

KIBRIS'TA SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?

EDİTÖR

Av. Prof. Dr. Necdet BASA

İSTANBUL 2017

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları : 333

*KIBRIS'TA SON SÖZ!..
KİM SÖYLEYECEK?*

ISBN: 978-605-9446-16-7

Yayıncı Sertifika No: 15566

© Türkiye Barolar Birliği
Şubat 2017, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Ođuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokađı No: 8
06520 Balgat - ANKARA

Tel: (312) 292 59 00 (pbx)

Faks: 312 286 55 65

www.barobirlik.org.tr

yayin@barobirlik.org.tr

Baskı

Şen Matbaa

Özveren Sokađı 25/B

Demirtepe-Ankara

(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

Sertifika No: 14251

KIBRIS'TA
SON SÖZ!..
KİM SÖYLEYECEK?

EDİTÖR

Av. Prof. Dr. Necdet BASA

ANKARA 2017

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

Sadi SOMUNCUOĞLU

Milli Düşünce Merkezi Genel Başkanı

Birlikte Türk Milletiyiz Hareketi Yürütme Kurulu Başkanı 11

AÇIŞ KONUŞMALARI

Av. Prof Dr. Metin FEYZİOĞLU

Türkiye Barolar Birliği Başkanı..... 19

Prof. Dr. İlber ORTAYLI

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi..... 32

Hüsamettin CİNDORUK

Türkiye Büyük Millet Meclisi E. Başkanı

Milli Merkez Başkanı..... 39

OTURUM

Oturum Başkanı

Av. Prof Dr. Metin FEYZİOĞLU

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

İlker BAŞBUĞ

26'ncı Genelkurmay Başkanı..... 47

Şükrü ELEKDAĞ

E. Büyükelçi..... 62

SORULAR 87

SONUÇ BİLDİRGESİ 113

SUNUCU- Saygıdeğer hanımefendiler, beyefendiler;

Türkiye Barolar Birliği'nin katkılarıyla, 'Milli Düşünce Merkezi' ve Türk Milleti'nin milli egemenliğine yönelmiş olan tehditler ve yakın tehlike karşısında, geçmişin ve hatıraların baskısından kurtulup bağımsız düşünebilen ve milli bir tavır ortaya koyabilen kişilerin bir araya geldiği bir platform olan 'Birlikte Türk Milletiyiz' Hareketinin birlikte düzenlediği "**Kıbrıs'ta Son Söz!.. Kim Söyleyecek?**" konulu panelimize hoş geldiniz. (Alkışlar)

Yüce Türk Milletinin bu salonda bulunan evlatları olarak; Türk Devleti ve Türk Milleti'nin egemenliğini binlerce yıldır yaşatıp yücelten atalarımıza, son olarak İstiklâl harbiyle bu kutsal emaneti yok olmaktan kurtarıp, Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarak batı Türklüğünü dimdik ayakta tutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, emanet aldıkları Türk Vatanının bütünlüğü ve Türk milli egemenliğinin devamı için gözlerini kırpmadan ölüme atılanlara, yüzlerce yıllık Türk Vatanı Kıbrıs'ta hürriyet ve istiklâl mücadelesi verirken şehit olanlara, bu uğurda çocuk kadın genç yaşlı demeden katliam ve soykırıma maruz kalan Türk Mukavemet Teşkilatı kurucuları ve mücahitleriyle Kıbrıs Türklerine, 20 Temmuz 1974 Barış Harekâtıyla soydaşlarının yardımına koştuklarında şehit düşen Mehmetçiklerimize Yüce Tanrıdan rahmet diliyor, bu muhteşem mazinin yaratıcıları olan şehitlerimiz ve gazilerimizin manevi huzurlarında minnet ve şükranla eğiliyoruz.

Bu muhteşem mirasın varisleri ve yeddi emini olarak gelecek kuşakların emanetçisi olan sizleri, onların manevi huzurlarında 1 dakikalık saygı duruşuna ve ardından İstiklâl Marşımızı okumaya davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu, İstiklâl Marşı okundu)

"Kıbrıs'ta Son Söz!.. Kim Söyleyecek?" konulu panelimizin sunuş konuşmalarını yapmak üzere Milli Düşünce Merkezi Genel Başkanı ve Birlikte Türk Milletiyiz Hareketi Yürütme Kurulu Başkanı Devlet eski bakanı Sayın Sadi Somuncuoğlu'nu davet ediyorum. Buyurun efendim.

*KIBRIS'TA SON SÖZ!
KİM SÖYLEYECEK?*

SUNUŞ

Sadi SOMUNCUOĞLU

Milli Düşünce Merkezi Genel Başkanı

Birlikte Türk Milletiyiz Hareketi Yürütme Kurulu Başkanı

Değerli Konuklar,

Kıbrıs paneline hoş geldiniz. Sahnede de gördüğünüz gibi üç kuruluş omuz omuza verdik, milli davamıza sahip çıkmamızın şuuru içerisinde harekete geçtik. Hepimiz biliyoruz ki, Kıbrıs bizim milli davamızdır. Buna inanıyoruz ve her vesileyle bunu ifade ediyoruz. Ancak kamuoyuna baktığımız zaman; özellikle siyasi partilerimiz ve medyamızda, Kıbrıs milli meselemizle ilgili olarak gündemde dışı dokunur hiçbir bilginin yer almadığını üzülenek tespit ediyoruz.

Şu anda, Cenevre’de Kıbrıs meselesiyle ilgili yapılacak önce toplumlararası görüşme, arkasından da beşli denilen garantör devletlerle Kıbrıs’taki iki halkın temsilcileri bir araya geleceklerdir. Onu takip eden zaman içerisinde de, 12 Ocak’taki toplanacak konferansa, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin daimi üyelerinin de katılmalarının istendiği söyleniyor... Kıbrıs davası, 1974’den bu yana toplumlar arasında çözülmeye çalışılan önemli bir mesele olarak bugünlere kadar gelmiştir, ama şayet katılırlarsa, ilk defa güvenlik konseyi daimi üyeleri Cenevre’de bulunacaklardır.

Biz bunu şöyle yorumluyoruz: Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da, katılırlarsa, Kıbrıs Cumhuriyeti’nin kurucusu ve garantörü Türkiye Cumhuriyeti adına konferansa katılacaktır. Gündemdeki “**garantörlük**” ve “**güvenlik**” konuları görüşülecektir. Yunan-Rum ikilisi açısından, adayı tümüyle ele geçirmenin önündeki en büyük engel olarak görünen, 1958 ve 1959 Zürih-Londra Antlaşmaları ile Türkiye’ye tanınan “**Garantörlük**” yetkisinin aşılmasıdır. KKTC’yi ve Türkiye’nin hayati haklarını teminat altına alan bu haklar sulandırılabilir ve etkisiz hale getirilebilirse, mesele halledilmiş olacaktır.

BM Güvenlik Konseyi’nin 5 daimi üyesinin de katılacağı konferans toplanabilirse, Cumhurbaşkanı Erdoğan’a burada

çok ciddi baskıların yapılacağı endişesini taşıyoruz. Bu bakımdan **“Madem, Kıbrıs meselesi gündeme getirilmiyor, o halde bizler memleketimizin seçkin insanlarıyla bir araya gelelim; önce Türkiye gündemine, sonra da Cenevre’de yapılacak olan toplantıya bir ses verelim”** dedik. Panelimizin amacını böyle belirledik. Kıbrıs davasına Türk Milleti sahiptir, takipçisidir ve bırakmış değildir. KKTC’nin yaşatılması milli görevimizdir. Bunu bütün dünya bilsin istedik. Bu toplantıdan sonra da, basın toplantıları ve değişik çalışmalarla milli davamız Kıbrıs’ı gündeme daha da fazla getirmeye çalışacağız; getireceğiz.

Biliyorsunuz, Kıbrıs meselesi 1960’da çözülmüştü. Ortak bir devlet kurulmuştu ve orada siyasi eşitlik esastı; çünkü tarafların veto hakkı vardı. Veto hakkı siyasi eşitliği getiriyordu. Şimdiki görüşmelerde böyle bir hakkın yer almadığını görüyoruz. Ama buna rağmen 1960’da kurulan ortak devleti, 1963’de, Cumhurbaşkanı Makarios anayasayı rafa kaldırıp, Türkleri koruyan anayasa maddelerini hükümsüz saydı. Anayasal haklarını kaybeden Türkler, 1963 sonundan itibaren de **“Kanlı Noel”** adı verilen o vahşi, kanlı saldırılara maruz kaldılar ve katliam 1974’e kadar aralıksız devam ettirildi. 11 sene devam eden katliamlarda binlerce Türk hayatını kaybetti.

15 Temmuz 1974’de, bu defa darbeci ve katliamcı Makarios’a karşı, bir darbeyi de Yunanlı subaylar yaptı. Gerekçesi şöyle idi: **“Sen bu makamı çok sevdiğin, Kıbrıs’ı kendi devletin sandığın ve adayı Yunanistan’a bağlamayı unuttun.”** Aralarında çıkan silahlı çatışmada, 2 bin Rum öldürüldü. Cuntacıların, Kıbrıs’ı Yunanistan’a bağlamak için aceleleri vardı; her şeyi **“oldubitti”**ye getirmek istiyorlardı. Beş gün sonra, 20 Temmuz’da Türk ordusu **“Barış Harekâtı”** ile adaya çıktı ve Türklerin imdadına yetişti. Eğer biraz gecikme olsaydı, bütün Türk köyleri darbeci Yunan askerleri tarafından kuşatıldığından, Türklerin tamamı yok edilecekti. Türkiye’nin müdahalesi üzerine, bir gelişme daha oldu, Yunanistan’da işbaşında olan **“Albaylar Cuntası”** devrilmiş, demokrasiye dönülmüştü. Darbecilerin başı Nicos Samson, bu ortamda Yunan askeri mahke-

mesinde yargılanırken, ne kadar büyük kahramanlık yaptığını anlatmak için şu itirafta bulunuyor: **“Eğer Türkler 24 saat daha geç gelselerdi, kurtaracak bir tek Türk bulamayacaklardı.”** Hakikaten kuşatılan bütün Türk köylerinde toplu imha için emir bekleniyordu. Türk Ordusu şehitler vererek Kıbrıs'a ayakbastı ve büyük bir Türk katliamını önlemiş oldu.

Değerli dostlar,

Unutmayalım ki, asırlarca Türk yurdu olan Kıbrıs ve orada yaşayan kardeşlerimiz; 1571'den bu yana, çok ağır şartlara rağmen yok olmadan, erimeden varlığını sürdürmüştür. 1974'den sonra da Kıbrıs'a göç eden insanlarımız oldu. Yıkılan devletin yerine, yaşanan acılardan da ders alarak kurulması düşünülen yeni ortak devlet konusunda günümüze kadar süren toplumlararası görüşmeler; Annan planı, bilmem şu planı bu planı müzakere ediliyor, fakat bir türlü neticeye varılamıyor. Varılması da mümkün görülüyor.

Girit örneğinden de öğrendiğimize göre, Kıbrıs'ın tamamını Elen adası saymadığımız sürece, Kıbrıs'ın tamamını Rumlara vermediğimiz takdirde; her müzakerenin sonunda tavizler almış olsa da, Rumlar sonuca itiraz ederek anlaşmayı bozuyorlar.

Kıbrıs görüşmeleri süreçlerinde yaşanan gerçek budur.

Bu defa da Cenevre'de böyle bir şey yaşanacak diye endişemiz var. Çünkü onlar hepsini istiyorlar, her defasında taviz almakla yetinmiyorlar.

Geçmişte de Girit'in hepsini istiyorlardı ve 93 sene uğraştılar, aynı strateji ile aldılar. Burada strateji şudur: Her görüşme süreci sona erdiğinde aldıkları tavizleri, daha sonraki sürecin başlangıç noktası yaparak masaya oturuyorlar.

Biz bunları maalesef dikkatte tutmuyoruz. Tarihte bir gün bile Rum-Yunan hakimiyetine geçmemiş olan, buna karşılık fiilen ve hukuken 352 yıl Türk hakimiyetinde kalan Kıbrıs'ta, neden hep kaybeden biz oluyoruz? Bu sorunun cevabı geçiştirilemez. İmdi en büyük endişe kaynağı, Cenevre'de Türkiye'nin

“Güvenlik” ve “Garantiler” sulandırılmasıdır. Böyle bir tarihi hata yapılırsa, anlaşma (!) kapısı açılabilir.

Evet, bu bakımdan bu milli davamıza, milli meselemize Türk Milletinin sahip çıkması lazım; çünkü mülkün sahibi Türk Milletidir. Kıbrıs da dahil, haklarımızın ve hukukumuzun yaşadığı her yerde onun sahibi Türk Milleti ve onun adına egemenliği kullanan Türk Devleti ve devletimizin organlarıdır. Bu alanlarda biz, maalesef Türk Milletine dayanarak yeterince aktif, hareketli, etkili ve hazırlıklı olamıyoruz. Milli meselelerimizi, **“milli ülkü”** meselesi haline getiremiyoruz. Hatta bazı hallerde, gerçekleri Türk Milletinden saklıyoruz. Ama karşı taraf böyle mi? Bütün çocuğuyla, kadınıyla, erkeğiyle, yaşlısıyla, Enosis hayaliyle yatıp kalkıyor.

KKTC yaşayacaktır, KKTC yaşamazsa Kıbrıs'ı kaybederiz, Türkiye her yönüyle büyük bir sıkıntıya düşer; bunu hepimiz biliyoruz. Kıbrıs tarih boyunca da önemliydi, bugün çok daha önemlidir: Çünkü Ortadoğu'da bir kazan kaynıyor. Süper güçler, eskiden düveli muazzama dedikleri emperyal güçler, Ortadoğu'da nüfus savaşı yapıyor. Ortadoğu'da kimin sözü geçecek kavgası var? Akan kanın sebebi budur. Kıbrıs bu şartlarda Türkiye için de, bütün bölge için de, çok büyük önem taşımaktadır. O halde:

Bağımsız KKTC, ilelebet yaşayacaktır.

Uluslararası Garanti ve İttifak Antlaşmalarından asla taviz verilmeyecektir.

Barış, istikrar ve güvenliğin teminatı, Türk ordusu Kıbrıs'tan asla çıkmayacaktır.

Halkların eşit egemenliğine, toprak ve nüfus çoğunluğuna dayanmayan iki kesimliliğe asla evet denilmeyecektir.

Varlık meselesi sayılan bu 5 temel ilke esas yapılmadıkça, adada herhangi bir çözüm düşünülemez. Bunun sorumlusu da, doymak bilmeyen Rum azgınlığı olacak; ama adada bağımsız iki devlet yaşamaya devam edecektir.

KIBRIS'TA SON SÖZİ!.. KİM SÖYLEYECEK?

Değerli dostlar,

Kıbrıs'ımıza sahip çıkmaya devam edeceğiz. Konya neyse, Adana neyse, Kıbrıs da odur. Çünkü bizim varlığımız ve tarihimiz oradadır, Türklüğün bekasını oralarda arayacağız.

Bu vesileyle tekrar hepinize teşekkür ediyorum, hocalarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Sağ olun, var olun.(Alkışlar)

SUNUCU- Teşekkür ediyoruz. Açış konuşmalarını yapmak üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av.Prof.Dr. Sayın Metin Feyzioğlu'nu mikrofona davet ediyorum. Buyurun efendim. (Alkışlar)

SADI
SOMUNCUOĞLU'NUN
KONUŞMASI

*KIBRIS'TA SON SÖZ!
KİM SÖYLEYECEK?*

AÇIŞ KONUŞMALARI

Av. Prof Dr. Metin FEYZİOĞLU

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Çok değerli hazirun, hepinizi şahsım ve Türkiye Barolar Birliği adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Dinleyenler,

Türkiye, çok yönlü, sistemli ve varlığını tehdit eden saldırılarla karşı karşıya olduğu son derece zor ve tehlikeli bir sürecin içindedir. Güney sınırlarımızda, iç savaş görünümlü, acımasız vekalet savaşları devam etmekte, Ortadoğu yeniden şekillendirilmektedir. Yanlış ve saplantılı dış politikamız sebebiyle maalesef bu savaşlar, terör görüntüsüyle Türkiye'ye sıçramıştır.

Toplumumuzda uzun yıllardır sarf edilen gayretler sonucunda derin fay hatları oluşmuştur. Toplumumuz farklı farklı kamplara bölünmeye başlamıştır. Bu kamplaşma, fikri tartışmayı neredeyse imkansız hale getirmiştir.

Bir yandan da, denetleme ve dengeleme mekanizmaları içermeyen bir başkanlık rejimi Anayasa değişikliği yoluyla getirilmek istenmektedir. Toplum bu açıdan da gerilmekte ve kamplaşmalar derinleşmektedir.

İşte böyle bir ortamda, Kıbrıs Türkleri ve Türkiye açısından hayati önemdeki Kıbrıs meselesinin çözümü, Rumlar ve Yunanistan açısından müjdeli, Kıbrıs Türkleri ve Türkiye açısından tehlikeli bir yolda ilerlemektedir. Ağır saldırılar altında bunalmış, bilgi edinme kaynakları sınırlanmış, hayatını günlük yaşamaya başlamış olan halkımız ise, gelişmelerden habersizdir.

Biz bombalarla, darbelerle, başkanlık dayatmalarıyla uğraşırken, Kıbrıs adasında Türk varlığına son verilmek isteniyor!.. Dünyanın yakından ilgilendiği bu konu, kamuoyunun gündeminde bile değil!

Oysa konu, sadece 'Doğu Akdeniz'i kimlerin kontrol edeceği' değildir. Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmesinde aslında merkezde yer alan ancak bilinçli şekilde perdelenen Kıbrıs

KIBRIS'TA SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

meselesi, tıpkı Suriye'nin kuzeyinde ayrı ve ırkçı devletin kurulmak istenmesi veya İslamı alçak emellerine alet eden vahşi İŞİD gibi, 'ülkemizin güvenliği' meselesidir.

Kıbrıs bizim için yavru vatan değil, ana vatandır. Kıbrıslı Türkler küçük kardeşimiz değil, can kardeşimizdir. KKTC'ye hizmet etmek lütuf değil, asli görevimizdir. Biz; Türkiye ile KKTC, iki devletiz ama tek Milletiz. Bu gerçeği hem biz unutmamalıyız hem de dünya anlamalı.

Bugün burada, işte böyle yaşamsal önemi haiz bir konuyu ele almak için toplandık. Milli bir bilinç ve bu bilincin bize düşündürdüğü kaygılarla bir araya geldik.

Toplantının adı, yaşananların bir özeti aslında. "Kıbrıs'ta Son Söz!.. Kim Söyleyecek?" Küresel kuklalar mı, yoksa Türk Milleti mi Kıbrıs'ta son sözü söyleyecek?

Başta 'Milli Düşünce Merkezi Genel Başkanı' ve 'Hepimiz Bir Milletiz' Yürütme Kurulu Başkanı Sadi Somuncuoğlu olmak üzere emeği geçen herkese müteşekkirimiz.

İzninizle Türkiye Barolar Birliği'nde birlikte çalışmakla kendimi şanslı gördüğüm Av.Prof.Dr. Necdet Basa'ya da özel olarak teşekkür etmek istiyorum; hem geçtiğimiz sene TBB'de gerçekleştirdiğimiz "Kıbrıs'ta Son Söz Söylenmedi" başlıklı yuvarlak masa toplantımızı organize ettiği hem de bu günkü organizasyona verdiği büyük katkıdan dolayı.

Dünyanın merkezindeki ada, Kıbrıs...

Dünya haritasını önünüze aldığınızda, haritanın ortasında yer alan bölgede Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'i beraberce görürsünüz. Bu bölge, dünyanın anakarasının merkezidir. Jeopolitik olarak dünyanın tam merkezidir. Doğu Akdeniz'in en büyük adası Kıbrıs ise, dünyanın merkezinde yer alan bu bölgenin merkezindedir. Kısacası Kıbrıs, Dünyanın en stratejik yerlerinden biridir.

Adaya en yakın ülke olan Türkiye'nin ada ile karşılıklı bağlantıları ve ortak jeopolitik konumu yeterince dikkate alınma-

dan, adaya en uzak bir ülkenin Kıbrıs üzerinde mutlak egemenlik peşinde koşması, gerçek koşullara ters bir durumdur.

Kısacası Türkiye; sadece kırk km. uzağında yer alan Kıbrıs ile kendi güvenliği açısından yakından ilgilenmek zorundadır.

Şu bir gerçek ki, dünya egemenliğine soyunan bütün emperyalist güçler, dünyanın jeopolitik merkezi olan Ortadoğu'ya girmek istedikleri zaman, Kıbrıs'ı öncelikle ele geçirmeye çaba göstermişler ve bu adayı kullanarak Ortadoğu'da kendi çıkarları doğrultusunda yapılanmaya yönelmişlerdir.

Esasen Ortadoğu'da Mezopotamya sonrası dönemdeki bütün egemenlikler Kıbrıs'a öncelik vermişlerdir. Dünya tarihi ve Kıbrıs tarihi bunun çeşitli örnekleri ile doludur. Hitit egemenliğinden Mısır yayılcılığına, Roma İmparatorluğu'nun fethinden, Bizans egemenliğine, Arap yayılcılığından, Venedik egemenliğine, Osmanlı'nın fethinden, İngiliz işgaline sürekli bir paylaşım kavgası altındaki Kıbrıs adasının yirminci yüzyıla girişi İngiliz işgali altında olmuş ve iki dünya savaşı süresince İngiltere Kıbrıs üzerindeki, yönetimini sürdürmüştür.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında ise sömürgelerin bağımsızlığı gündeme gelmiş, bütün sömürgeler bağımsızlıklarını kazanıp Birleşmiş Milletler'e üye olmaya hak kazandıkları bir dönemde İngiltere adadan çekilmiş ve Kıbrıs adası da bağımsız devlet statüsü kazanmıştır.

Ne var ki, Megali idea ve Enosis gibi ırkçı saplantıları olan Yunan emperyalizminin adada çok geçmeden terör başlatması ve adanın yerlisi olan Türklere karşı bir etnik temizliğe kalkışması nedeniyle Türkiye, adaya müdahale etmek zorunda kalmıştır.

Türkiye, Kıbrıs Cumhuriyeti'ni kuran Londra ve Züriç antlaşmalarına göre 'garantör' sıfatıyla ve adada sürüp giden katliamlar ve Türk soydaşlarının Rum çeteciler tarafından yok edilmesi tehlikesi üzerine harekete geçerek adaya müdahale etmiştir.

Kıbrıs meselesi, Ortadoğu'nun yeni baştan şekillendirilmesi projesinin merkezindedir

Ortadoğu'nun yeni baştan şekillendirildiği bu süreçte Kıbrıs meselesini, güneyimizde açılmak istenen Kürt ve İran koridorlarından, Suriye'nin kuzeyinde kurulmak istenen ırkçı devletimsiden, IŞİD canavarının bir süreliğine bazı küresel ve bölgesel güçlerin vekili olarak yaratılıp kontrolden çıkmasından, Ermenistan'la sürüp giden anlaşmazlığımızdan ve Ermeni soykırımı dayatmalarından ayrı düşünmek doğru değildir. Türkiye'nin hayati menfaatlerini doğrudan ilgilendiren bu meselelerin her biri, birbirleriyle ilişkilidir.

Konunun bir de İsrail cephesi vardır. Kıbrıs, İsrail için dış dünyaya açılan güvenli ve bu sebeple çok önemli olan yolun üzerindedir. Bu sebeple, İsrail açısından da Kıbrıs'ın geleceği, hayati önemi haizdir.

Kısacası Kıbrıs sorunu, dünya dengelerini ilgilendiren bir sorundur. Bu nedenle de, bütün küresel güçlerin, bölgesel güçlerin ve bölge ülkelerinin gündemindedir. Gücünün yettiğini hesaplayan her devlet, çözüme dair oyun kurmaya ve Türkiye'ye doğrudan ya da dolaylı baskı kurmaya çalışırken, Kıbrıs'ın öncelikle Türkiye'nin gündeminde olması gereklidir. Milliyetçilik ve vatanseverlik, hamasetle değil, milli meseleleri milli bir hassasiyetle ele almakla olur.

Türkiye ilgili bütün devletlerin yaklaşımlarını, bu yaklaşımların arkasındaki saikleri, açık ve örtülü ittifaklarını usta bir satranç oyuncusunun dikkatiyle izlemeli, doğru analiz etmeli ve kendi güvenliğini doğrudan doğruya ilgilendiren Kıbrıs sorununda milli menfaatlerine en uygun düşen çözümü ortaya koymalıdır. Bu çözüm, aynı zamanda Kıbrıs Türkünün de milli menfaatlerine uygun olacaktır. Çünkü KKTC ve Türkiye, iki devlet ama tek millettir.

Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs'ın, küresel güçler tarafından kendi aleyhine olarak bir uçak gemisi biçiminde kullanılmasına kesin olarak izin vermemelidir.

Toplumlararası müzakereler, anlaşmalar ve bağımsız KKTC'nin kuruluşu

Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlangıcı 1968 senesine yani 48 yıl öncesine dayanır. Bu süre içindeki görüşmelerde Rum'un ve onu mutlak surette destekleyen Batı'nın tutumu, nihai hedef olarak adadaki Türk varlığını yok etmeye yönelik' olmuştur.

Unutulmamalıdır ki, Kıbrıs Türk Halkı ve Türkiye tabii ki, 1959-60 "Kıbrıs Cumhuriyeti" anlaşmaları ile yani Ada'da Rumlarla Türklerin %30/70 ortak olduğunu karara bağlayan Londra ve Zürih Anlaşmaları sonucu Ada'ya barış geldiğini düşünürken; Rumlar Akritas Planı'nı hazırlamakla meşgul-düler.

Netice malum; 1963'ün 21 Aralıkta başlayan ve 11 sene süren fiili katliam ve devamı...

15 Kasım 1967'de çete reisi Grivas'ın başlattığı Boğaziçi-Geçitkale saldırıları derken Demirel hükümetinin zorlaması ile başlayan toplumlararası görüşmeler aralıklı devam ederek bu günlere kadar gelindi.

Bugün ise, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 15 Kasım 1983'de rüştünü ispat etmiş, 34 yaşında, kendi toprakları üzerinde ege-men bir devlettir. Bu böyle bilinmeli ve kabul edilmelidir...

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kontrolü altında olan adanın kuzey topraklarını, Kıbrıslı Türklerin yönetiminden ve bu topraklarda konuşlanmış Türk Silahlı Kuvvetlerinden arındırmak için küresel aktörler tarafından hazırlanan **Annan Planı**'nı da hatırlayalım. Yani 2002-2004 yılları arasındaki dö-nemi...

Kıbrıslı Türkler 24 Nisan 2004 tarihinde yapılan referandum da "Evet" derlerken, hiç beklenmedik bir şekilde Kıbrıslı Rum-lar "Hayır" demişler ve böylece Kıbrıs adasının Türklerden arındırılması planı akamete uğratılmıştı.

Her iki taraf referandumda “Evet” deseydi, Kıbrıslı Türklerin yönetimi altında olan topraklara 160 bin Rum geri dönecek, 2009 yılı bittiğinde Türk askeri tümüyle çekilmiş olacak, Kıbrıslı Türk memurların yüzde 85'i işsiz kalacak ve Kıbrıs Türk'ü yeni devletin içinde azınlık olarak yer alacaktı.

Şimdi ise, başka bir stratejinin uygulamaya koyulduğuna ilişkin ciddi gelişmeler, tespitler var... Yeni planlar var...

Planın özü: Kıbrıs Türk'üne “Kıbrıs Türk'ü yoktur” dedirtmek... Peki, Rumlar kendilerini nasıl görüyor?

Hedef: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ortadan kaldırılması ve adanın tümünün Rum egemenliği altına girmesi.

Plan: “Kıbrıslı Türkleri Türkiye'ye karşı kışkırtarak Kıbrıslı Türklerin Türkiye'ye işgalci demelerini sağlamak ve bunu da; Türkiye'ye “İşte artık seni Kıbrıslı Türkler de istemiyor, askerini Kıbrıs'tan çek” söylemi ve çağrısı eşliğinde yeni bir baskı aracı olarak kullanmak.

Bir başka ifadeyle; “Kıbrıs Türk'ü yoktur, Kıbrıslı vardır” anlayışını Kıbrıs Türklerinde yerleştirmek.

Ekim 1913 tarihinde kurulan ve Ağustos 1913 tarihinde Batılı ülkelerin Osmanlı Devleti'ne uyguladığı baskılar sonucu varlığına son verilerek Yunanistan'ın hükümlerine altına sokulan 'Batı Trakya Cumhuriyeti' örneğini ve Girit'i hatırlamanın tam zamanı sanırız. Çünkü tarih, ondan ders almayanlar için tekerrür eder.

Girit'in ve Batı Trakya Cumhuriyeti'nin siyasi oyunlarla, düzenbazlıklarla ve bir tek mermi atmadan elimizden alınarak Batılı devletler tarafından Yunanistan'a hediye edilmesinden sonra, böylesine bir oyuna tekrar düşmeyeceğimizi umut ediyorum. Lozan'ı bir hezimet olarak çarpıtanlar, dileriz Kıbrıs'ı altın tepside hediye etmezler.

Değerli Konuklar,

Bu ön kabulden hareketle Türkiye Barolar Birliği olarak 19 Mart 2016 tarihinde düzenlediğimiz, başta KKTC Başbakan

Yardımcısı ve Demokrat Parti Genel Başkanı Sayın Serdar Denktaş ve KKTC Cumhurbaşkalığı E.Müsteşarı ve Görüşmecisi Mustafa Ergün Olgun olmak üzere konunun önde gelen uzmanlarının katıldıkları “Kıbrıs'ta Son Söz Söylenmedi” başlıklı panelde, ülkemiz için çok önem taşıyan Kıbrıs konusu, muhtemel gelişmeler ve çözüm önerileriyle birlikte ele alınmıştır. Akabinde de, özellikle Kıbrıs bağlamında çok sözü edilen zengin doğalgaz yataklarına ilişkin doğruların yer aldığı bir kitapçık, hazırlanarak ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

Ayrıca, kısa bir süre önce ziyaret ettiğim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde hem Sayın Cumhurbaşkanı ve Başbakan, hem de KKTC Meclis başkanı ve yüksek mahkeme başkanı ile bizzat görüştüm ve bu vesileyle Kıbrıs ve geleceğine ilişkin bazı görüş ve değerlendirmelerimi de kendileriyle paylaşmak fırsatı buldum.

Konu çok yönlü, çok taraflı ve karmaşık. Bu nedenle bugün burada sadece bazı önemli tespit ve değerlendirmeleri paylaşmakla yetinmek durumundayım.

İlk olarak; yapılan resmi açıklamalar çerçevesinde 'Türkiye ne istiyor' sorusuna cevap arayalım:

Türkiye olası bir anlaşma ile Birleşik Kıbrıs'ın; siyasi eşitlik temelinde iki toplumlu, iki bölgeci federasyona dayalı olmasını istiyor.

BM ve AB üyesi olarak tek milletlerarası hukuki kimliğe ve Kıbrıslı Türkler ile Rumların eşit ve tek egemenliğe sahip olmasını istiyor.

Federasyonun iki tarafta eşzamanlı referandumda onaylanma sonucu ortaya çıkmasını istiyor.

Federal Anayasa'nın Birleşik Kıbrıs'ın iki eşit statüye sahip iki kurucu devletten oluşacağını belirtmesini ve bunu güvence altına almasını istiyor.

Kısacası; bizzat KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Mustafa Akıncı'nın birkaç gün önce yayınladığı (30 Aralık 2016) yeni

yıl mesajındaki ifadeleriyle: "...mutabık kalınan parametreler çerçevesinde iki kesimli, iki toplumlu, iki kurucu devletin siyasi eşitliğine dayalı federal birleşik yeni bir Kıbrıs'ı oluşturmak" istiyor.

Bu hedefe ulaşmak için; hazırlıklı, donanımlı, kararlı ve güçlü olmamız gerekiyor. Türkiye'nin Kıbrıs ve Ortadoğu konusunda yeterli tecrübesi, yetişmiş uzmanı ve gücü vardır. Kararlılık ise, milli bilinç gerektirir, milletin bu meseleyi sahiplenmesini zorunlu kılar. Toplantımızın amacı, uzunca bir süredir hamasetin kolaycılığına kapılanlarca aşındırılmış bu milli bilinci güçlendirmektir.

Değerli Konuklar,

Açıklanan şekliyle; 9 Ocak 2017 tarihinde Cenevre'de öncelikle Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum tarafları olarak bir araya gelecek ve 11 Ocak gününe kadar üzerinde görüş birliği sağlanamayan hususlarda uzlaşma noktaları aranacaktır.

11 Ocak'ta ise, her iki taraf kendi haritalarını ortaya koyacak ve hemen ertesi gün 12 Ocak'ta da üç garantör ülkenin katılımı ile güvenlik ve garanti konuları ele alınacaktır.

Cenevre'de nasıl bir sonucun ortaya çıkacağını şu anda söyleyebilmek tabii ki mümkün değil; ancak "tekerrür etmemesi için tarihten ders alınması" çerçevesinde bazı hususların yeniden hatırlanması ve hatırlatılmasının, Kıbrıs'ta yaşayan Türk ve Rum her iki toplumun da eşitlik, özgürlük ve güvenlik içinde yaşayacakları bir çözüm arayışı sürecinde yararlı olacağı kesindir.

Kaldı ki, önceki Cumhurbaşkanı Sayın Eroğlu ve Rum Lider Anastasiadis de, 11 Şubat 2014 tarihinde imzaladıkları bir 'mutabakat belgesi' ile "mevcut statükonun çözüm olmadığını ve sürdürülemeyeceği"ni birlikte tespit etmişlerdir.

Ancak en az bu görüşmeler kadar, Cenevre'deki gelişmeler sonucu tarafların üzerinde uzlaştığı bir çerçevenin ortaya çıkması durumunda, bu çerçevenin içinin doldurulması da önem

arzemektedir. Zira bu yeni süreçte; hem federal anayasa, hem de iki kurucu devletin anayasaları, federal yasalar ve uygulama esasları ile birlikte hazırlanacaktır. Sonrası da referandumdur.

İşte bu nedenle ve Kıbrıs'ta yarım yüzyıldır beklenen adil bir çözüm için bazı "olmazsa olmazları" bir kez daha hatırlamak, sizlerle paylaşmak ve hatırlatmak istiyorum:

Yunan ve Rum basınında yer alan bilgilere göre, Rum tarafı şu konularda taviz vermemektedir:

KKTC topraklarının takriben %1,5- %7'sinin (Zafer Burnu dahil Karpas yarımadası ve Güzelyurt gibi...) Rumlara verilmesi,

100.000 Rum'un Türkler tarafından Rumlara verilecek topraklara dönmesi, 66.000 Rum'un KKTC'nin elinde kalacak topraklara yerleştirilmesi,

Garanti anlaşmasının yürürlükten kaldırılması,

Türk askerinin adadan çıkarılması,

Adada 4 Rum'a karşılık 1 Türk'e müsaade edilmesi ve bu oran aşıldığı takdirde her bir Türk için 4 Rum'un adaya getirilerek bunlara vatandaşlık verilmesi.

İki halkın siyasi eşitliğinin gerçek anlamda sağlanabilmesinin ön koşulu olarak 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan "Türk olan Cumhurbaşkanı Yardımcısının veto yetkisine sahip olması" düzenlemesinin değiştirilmesi talep edilmektedir. Aynı şekilde, "kanunların, iki halkın milletvekilleri tarafından ayrı ayrı kabul edilmesi" Anayasal düzenlemesinden de, istikrarsızlığa yol açacağı gerekçesiyle vazgeçilmesi gerektiği tartışılmaktadır.

Nüfus oranları dikkate alındığında bu iki güvenceden vazgeçilmesi, Kıbrıs Türk'ünü Rumların yönettiği adada siyasi azınlık statüsüne indirecektir.

Öte yandan, Kuzeydeki Rumların Türklerin sayısını aşmasına arka kapı açılması halinde, merhum Denктаş'ın Makarios'la

imzaladığı anlaşmadan beri temel ilke sayılan “iki kesimlilik” de fiilen ortadan kaldırılmış olacaktır.

“Mesele çözülsün de nasıl çözülsün” düşüncesi hakim olur ise, diplomatik bir başarı sağlanamayacağı açıktır.

“Garantörlük” hiçbir şekilde tartışmaya açılmamalıdır.

Zira garantörlük, Türklerin hayat sigortasıdır. Bu nedenle garanti anlaşması kaldırılarak Türk askerinin adadan çıkarılması sonucunda, Türkleri kendilerinden 4 kat fazla nüfusa sahip Rumların saldırılarına karşı korumak, hukuki ve askerî açıdan imkânsız hale gelecektir.

Kıbrıs Türkü'nün canını ve Türkiye'nin güvenliğini, varlığını hangi şekilde sürdüreceğini bugünden bilmediğimiz, giderrek ırkçı ve popülist partilerin güçlendiği bir Avrupa Birliği'ne emanet etmemiz söz konusu dahi olamaz. Avrupa'nın, Avrupa'nın göbeğinde Müslüman Bosnalıların ve Arnavutların uğradığı katliama seyirci kaldığını da unutamayız.

Kaldı ki, Türkiye'nin garantisinin ve Türk askerinin Rumların güvenliğini tehdit ettiği doğru da değildir. Türkiye'nin Rum yönetimine karşı bir tehdit amacı olsa, 1974'de tüm adayı alırdı. Oysa Türkiye, 1974 askeri müdahale sonrası, askeri üstünlüğüne rağmen Kıbrıs'ın 2/3'ünü Rum halkına bırakmış ve Rumların kendi devletlerinde özgür ve refah içinde yaşamalarına olanak sağlamıştır.

Rum tarafının talebine uygun olarak “dört Rum'a bir Türk” oranı, mevcut durumun gerisine düşmek demektir ve kabul edilmemelidir. Zira bu oranın kabulü, halen Kıbrıs dışında bulunan 950.000 Kıbrıs Türkünün adaya geri dönüşünü imkânsız hale getirecektir.

“KKTC tapularının geçerliliği”, hiçbir şekilde tartışma konusu yapılmamalıdır. Kaldı ki, Rumların Türk topraklarına yerleştirilmesi, ileride Türklerle Rumlar arasında yeniden çatışmaların başlatılması ve Türk topraklarının Rumlar tarafından ele geçirilmesiyle sonuçlanabilecek bir husustur.

Öte yandan 'mülkiyet sorunu', toplu göç yaşanmış ülkelere hiçbirinde uygulanmamış bir şekilde, 'bireysel yöntemle' yani iki halkın bireylerini karşı karşıya getirerek çözülmeye çalışılmaktadır. Böyle bir uygulamanın sonu, kaçınılmaz olarak 'kavgadır'!..

Kaldı ki, Rum tarafının toprak taleplerinin aynen kabulünün, Kıbrıs Türklerinin elinde bulunan toprağın önemli bir bölümünü de tartışmalı hale getireceği, bunun da uzun yıllara yayılacak bir çatışmayı tetikleyebileceği unutulmamalıdır.

Almanya'yla ilgili şu örneği hatırlamakta fayda var. 2. Dünya Savaşında Polonya'dan ve Çekoslovakya'dan göç eden Almanların durumu, Kıbrıs'ta 1974'de göç edenlere benzetilmektedir. Çekoslovakya'dan göç eden Sudet Almanları, 2004 yılında, bugün Kıbrıs'ta uygulanmak istenen yöntemle, yani bireysel olarak hak talep ederek topraklarına geri dönmek istemişlerdi. O tarihte Almanya Başbakanı olan Gerhard Schröder, bunun iki halkın çatışmasına neden olacağına işaretle, 'artık dünyada kimsenin savaş istemediğini, her devletin kendi ülkesinde yaşayanları tazmin etmesi gerektiğini' söylemişti. Yani Alman Başbakanı, kitleleri karşı karşıya getirecek mülkiyet konusunun bireysel olarak çözümlenmesini, bir çözüm olarak görmemiş, tam aksine savaşa neden olabilecek bir durum olarak nitelmişti.

Öyleyse, mülkiyet ve tazminat konularının, toplu olarak yani devletler arasında ele alındığı bir anlaşma ile çözülmesi, en uygun yol olacaktır. Kaldı ki, bu hususta en iyi formülü Atatürk, Kurtuluş Savaşından sonra Türkiye ile Yunanistan arasında yapılan nüfus ve taşınmaz mal mübadele anlaşması ile ortaya koymuş ve hayata geçirmiştir. Bu formülün barışı gerçekleştirmede başarısı nedeniyle Yunan Başbakanı Venizelos, Atatürk'ü 1934 yılında Nobel Barış ödülüne aday göstermiştir.

Şunu hatırlayalım: 1950'lerden itibaren önce değerinin üstünde tekliflerle, olmazsa tefecilik yoluyla ve zorla Türklerin topraklarını ele geçirmeye çalışan Rumların bu planlı girişimleri, ancak 1958 yılının Ağustos ayında kuruluş çalışmalarını

tamamlayan Türk Mukavemet Teşkilatı'nın (TMT) Kıbrıs Türk halkına verdiği güven ve destek sonucu durdurulabilmiş idi.

Cenevre'de mülkiyet konusunda anlaşma sağlansa dahi, tehlikeli sonuçlar doğurabilecek toprak elde etme uygulaması, planlı şekilde sürdürülmek istenecektir. Topraksız kalan Kıbrıs Türkü göç etmek zorunda kalacaktır. Tamamı AB'ye alınmış bir adada AB hukuku geçerli olacağından 'kişilerin, malların ve hizmetlerin serbest dolaşımı' çerçevesinde KKTC toprakları, Cenevre'de Rumlara bir sınırlama getirilse ve bu AB tarafından kabul edilse bile, diğer AB üyesi ülke vatandaşlarının hiçbir kısıtlama olmadan mülk alabilecekleri AB toprağı haline gelecektir. Bir süre sonra Kıbrıs Türkleri topraklarını satacak ve diğer AB ülkelerine göç edecektir. Bu da nüfus dengesini tamamen bozacaktır. Kaldı ki, Rumlara ve Türklere getirilen kısıtlamaların uygulanmasında doğacak uyuşmazlıkları, Avrupa Birliği organlarının Kıbrıs Türkünün kurucu unsur olma özelliğini korumadaki haklı menfaatini gözeterек çözüp çözmeyeceğı tamamen belirsizdir.

Şunu unutmayalım: Girit Adası Meclisi'nde başlangıçta azınlıkta olan Rumlar, isyanlar ve katliamlar yoluyla Türkleri adadan kaçmak mecburiyetinde bırakarak zaman içinde Girit Meclisi'nde sayısal üstünlüğü ele geçirmiştir. Bu şekilde oluşan Girit Meclisi, 1913'de Balkan Harbi sırasında mevcut ortamdan yararlanarak Girit'in Yunanistan'a katılması kararını almıştır.

Kıbrıs Türklerinin ekonomisinde belirleyici önemi haiz 'üniversiteler' konusu da dikkatlerden kaçırılmamalıdır. Üniversitelerin devam etmesi ve muhtemel bir çözüm halinde 'KKTC üniversitelerinden alınan diplomaların tanınması' hususu da, mutlaka dikkate alınması gereken bir diğer önemli konudur.

Kıbrıs'ın geleceğini tehlikeye atabilecek hiçbir 'taviz' ve rilmemelidir.

Bu bağlamda; Kıbrıs'ın Türkiye ve Yunanistan'ın birlikte yer almadıkları hiçbir birliğe/kuruluşa tamamen veya kısmen giremeyeceğı, üye olamayacağı, hem Zürih ve Londra

Antlaşmalarının hem de Kıbrıs'ın Kurucu Anayasasının amir hükmüdür. Hal böyle iken, Kıbrıs Rum Yönetimi'nin, milletlerarası hukuka aykırı olduğu bilindiği halde Kıbrıs'ın bütünü nü temsilen Avrupa Birliği'ne alınması ve Türk Hükümetinin de bu hukuksuzluğa rıza göstermesi ya da en azından seyirci kalması, fevkalade yanlış olmuştur. Bu husus hatırlanmalı ve özellikle milletlerarası kamuoyuna yeniden hatırlatılmalıdır.

KIBRIS'ta SON SÖZE DOĞRU...

Sonuç olarak;

Kıbrıs meselesinin, Kıbrıs Türkünün ve Türkiye'nin ortak menfaatlerini koruyacak şekilde çözümü, 33 yıllık KKTC'nin varlığını kabul etmekten geçmektedir.

Kıbrıs Türkünün, Rum tarafının insafına terk edilmesi, asla düşünülmemelidir.

Toplumlararası görüşmelerin eşitliği koruyucu bir sonuç vermemesi halinde, Kıbrıs görüşmelerine son verilmelidir. Kıbrıs Türküne refah getirecek şekilde, KKTC ile ekonomik birleşmenin formülleri üzerinde çalışılmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

SUNUCU- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım. Şimdi de konuşmalarını yapmak üzere, kendine has üslubuyla Türk Milleti'nin gönlünde taht kuran, Türk Milleti'nin meselelerini hiçbir şeyi düşünmeden, önüne arkasına bakmadan Türk Milleti'nin anlayacağı dilden ifade eden değerli tarihçimiz Prof Dr. Sayın İlber Ortaylı'yı konuşmalarını yapmak üzere davet ediyorum. Buyurun efendim. (Alkışlar)

Prof. Dr. İlber ORTAYLI

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Hüsamettin Cindoruk, Sayın Bakanlarımız, Sayın Genelkurmay eski başkanımız Sevgili İlker Başbuğ Paşamız, komutanlarım, çok değerli milletvekillerimiz, değerli meslektaşlarım, sevgili öğrenciler; bugün önümüzde Kıbrıs konusunda takip etmemiz gereken bir politika için burada toplanmış bulunuyoruz. Toplantının alışılmışın dışında bir parti veya bir kuruluş tarafından değil, ortak bir platform tarafından tertiplenmesi sevindirici bir olaydır.

Bizim Kıbrıs meselesi üzerinde bugünkü konuşmalarımızda ileri süreceğimiz tezlerin, hiç şüphesiz ki benden evvel Sayın Somuncuoğlu ve Sayın Feyzioğlu tarafından tutarlı bir şekilde ortaya konulduğunu gördük. Panelde de hiç şüphesiz ki İlker Paşamızdan ve Büyükelçimizden bu tezleri çok daha tutarlı bir şekilde dinleyeceğiz.

Benim burada size söyleyeceğim bazı noktalar vardır. Kıbrıs belirttikleri gibi Doğu Akdeniz'in en büyük adasıdır. En büyük adası olmasına rağmen, Akdeniz'in en büyük adalarından değildir. Fakat stratejik bakımdan hem bu denizde, hem de okyanuslar çapında önemi çok büyüktür. İnsanların gemi yüzdürmeye başladıkları devirden beri ortada olan önemli bir teessüs makarri ve Süveyş Kanalı'nın hizmete girmesinden sonra da önemi azalmış değil artmıştır.

İngiltere'nin Britanya İmparatorluğunun menfaatleri açısından isabetli karar veren ve bu nedenle de Türk dostu olan Başbakan Benjamin Disraeli, Süveyş Kanalı'nı Fransızlar ve bir Fransız mühendis Ferdinand de Lesseps kazmasına, hazırlamasına rağmen, bir anda karar vererek parlamentoya bile danışmadan bütün hisse senetlerinin önemli bir kısmını satın almış ve Süveyş'i Britanya'ya mal etmiştir. Şimdi herhalde onun üzerinde Sayın Büyükelçimiz konuşmasında duracaktır. Bu Britanya İmparatorluğunun denizler hâkimiyetini korudu ve

Disraeli'nin önemli bir görevi de Berlin Kongresine müdahale ederek, yine Türkiye'ye müzahir bir şekilde Türk İmparatorluğuna, Kıbrıs Adasını güya geçici bir zaman için ele aldı ve bu bir daha da bildiğimiz gibi Londra Zürih anlaşmalarına kadar devam eden bir statüyü hazırladı.

Britanya çok cimri bir kolonyalist devlettir. Adanın yakın tarihiyle ilgili kitaplarda ve eski dış bakanlarımızdan Şükrü Sina Gürel'in yakın tarih eserlerinde görürüz. İngilizler bir liman bile yapmamıştır Kıbrıs'ta. Çünkü askeri gerekçeler daima ticaretin önüne geçmiştir ve adanın mimarisini tetkik ettiğiniz zaman da Britanya'nın ilk önce kendi ülkesinden ithal edilen barakalarda hizmet gördüğünü, ardından da âdeta emperyal bir güç göstermekten çok mesela Fransa'nın Ortadoğu'daki yerleşmelerinin aksine, işini yapan adamların bir kampüsü gibi ortamı ayarladığını görürsünüz. İngiltere yine de etkin bir sistem kurmuştur. Kaçınılmaz olarak bütün yerleşmeciler gibi, iki veya üç renkte unsur bulursa, bunlardan her birine bir vazife vermek zorunda hissetmiştir kendini.

Şurası açıktır, Türk-Müslüman unsur adada tarihi rolleri, tarihi alışkanlıkları ve kabiliyetleri nedeniyle polis olarak kolluk kuvveti içinde, hukukçu olarak -rahmetli Denktaş'ın mesleği- ve idari görevlere daha yakın kanallarda yer almıştır, bu kaçınılmazdır. Türkiye'de bazı liberal anti etnisist geçiren zümreler, maalesef dünyaya hep bir gözlükten baktıkları için; "Türkler orada İngiliz emperyalistleriyle işbirliği yapmış, Rumların da onlara düşman olmaları haklıdır" gibi bir tarih yazıyorlardı. Bu hakikaten Kıbrıs'ın ne olduğunun K'sını bilmemekten ileri gelen, çok cahilane ve çok hazırlop bir değerlendirmedir.

Memleketin içinde bile bazı insanların, ama köylerde 30-40 yıl zulmü çekenlerin değil de, daha çok şehirde tuzu kuru yaşayan insanların kendilerine Fenikeli veya Venedikli tanıtısı gibi yapıştırmalarda buldukları bir gerçektir. Bunlar her yerde olur, ciddiye alınacak bir tavır değildir. Şunu size söyleyeyim; Venedik Cumhuriyeti muhteşem bir devlettir,

dünya medeniyetinde büyük payı vardır. Hakikaten Kıbrıs'ta uzun süre hâkimiyet sürmüştür. Ama bu hâkimiyeti sırasında Girit'tekinden veya Cenova'nın Sakız Adasındaki veya yine Venedik'in Adriyatik'teki İyon Adalarındaki hâkimiyetinden farklı olarak, ana kıtadan yani Venezia'dan fazla bir kolonizatör getirmemiştir. Yani ada onların anavatanından getirip yerleştireceği köylüleri ve sanatkârları celp edecek kadar bereketli bir yer değildir. Bugün bile su sıkıntısı çekmektedir.

Burası Türk ve Helen nüfusu içerir, çok eskiden beri burada yaşayan Fenikeliler Lübnanlılar da vardır. Fenikeli dediğiniz adamların kimler olduğu bellidir. Akdeniz uygarlığını borçlu olduğumuz gruplardan biridir. Bugünkü Lübnanlılar, bugünkü Maltalılar ve neredeyse kaybolmakta olan Libya'da ve Tunus'taki bazı yerleşmeler Fenikelilerin ahfadı sayılır. Kim oldukları çok bellidir. Öyle her önüne gelen Fenikeli olamaz. Rahmetli Denктаş'ın da bulunduğu bir toplantıda, bir şekilde ifade etmişim, onu itiraf ederim. "Çok üzüler ve teessüfle size arz ediyorum ki, etnojenezi yani etnik kökeni çok belli olan ve tevsik edilen tek Türk unsur sizlersiniz Kıbrıslılar. Buna göre doğrudan doğruya Toros Dağlarından indirilme göçebe Türkmenlersiniz." Bu çok açık bir keyfiyettir.

Coğrafya ve tarih bizim tayin edeceğimiz bir platform değildir. Kıbrıs'a yerleştirilen Türkmenler gayet başı dik, Çukurova'ya yerleştirilirken de çok kavga ediyorlardı. Kendi bildiklerinden şaşmayan, itiraf etmek gerekir ki oldukça da Ortodoks İslam anlayışından uzakta, bizim atalarımızın inanç ve yaşayışına yakın. Zaten bugünkü Kıbrıslıların da laik bir toplum olması, Voltaire'i okumalarından değil, doğrudan doğruya dedelerinin huyunu suyunu devam ettirmelerindedir.

Bu çok sarıh çok açık bir görüştür ve bu kıtada neyin Türk, neyin Türk olmadığı da çok açıktır. Hiçbir şekilde aksini iddia edecek değiliz. Kıbrıs tarihi üzerinde birtakım araştırmalar yapılıyor. Bildiklerimiz var, bilmediklerimiz var, ama sorun açık seçik ortadadır. Biz yerleşene kadar Kıbrıs'la aramızda kültürel bağlar vardı. Zayıftı, çünkü Türkiye zayıftı. Şunu açıkça söylemek gerekir. Britanya İmparatorluğu kendine has eğitimi

daha çok Rumlara verdi, onları yakın gördü çünkü ve onlar buna eğildiler. Türkler oradan çok büyük pay alamadılar. Her şeye rağmen şunu ifade etmek gerekir. Bütün yakın zaman Kıbrıs tarihinde iki tane politikacı vardır bunu söylerim. Birisi Makarios'tur, öbürü rahmetli Denктаş'tır, bir üçüncüsü yoktur.

Kıbrıslılar politikadan anlamazlar. Bu bugünkü Güney Kıbrıs ahalisi için de geçerlidir, Kuzey Kıbrıs için de geçerlidir. İnsanlar nerede nasıl yetiştiklerinin hesabını tutmak zorundadırlar. Kıbrıs'ın bugün ağzı laf yapan politikacılarının hepsi rahmetli Denктаş'ın aksine, Britanya eğitim müesseselerinin yetiştirmesi olmaktan çok, Ankara'daki ODTÜ'dür, İstanbul Üniversitesi'nin ve Boğaziçi'nin yetiştirmeleridir. İngilizceleleri de bizimki gibidir, daha fazla değildir. Bunu bile bile böyle kendimize ayrı bir kişilik çizmenin hiçbir manası yoktur. Bazı şeyleri çok iyi anlamamanın zamanı gelmiştir. Kıbrıs olmadığı takdirde Türkiye boğulur. Çünkü bu stratejik önemi devam eden bir yerdir. İnsanlar burnunuzun dibinde İsrail'le bir arada petrol arıyorlarsa, biraz uyanmanızı rica ederim. Birisiyle beraber petrol aranacaksa onun KKTC olması lazım.

İnsanlar sizin burnunuzun dibinde, Rusya Suriye'ye yerleşiyorsa, biraz uyanmanızı rica ederim. Tabii ki Rusya bir kara devletidir, denizcilik tarihi üç asrı geçmez. Kendine göre eksikleri var o alanda. Ama unutmayalım nükleer bir deniz gücüdür. Herhalde İngiltere gelip de Doğu Akdeniz'de birtakım yerlere yerleşmiş, en başta Kıbrıs'ta üsler almışken, Amerika koca donanmasını oralarda gezdirirken, Almanlar bile nereden akıllarına geldiyse oralara yerleşmek istiyorlarsa, Rusya da tabii kendine bir yer arayacak. Bizim de orada olmamız lazım çünkü evimizin girişidir.

Hal böyleyken bazı insanların Kıbrıs'a masraf kapısı diye bakmaları şaşılacak bir durum. Bunu anlamının imkânı yok. Nereyi masraf kapısı olarak görüyorsunuz? Acaba Türkiye'de herhangi bir yere verdiğimiz sübvansiyondan daha mı az miktarda? Ne kadar anlamsız kalemlere para sarf ettiğimizi biliyor muyuz? Dağları taşları işlemeyen üniversitelerle doldurduk. Ödediğimiz cehalet vergisinin miktarı arş-1 alaya ulaşmış vaziyette.

Bunlarla acaba bu iş tartışma konusu yapılabilir mi? Şurası bir gerçektir, bazı şeyleri konuşmuyoruz. İki de bir biz konuşmuyoruz diye bu konuşulmuyor değil. Kime baksan, “Efendim bu Kıbrıslılar Türkleri hiç sevmiyorlar” gibi laflar var, boş laflar. Bir bakalım niye sevmiyorlarmış, bir bakıverin şöyle acaba kimler sevmiyormuş? Acaba Kıbrıs'ın köylerinde buradan gelen suyu bekleyen köylülerimiz mi veya 1964'e kadar çektiklerinin acısı hâlâ burunlarında tüten insanlar mı? Yoksa Lefkoşa'daki laklakçılar mı? İkisine birden bakarsınız. Bunun kökeninde ne yatıyor? Biz 1974'de maalesef yanlış bir iskân politikası güttük. Bütün ihtarlarımızı dinlemediler, Türkiye'nin romantik politikacıları vardır. Dünyayı olduğu gibi görmek yerine, kendi kafalarına göre görürler. Kendi kafalarına göre bir İslam görürler, kendi kafalarına göre bir coğrafya görürler, kendi kafalarına göre bir teşkilat. Kıbrıs'a çıktığınız zaman yerleştireceğiniz nüfus belliydi. Biz oraya kolonyalist bir güç olarak çıkmadık. Kıbrıs'a işsiz nüfus yerleştirilmez, Kıbrıs'a iş yapacak nüfus yerleştirilir. Bu çok önemli bir şeydir. Yerleştirilen nüfusun hepsi Türkiye'yi temsil edemedi ve yerli Türklerle iyi ilişki kuramadı. Bunu doğrudan doğruya anlamak lazım; her an tashih yoluna da gidilebilir ve bu konuda gerekeni de bizim yapmamız lazım.

Bu memleket Avrupa Birliği'ne gireceğiz diye Kıbrıs'ta taviz veriyor. Avrupa Birliği'ne Kıbrıs'tan ne muhterem efendiler? Yani Avrupa Birliği'nin bir tane üyesi vardı, Kıbrıs'la ilgisi vardı. O üyeydi bir zamanlar, şimdi çıktı, çok da memnunlar. Sakın Britanya'nın Avrupa Birliği'nden çıktım diye ilelebet üzüleceğini filan zannetmeyin. İşler yoluna konulmaya başladı bile. Benim dünyada en çok şaşıtığım şeydi, Britanya'nın akıllı bürokratları Brüksel'deki bu budalalarla nasıl geçiniyorlar diye. Mümkün değil geçinmeleri, çünkü o kadar açık bir şey.

Almanya'nın Kıbrıs'la ne gibi bir ilgisi olabilir? Bu çok açık bir şey; bir memleketin ve bir birliğin büyük iddialarının aleme yön verme isteklerinin realiteyle gerçeğe ne alakası vardır. Ortadoğu nihayet bütün milletlerin karıştığı bir yer gibi görünüyorsa de, bazı milletler oraya laf ola karıştılar. Şurası açıktır,

dört asır Türk imparatorluğunun zamanında Ortadoğu'da huzur vardı. Ondan sonraki 40 senede insanlar birbirlerini doğradılar ve doğramaya da devam ediyorlar. Bazı şeylerin üzerinde durulması gerekiyor.

Şurası açıktır, bugün biz Ortadoğu'daki bazı verileri kabul etmek zorundayız ve bunları kabul ettiğimiz takdirde Kıbrıs'tan çıkamayacağımız çok açık. Bu konuda bir taviz veremeyiz. Kıbrıs'taki azınlığımız imparatorluğun azınlığıdır, bizden kalma bir kitledir. O kitleyi orada korumak zorundayız ve inanmayan gayet basit kolay bir arşiv araştırması da yapılır. Etnojenezi etnik kökeni iyi belgelendirilen tek gruptur, tek Anadolu Türk grubudur; çok açık bir şeydir. Bunun üzerinde hiçbir tartışma yapamayız. Böyle bir grubu unutmaya hakkımız ve lüksümüz yoktur.

İskân meselemizi düzeltmek durumundayız; milletlerarası müdahalelere fırsat vermeden. Son zamanlarda 15 bin kadar nüfusu olan Bulgaristan Türk'ü oraya yerleşti. Onlardan hiç kimse şikâyet etmiyor, onlar da kimseden şikâyet etmiyor. Gayet iyi geçiniyorlar, üretim hayatına devam ediyorlar. Bunlar hassas konulardır. Hassas ülkelerin belirli eğitim seviyesi olan yerlerin, belirli yatırım yaptığımız yerlerin hakkını ve durumunu gözetmek konumundasınız. Aksi takdirde tabii ki yanlış her zaman döner.

Bugün bir konuyu ele almak zorundayız. Kıbrıs çıkarmasını yaptığımız zamanlara dair, diplomatlarımızın daha açık şeyler yazması gerekir. Amerika aslında gizliden müzahir oldu Türkiye'ye, anlaşılıyor. Bugün olmayacak, çünkü Birleşik Devletlerde kutuplaşma arttı. Yani 1974'ün ABD'sinde Cumhuriyetçi ve Demokrat farkı bambaşka nedenlere dayanıyordu. Dış politikada büyük farklılıklar iki taraf arasında yoktu. Bugün olacak ve iki taraf birbirinden nefret etmeye başladı, kutuplaşmaya başladı. O kadar ki, birtakım insanlar Trump seçildi diye Kanada'ya filan göç etmeye başladılar. Böyle bir memleketin içindeki kutuplaşmayı dikkate almak gerekir ve Amerika derken Birleşik Devletler derken ona göre düşünmemiz lazımdır.

Burada bütün Kıbrıslı yurttaşlarımıza, bütün Kıbrıs cengine katılan gazilerimize, komutanlarımıza ve diplomatlarımıza saygılarımı sunuyorum ve verdiklerimizi, yaptıklarımızı hesaba katmak zorundayız. Öyle büyükannesinin çeyiz sandığını dağıtan deli kız gibi hareket edemeyiz.

Çok sağ olun.(Alkışlar)

SUNUCU- Çok teşekkür ederiz Sayın Ortaylı Hocam. Şimdi açış konuşmalarını yapmak üzere, hayatının her döneminde Türk Milleti'nin menfaatine söz söylediği Türk Milleti tarafından bilinen, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin önceki Başkanlarından ve Milli Merkez Başkanı Sayın Hüsamettin Cindoruk Beyefendi'yi mikrofona davet ediyorum. Buyurun efendim. (Alkışlar)

Hüsamettin CİNDORUK

Türkiye Büyük Millet Meclisi E. Başkanı Milli Merkez Başkanı

Çok değerli hazirun, tabii profesörden sonra konuşmak çok zor. Değerli dostum ve komşum, meseleleri hem tarihi açıdan, hem güncelleştirerek renkli biçimde anlattı.

Benim de hayatımın 60 senesi Kıbrıs meselesiyle iç içe geçti. Gençliğimizde Kıbrıs'ta bir mesele yoktu. 1950 öncesinde Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak, 1950'den sonra da gelen Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü "Türkiye'nin Kıbrıs diye bir meselesi yoktur" demişlerdi. Biz gençler de, Kıbrıs meselesiyle meşgul değildik.

Ne var ki 1954 yılının son günlerinde Ankara'ya iki misafir geldi. Birisi Kıbrıs cemaati başındaki Faiz Kaymak Bey, diğeri de Müftü Tana Efendi. İlk defa tanıştık onlarla gençlik liderleri olarak ve Demokrat Partinin Gençlik Kolları başkanıydım. Şunu söylediler, iki yaşlı ve eşraftan adamlar, makul din bilgisi olan bir müftü. İngilizlerden şikâyet ediyorlar. İngiliz idaresi kendilerini korumuyordu, tedhiş vardı ve o tedhiş sonucunda da rahatsızdılar. Adnan Menderes'le konuşmak istiyorlardı. O konuşmayı sağladık. Otele döndüler; ikisi de çok memnundu... Adnan Bey bu işi gündeme alacağını söylüyordu. Sanıyorum ki onun da bu meselede çok derin bir bilgisi yoktu. Sonra Türkiye Kıbrıs meselesine eğildi.

Şunu hatırlıyorum; Ağustos ayında İngiliz Büyükelçiye Türkiye bir nota verdi. Bu notayla Kıbrıs meselesiyle meşgul olacağını söyledi, ardından da bir başka şey söyledi. Türkiye tedhişi önleyecek tedbirleri alacaktır. Ama Türk Halkı gençlik teşebbüsleriyle de sokağa indirdi meseleyi. İşte hepimizin unutmadığı 6-7 Eylül hadiseleri de 1955 senesinde ortaya çıktı. O hadiseler Türkiye'nin önünde daima ağır bir mesuliyet sebebi gibi gözükmiştir. İşin içinde olduğum için, bu süreçte yaşadıklarımın sonra çok daha objektif bakıyorum bu meseleye.

6-7 Eylül hadiseleri, Türkiye'nin tertip ettiği hadise değildir. Bir yağma hadisesidir, çok enteresan bir halk reaksiyonunun sokak hareketine dönüşmesidir. "Kıbrıs Türk'tür" diye bir cemiyet kurulmuştu, yine Adnan Beyin himayesinde. Şimdi o cemiyetin mensuplarından sadece Orhan Birgit hayatta. Umumi kâtibiydi, genel sekreteriydi. Ahmet Emin Yalman Bey başkanıydı, Hikmet Bil ikinci başkanı. Bunlar da Demokrat Partili değillerdi, ama bir milli meselede görev almışlardı.

O süreçte sıkıyönetim ilan edildi. Sert bir sıkıyönetim komutanı vardı, Nurettin Aknoz. Sert tedbirler aldı ve sokak hareketlerini durdurdu. Bugünkü görüşümle şunu ifade ediyorum: Polis o zamanki gücüyle bu hareketleri önleyemezdi, karakol polisiydi. Bugünkü gibi ne göz yaşartıcı bombaları vardı, ne silahları vardı, ne de bugünkü gibi önemli araçları... Karakol polisleri önleyemediler; hakikaten yağma ve çapul oldu. Ama Türkiye bunun karşısında tazminatlar ödedi, tedbirler aldı ve askeri harekât sonucunda da durduruldu bu çapul.

Sonra bir dava açıldı. Ahmet Emin Yalman Bey yurtdışında olduğu için, o davanın dışında kaldı. Ben o davada 55-56 yıllarında avukatlık yapıyordum. O dosya Kıbrıs Türktür Cemiyeti aleyhine bir delik bulmak için açılmış bir davaydı askeri mahkemede. Hiçbir delil ortaya çıkmadı ve sanıkların hepsi beraat etti. Ben siyasi tarihçilere o dosyayı Genelkurmay arşivinden bulmalarını tavsiye ediyorum. Sonra o dava hortladı; 27 Mayıs'tan sonra dönemin Cumhurbaşkanı Başbakanı Dışişleri Bakanı için tekrar açıldı. Ama orada bir şahit Patrik Athenagoras geldi; bu çapul içinde siyasetçilerin bilgisi olmadığını söyledi. Ama ona rağmen de maalesef bir mahkûmiyet kararı çıktı. Siyasiydi o karar, hukuksal değildi.

Benim gördüğüm, o dava Türkiye'de Kıbrıs meselesini sıkıntıya sokmuştur. Savunmakta zorluk çektiğimiz yıllar olmuştur ve o hadisenin ötesinde bu Yunan tarafı bu davayı çok kullandı. Selanik'teki bombalama hadisesinden tutunuz da, o davanın sanıkları hakkında ağır suçlamalar takip etti birbirini ve sıkıntıya soktu Türkiye'yi.

Onları aştık, nasıl aştık? Gerçekten Türkiye diplomasinin başarılı örneğini vermiştir. Çok önemli bir diplomasi metodu, hatta ilmik ilmik örülmesi vardır. Meraklılarına, eski Büyükelçi ve Dışişleri Bakanı Melih Esenbel'in kitabını tavsiye ediyorum. Bulurlarsa okusunlar, "Ayağa Kalkan Türkiye" diye bir kitabı var. Orada bu hadiseleri teferruatıyla anlatıyor. Fatih Rüştü'yü anlatıyor.

Türkiye 1959'da Zürih ve Londra anlaşmalarıyla büyük başarı kazanmıştır. O başarı bence Lozan ve Montrö'den sonra Türkiye Cumhuriyetinin en önemli siyasi belgelerinden biridir. O hadiselerin içerisinde bir başka nokta var. Türk halkı da, demin dedim ki sokağa indi ve meseleye sahip çıktı. Hakikaten Adana'da başka illerde her yerde büyük mitingler yapıldı, ama hiçbirinde de bir hadise olmadı. Hatta 58 yılında Ankara'da Anıtkabir'in büyük meydanında bir büyük miting yapılmıştı, ben de konuşmuştum. Ama hedefimiz sadece Rumlar yahut Makarios değildi, İngiltere'ye İngiliz Hükümetine karşı önemli bir biçimde saldırılar yapıyordu, konuşmalar ortaya çıkıyordu ve hükümet de İngiltere'yi daha çok muhatap almaktaydı. Çünkü Lozan Anlaşması'nın 16. maddesine göre, Osmanlı topraklarında terk edilen yerler, taraflar arasında çözülecekti. Taraflar da İngiltere ve Türkiye'ydi. Ama hep Yunanistan usta biçimde, çok değerli bir diplomasi örneği vererek bu işe müdahil oldu.

Aradan geçen yıllarda önemli vukuat vardır, onları atlıyorum, hepinizin bildiği şeylerdir. Benim şahsen taraf olduğum iki mesele var, onu söyleyip bu konuşmayı bitirmek istiyorum.

Birincisi, Rauf Denktaş; Rauf Denktaş Fazıl Küçük'ten sonra ortaya çıktı. Şimdi yaptıkları, konuştukları ve düşüncelerine baktığımız zamana, büyük bir Türk devlet adamı olduğunu ifade etmek istiyorum. Büyük bir Türk devlet adamıydı. (Alkışlar)

Rauf Denktaş'ı tanımak, gerçekten hepimiz için büyük bir şanstır. Kıbrıs meselesini ilmik ilmik götüren ve başarıya da koşturan siyasi hayatımızdaki önemini vurgulamak istiyorum.

Onunla birlikte çalıştık. Beni Kıbrıs'a Meclis Başkanı olarak davet etti. Gittim, parlamento heyetiyle beraber gittik. O zaman çok kabul görmeyen Kıbrıs Meclisinde konuşma yaptı. O konuşmada aşağı yukarı bugün hem Sayın İlber Ortaylı Hocamın, hem de Sayın Somuncuoğlu'nun söylediklerini kehanet gibi ortaya koydu, başımıza gelecekleri aşağı yukarı tespit ettik.

Sonra Rauf Bey bana geldi dedi ki, ben Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşmak istiyorum. Ağustos 1993'de geldi Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuştu. O konuşmayı çok önemsiyorum. Çünkü o konuşma aynı zamanda Rauf Beyin bir vasiyeti.

Liman Lokantasında Adnan Menderes'in yaptığı konuşmaya atıf yapıyor. Adnan Menderes 24 Ağustos 1955 senesinde gerçekten çok sert bir konuşma yapmıştı. Orada söylediği bir cümle var. Yunanlıları diyor ki, "ne işiniz vardı Ankara'da, Aydın'da, Denizli'de, İzmir'de? O zaman da mı halkların kendilerini seçme haklarını savunuyorsunuz? Siz işgalcisiniz, sizin tabiatınızda işgal var." Çok büyük fırtınalar koparmış bir konuşmadır. Orada son bir cümlesi var. "Kıbrıs Anadolu'nun devamından ibarettir." Bugün de Sayın Feyzioğlu'nun söylediği gibi, anavatandır yavru vatan değil.

Orada benim gördüğüm Rauf Beyin söylediği. Şikâyet ediyor Saraybosna'daki katliama nasıl seyirci kaldıysa bu batı dünyası, burada da bize seyirci kaldı, katliama evet dedi. Kıbrıs'taki Rum tedhişini durdurmadı. Orada son güzel bir cümlesi var, "tehditler altında müzakere olmaz, hak haksızlığın üstüne kurulmaz" işte bugün bu hâlâ geçerli. Geçerli olduğu şuradan belli: Demin hocam da söyledi, Avrupa Birliğinin Kıbrıs'ın bir bölgesinde ne işi var?

Geçen sene Kıbrıslı kardeşlerimin daveti için Kıbrıs'a gittim ve o hadiseyi orada yakından gördüm. İnsanlara bir cazibe merkezi kurup, büyük bir siyasi hadiseyi çöremezsiniz. Rauf Beyin söylediği o, haksızlığın üstüne hak kuramazsınız. Ama ne yazık ki Kıbrıs meselesinde bugün böyle bir ağırlık var.

Dönelim bakalım Türkiye bugünden sonra Kıbrıs'ta ne yapmalı? Tabii burada değerli diplomatlar var, söyleyeceklerdir. Ama ben bu uzun yılların verdiği tecrübeyle şunu söylüyorum: Mc Millan'ın söylediği gibi, hatıralarında diyor ki, "Kıbrıs Türkler için çok önemli; çünkü Kıbrıs'ı elinde bulunduran, İskenderun Limanını ve Doğu Akdeniz'i denetler." Bugün orada petrol derdi çıkarılmıştır, IŞİD vardır. Türk askerinin Kıbrıs'ta bulunması, sadece Türkiye'nin değil Ortadoğu'nun da NATO'nun da hepsinin de çıkarınadır. Kıbrıs zayıf bir devletin himayesinde ve idaresinde bırakılamaz. Kıbrıs sadece Türkiye'nin meselesi ve güvenliği için önemli değildir. Kıbrıs aynı zamanda dünya barışı için, batı dünyası için, hatta NATO için büyük önem arz etmektedir.

Biz Kıbrıs meselesini çok daha konuşacağız. Öyle gözüküyor ki, Türkiye'nin gündeminde olacak. Bugünkü yönetimlere bir tavsiyem var. Profesyonel diplomatlarımızla çalışsınlar. Türkiye'nin yetiştirdiği Kıbrıs meselesinde uzman çok değerli diplomatlarımız var. Amatörlerle, amatör siyasetçilerin -ben dahil- dış politika yürümez. Dış politika büyük bir uzmanlık işidir ve Türk siyasi tarihinde büyük başarılar vardır. (Alkışlar)

Türkiye'nin en önemli devlet kurumlarından biri Dışişleri Bakanlığıdır. Ben onlarla övünüyorum, onlara güveniyorum ve onların bu mesele içinden çıkacağını biliyorum. Allah Türkiye'yi korusun. (Alkışlar)

SUNUCU- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım. Saygıdeğer konuklar, bu toplantımız başından itibaren Ulusal Kanal'dan canlı yayınlanmaktadır. Bilginize sunuyorum.

Saygıdeğer konuklar, 450 yıldır bir Türk gölü olan Akdeniz'de, bugün maalesef son Türk varlığı olan; 450 yıl boyunca Türk Milletinden izinsiz bir balıkçı kayığının değil, bir martının bile uçamadığı Akdeniz'deki son Türk vatanı olan Kıbrıs'ımızla ilgili düzenlemiş olduğumuz panelimizde, Türk Milletinin haklarını her mahfilde savunmuş değerli devlet adamlarımız bizlerle düşüncelerini paylaşacaklar.

Panelimizi yönetmek üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanını Prof. Dr. Sayın Metin Feyzioğlu'nu, panelimizde konuşmak üzere, çektiği her türlü meşakkate göğüs gererek milli meselelerde mesai harcamaya devam eden 26.Genelkurmay Başkanımız Sayın İlker Başbuğ'u ve duayen diplomatımız, emekli büyükelçi Sayın Şükrü Elekdağ'ı davet ediyorum. Buyurun efendim. (Alkışlar)

*KIBRIS'TA SON SÖZ!
KİM SÖYLEYECEK?*

OTURUM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Efendim hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. Benim için burada olmak büyük bir onur, iki çok değerli devlet insanının tam ortasında oturmak büyük bir ayrıcalık. (Alkışlar)

İzin verirseniz ilk sözü Sayın İlker Başbuğ'a veriyorum, ardından da Sayın Elekdağ. Sonra bir tur daha yaparız. Süre sınırını yapmıyoruz, 20 dakika 30 dakika civarında konuşulabilir.

İlker BAŞBUĞ (26'ncı Genelkurmay Başkanı): Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı Hüsamettin Cindoruk ve değerli konuklar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İLKER BAŞBUĞ'UN
KONUŞMASI

Kıbrıs sorunu, Kıbrıs davası, elbette Türkiye'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin milli bir konusudur, milli bir davasıdır; bundan kimsenin en ufak şüphesi olmaması lazım. Milli davasıdır, çünkü Türkler bu adayı 400 yıldan fazla yönettiler. Herhalde tarihsel olarak Türklerden daha uzun süre bu adayı yöneten başka bir millet yok.

Tarihsel olarak, elbette Kıbrıs konusu Türkiye'nin milli davasıdır. Elbette coğrafya açısından bakarsanız, Kıbrıs Anadolu'nun devamıdır, Anadolu'nun parçasıdır. Coğrafya da Kıbrıs'ı elbette Türkiye Cumhuriyeti'nin milli davası, milli sorunu yapıyor. Yani Türkiye Cumhuriyeti arasındaki mesafe sadece 71 kilometre olan bir adayla ilgilenmeyecek, 1200 kilometreden fazla olan bir devlet ilgilenecek. Yunanistan... Yani bu olur mu?

Coğrafya elbette milli dava yapıyor. Elbette Türkiye'den giden Türkler, yani şu anda Kıbrıslı Türkler var orada. O Kıbrıslı Türklerin güvenliği, refahı, geleceği elbette bizim sorunumuz, bizim davamız. Dolayısıyla Kıbrıs davası Türkiye Cumhuriyeti'nin milli davasıdır ve milli menfaatlerinde hayati önemi haizdir. Ama özellikle içinde bulunduğumuz anlarda, bu gerçeklere rağmen Kıbrıs sorununun ne kamuoyunda ne medyada yeterli derecede yer almaması, hakikaten çok düşündürücü ve düşündürücü olduğu kadar da üzücü. Çünkü bir noktada Türkiye'nin güvenliği ve menfaatleri de tartışılıyor ve konuşuluyor.

KIBRIS'TA SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?

İLKER BAŞBUĞ'UN
KONUŞMASI

Ben sonda söyleyeceğimi belki başta söyleyeyim. Çünkü burada bu panelin ismi böyle isimlendirilmiş; "Son Sözü Kim Söyleyecek? Elbette son sözü Türk Milleti söyleyecek. Elbette son sözü Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi söyleyecek.

Bu Kıbrıs davasının milli dava olmasının nedenlerinden bir tanesi de, bildiğiniz gibi Türkiye üç garantör devletten bir tanesi. Garantör devlet olarak da Türkiye Cumhuriyeti'nin Kıbrıs'a yönelik elbette sorumlulukları var.

Şimdi bir söz var, bu sözü hep kulaklarımızda tutmamızda yarar var. Diyor ki, "tarih ilerisini görmeyenler için çok acımasızdır". Şimdi biz 5 Ocak 2017'deyiz, ama "bugün neye karar vereceğiz, ileriye nasıl gideceğiz?" diye düşünürken veya tartışırken, ilk önce "geçmişte neler yaşandı, hangi hatalar yapıldı özellikle?" bunları bir hatırlamak lazım. Çünkü eğer siz bunları hatırlamazsanız, geçmişte yaşadıklarınızı unutursanız, gelecekte atacağınız adımlarda yanlışlık yapma ihtimaliniz çok fazla.

Şimdi geçmişe çok kısa olarak bir bakmamız lazım. Özellikle Kıbrıs konusunda ne zaman, ne hatalar yaptık? Bunları bilmek ve hatırlamak mecburiyetindeyiz. Kıbrıs konusu aslında elbette bir uluslararası dava, yani uluslararası bir sorun. Şimdi bakınız, uluslararası sorunlarda, daha kısaca söylememiz gerekirse, diplomaside yapılan hataların telafisi fevkalade zordur. Diploması öyle bir alan ki, o alanda bir adım attınız ve bir hata yaptıysanız, bu hatadan sonradan dönmeniz hemen hemen imkânsızlaşıyor bazen. Maalesef diplomaside bugün yapılan hataların da ne olduğunu, size neye bedel olacağını da pek o an anlamıyorsunuz.

Şimdi buradan isterseniz ilk önce yine her zaman her yerde söylediğim gibi, sıkıştığımız zaman bizim başvuracağımız tek rehber vardır, o da Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Bakınız, 1936 Montrö Antlaşması'nın öncesi günlerdeyiz. O anda o süreçte dönemin Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras Başbakan İnönü'yle konuşur. Derler ki, artık bu Boğazlar konusunu -çünkü Lozan'da tam çözemedik- Boğazlar sorunu-

nu uluslararası platforma getirelim; zamanın Dışişleri Bakanı Mustafa Kemal Atatürk'ün huzuruna çıkar, konuyu anlatır ve kendisinin bu konudaki emirlerini ve direktiflerini ister. Ay-nen Tevfik Rüştü Aras'ın hatıratından aktarıyorum:

Atatürk konuyu dinler. Dinledikten sonra Tevfik Rüştü Aras'a şunu söyler; Der ki, "biz böyle bir adım attıktan sonra bir daha geri dönemeyiz". O halde uluslararası ilişkilerde ilk adımı atmanız kararı da çok önemli. Bir karar aldıktan sonra geri dönüşler fevkalade zor. Zaman alıyor ve bazen de imkânsız oluyor. "Biz böyle bir adım attıktan sonra bir daha geri dönemeyiz. Bu yüzden çok daha acı sonuçlar da doğabilir. Millet -buraya dikkat edelim, Tevfik Rüştü Aras'a diyor ki- o vakit senin kafanı koparır..." Bakın dış politikanın önemini daha nasıl izah edeceksiniz? Dışişleri Bakanına diyor ki, "senin kafanı koparır, fakat faydası olmaz. Bunun için git tekrar düşün, eğer en küçük tereddüdün varsa, bu teşebbüsünden bana bir daha bahsetme. Ben de seni böyle bir teklifte bulunmamış sayarım."

Tevfik Rüştü Aras İnönü'yle tekrar görüşür. Gelirler, bazı sualleri vardır Mustafa Kemal'in. Ona cevapları verdikten sonra ikinci görüşmede der ki, "tamam sizin kanaatinizin kati olduğunu şimdi gördüm, benim görüşüme göre de Avrupa durumu böyle bir teşebbüs için müsaittir. Git keyfiyeti hükümete aç ve benim de uygun gördüğümü söyle ve bu işte behemehal muvaffak olacağız." Atatürk'ün zaten attığı her adımda muvaffak olmak, yani başarı sağlamanın dışında ikinci alternatif hiçbir zaman yoktur. Montrö öncesi Tevfik Rüştü Aras'a bu söyledikleri çok önemli, dış politikanın ne kadar hassas olduğunu gösteriyor.

Şimdi haklı olarak sorabilirsiniz, Mustafa Kemal Atatürk şimdi kalksa 5 Ocak 2017'de, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikada geldiği noktaları görse, bugünkü Dışişleri veya bu konuda sorumlu olan Dışişleri bakanlarına, hükümetlere acaba ne derdi?

Kıbrıs konusunda yapılan bazı bir-iki önemli hataya da değinmekte yarar var. Bakınız, Kıbrıs'ı Osmanlı İmparatorluğu nasıl İngiltere'ye verdi? İşte biliyorsunuz 93 harbi veya 1877 Osmanlı Rus savaşı var. Savaşı kaybederiz, Ruslar Yeşilköy'e kadar gelirler. Dönemin padişahı Abdülhamit çaresiz kalır, İngiltere'ye müracaat eder. Kraliçe Victoria'ya der ki; biz Ruslara karşı zor durumdayız bize yardım edin. İngiltere yardım eder biliyorsunuz, sonra Yeşilköy Ayastefanos Antlaşması imzalanır. Fakat 3 Mayıs 1878'de Yeşilköy Antlaşması imzalanıyor, ondan neredeyse 20 gün sonra 30 Mayıs'ta İngiltere Osmanlı İmparatorluğu'ndan bir notayla şunu istiyor: Diyor ki Osmanlı İmparatorluğuna; güvence verebilmem için, yani ben size güvence verebilmem için, -buraya da dikkat edelim- Anadolu ve Suriye kıyılarına yakın bir yere sahip olmam lazım; Anadolu ve Suriye kıyılarına yakın olan bir yer... Kıbrıs bu amaca uygundur, ama merak etmeyin ada yani sizde kalacak!.. Diplomaside böyle aldatmalar maa-lesef yanıltmalar da var. Esasında Osmanlı İmparatorluğuyla ilk imzalanan antlaşmada, adanın İngiltere'ye devri filan söz konusu değil. Diyor ki, ada sizde kalmaya devam edecek, sadece biz İngiltere olarak adayı kullanacağız. Hangi amaçlarla kullanacağız? Askeri amaçlarla kullanacağız, stratejik düşüncelerle kullanacağız. Osmanlı İmparatorluğu bu şekilde adayı esasında 1879'da İngiltere'nin kullanımına veriyor. Bazı tarihçiler de biliyorsunuz, yıllık 92 bin altın karşılığında adanın kiralandığını iddia ederler...

Fakat önemli olan şu: Bakın, hemen akabinde İstanbul'daki İngiliz büyükelçisi Londra'ya bir mesaj çekiyor. Hemen akabinde, üç gün sonra, 1878'de çekilmiş mesaj, ama 2017 için de geçerli, önemli olan nokta bu. Diyor ki; "Rumlar Türkleri her şeyden yoksun bırakmak ve adadan kovmak gayesiyle büyük çaba harcayacaklardır. Bütün Kıbrıs topraklarını elde etmek için her türlü sahtekârlığı yapacaklar ve böylece Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak isteyeceklerdir." Söyleyen kim? İngiltere'nin İstanbul'daki büyükelçisi... Bu adam akıllı da, bizde niye akıllı insanlar yetişmiyor onu da bir sormak lazım. Adam daha 1878'de antlaşmanın yapılmasından iki gün sonra,

neredeyse bugün neler olacağını, nelerin isteneceğini çok açık şekilde ifade etmiş.

Sonuçta biliyorsunuz Osmanlı İmparatorluğu 1 Kasım 1914'de birinci dünya harbine girer, dört gün sonra da İngiltere der ki, ben adayı tek taraflı olarak ilhak ettim. Osmanlı İmparatorluğu ne yapacaktı? Tabii birinci dünya harbine girecekti, sadece ve sadece protestodan başka hiçbir şey yapamayacaktır; çünkü gücü yok. Tabii bu noktaya nasıl geldiniz? Bunların ayrı bir değerlendirilmesi lazım.

Şimdi İngiliz büyükelçisinin söylediği, yıllar sonra, biraz süre geçecek, yıllar sonra hemen ortaya çıkacak. Bakın, ilk defa Rumlar Yunanlılar, Kıbrıs Adası'nın Yunanistan'a ilhak edilmesini ne zaman istediler biliyor musunuz? 1929'da istiyorlar ilk defa resmi olarak Kıbrıs Adasının Yunanistan'a ilhak edilmesini. İstedikleri tarih 1929'dur. Tabii karşılanmaz ve adada ayaklanmalar başlar.

Sonra biraz olaya kesit olarak bakarsak, 15 Ocak 1950'ye geleceğiz. Kıbrıs'ta kilise de çok önemli bir rol oynuyor, onu da kabul etmemiz lazım. Kilise, yani Kıbrıs'taki Ortodoks Kilisesi Yunanistan'la birleşmek için gayri resmi bir halk oylaması yaptırıyor 1950'de. Halk oylaması, tabii ki Yunanistan'a ilhak noktasına çıkar ve bunun akabinde de hemen Makarios Kıbrıs'ta Baş Piskopos olur.

Sayın Başkanım bahsettiler, bunlar olurken o anda Dışişleri Bakanı olan Necmettin Sadak'a sorarlar ne oluyor? Der ki, "Kıbrıs meselesi diye bizim bir sorunumuz yoktur" der. Sonra iktidar değişir biliyorsunuz. 21 Haziran 1950'de yine Dışişleri Bakanı olan Fuat Köprülü'ye sorarlar. O da der ki, "Kıbrıs meselesi gibi bir meselemiz yoktur" der. Rumlar ise, 1 Nisan 1955'de gizli EOKA teşkilatını kurar ve eylemlere başlar.

Bizim bunun karşısı olan TMT'yi kurmamız için üç yıl geçecektir. Hep zaman kaybediyoruz, hep olayların gerisinden geliyoruz. Sonra adaya özerklik verelim, muhtariyet verelim, taksim olsun gibi öneriler ortaya atılır. Türkiye genellikle bak-

tiğiniz zaman, özerklik, muhtariyet, hele taksime hemen evet der. Fakat ne Rum tarafı, ne Yunanistan tarafı hiçbir zaman ne özerkliğe, ne muhtariyete, ne taksime evet demez. Ta ki Makarios bağımsızlık fikrini ortaya atıncaya kadar. En sonunda biliyorsunuz Makarios bağımsızlık fikrini tartışmaya açar...

Sonra geliriz 1963 Aralık ayına ve Kıbrıs'ta eylemler başlar. Tabii Ankara Hükümeti zor durumdadır. Kıbrıs'taki katliamları önleyemiyor. Çare ne? "NATO kuvveti gitsin" denildi. İngiltere önerir "NATO kuvveti gönderelim", Yunanlılar ve Makarios der ki, "hayır, biz NATO'yu istemeyiz." "Ne istersiniz?", "Birleşmiş Milletler Barış Gücünü" isteriz. Birleşmiş Milletler Barış Gücü konusu Birleşmiş Milletlere gelir. Toplantılar sürer. Şimdi orada bir 186 sayılı karar var. İşte bugün de başımızın belası olan bir karar, 186 sayılı karar; Güvenlik Konseyinden çıkan karar. Karar diyor ki 4.maddesinde; Kıbrıs'ta barış gücü kurulmasını tavsiye ederken, bunu "Kıbrıs Hükümetinin rızası alınmak kaydıyla" yani 186 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararı, Kıbrıs'ta yönetimi Kıbrıs Cumhuriyeti olarak kabul eder ve bu karara maalesef biz de imza atarız. İşte bunu şimdi hâlâ, bakın 1964'te çıkan bu Birleşmiş Milletlerin 186 sayılı kararını hâlâ bugün geri döndürmekte zorlanıyoruz. Her zaman karşımıza bu çıkıyor. Bakın diyorlar ki, 186 sayılı kararda siz Kıbrıs Cumhuriyeti'ni, Kıbrıs'ın devleti temsil eden devlet olarak kabul ettiniz. Çıkamıyoruz işin içinden...

Şimdi ikinci önemli nokta; bugün özellikle Kıbrıs Rum kesiminin Kıbrıs Türk kesimine karşı onları güçlü kılan en büyük silah, gücü, maalesef ve maalesef Kıbrıs Rum tarafının AB'ye tam üye olmasıdır. Yani bir de onun olmadığını düşünün. Yani şu anda Kıbrıs Rum kesiminin AB üyeliğinin gerçekleşmediğini düşünün. Belki şu anda karşılaşacağımız senaryo çok farklı olacaktı. Ama bugün Kıbrıs Rum Kesiminin AB'ye tam üye olması, maalesef ve maalesef onlara en büyük gücü veren husustur.

Peki, nasıl üye oldular? Bakın Haziran 1993, AB Komisyonu diyor ki, "Kıbrıs'ın üyeliğini uygun buluyoruz" diye bir rapor veriyor. Şimdi geliyoruz 6 Mart 1995'e, kilit noktası; Türkiye AB Gümrük Birliği Antlaşması söz konusu, Türkiye çok ısrarlı.

O Gümrük Birliği Antlaşması ki, kanaatimize göre AB Türkiye Gümrük Birliği Antlaşması felaket kötü bir antlaşma. Hatırlarsınız bir hafta evvel Başbakan dedi ki, "bu Gümrük Birliği Antlaşmasını mutlaka gözden geçirmemiz lazım" diye de bir ifadesi oldu biliyorsunuz.

Şimdi Türkiye 6 Mart 1955'te AB Türkiye Gümrük Birliği Antlaşması'nın onaylanması için âdeta Kıbrıs Rum Kesiminin AB ile tam üyelik görüşmelerine olur vermiştir, ışık vermiştir. Bunu gizleyemeyiz, yani bu bir gerçektir. Çünkü 6 Mart 1995'de AB Türkiye Gümrük Birliği Antlaşması imzalanıyor, 17 Temmuz'da Kıbrıs ile AB arasında tam üyelik görüşmelerinin başlamasına onay veriliyor. 13 Aralık 1995'te de esasında Gümrük Birliği Antlaşması parlamentolarda kabul edilecektir. Hep emniyetli gidiyor.

Peki, Türkiye buna engel olabilir miydi? Olabilirdi. Elinizde kapı gibi senet var. Bunu ben söylemiyorum, bu işin uzmanlarına bakın ki, Garanti Antlaşması'nın 1.maddesi diyor ki; "Kıbrıs Cumhuriyeti ayrıca tümüyle veya bir bölümüyle herhangi bir devlet ile hiçbir şekilde siyasi ve ekonomik bütünleşmeye gidemez" diyor. Eğer yine bu konuda karşı görüşleriniz varsa, Milli Güvenlik Kurulunun Sayın Cumhurbaşkanımız rahmetli Süleyman Demirel'in başkanlığında, Milli Güvenlik Kurulu'nun bu konuyla ilgili verdiği karara bakın. Yanlış olduğunu ifade etmiştir Milli Güvenlik Kurulu kararıyla. Tabii biz burada Türkiye'nin oluru olmadan aslında Kıbrıs Rum tarafının Avrupa Birliği'ne tam üye olması mümkün değildi. Garanti Antlaşması bize bu olanağı veriyordu, ama maalesef kullanamadık.

Bunlar kanaatimce ana hatalar. Peki, hiç başarı yok mu? Yani diplomaside, özellikle Kıbrıs ilişkisinde hiç başarı yok mu? Elbette başarılarımız da var. Başarılarımız dediğimiz zaman, tabii ki her şeyden evvel Zürih, Londra ve Lefkoşa Antlaşmaları neticesinde Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulması ve ortaya Garanti ve İttifak Antlaşmalarının çıkmasıdır.

Belki de Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Montrö'den sonra dış politikada ki en büyük başarısıdır. Tabii önce Hatay var,

sonra Montrö var belki, ondan sonra üçüncü olarak ifade etmemiz gerekirse, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulması Londra Zürih ve Lefkoşa Antlaşmalarıyla; elbette uluslararası ilişkilerde diplomaside Türkiye'nin bir başarısıdır, bir zaferidir. Peki, bu zaferin başarının mimarları kim? Onları da hatırlamamız lazım, unutmamamız lazım.

İki mimarı var. Bir, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu; iki, Rauf Denktaş. Eğer o sürece detaylı olarak bakarsanız, gerçekten Fatin Rüştü Zorlu'nun bu Kıbrıs konusunda yaptığı mücadele takdire şayandır. Rauf Denktaş zaten söylemeye gerek yok, Kıbrıs dediğiniz zaman herhalde ilk aklımıza gelen isim Rauf Denktaş. Maalesef, ama tarih çok acımasız, böyle bir başarılı Dışişleri Bakanı'nı sonra bu ülke bu millet maalesef asacaktır. Bu da bir ayıbımızdır, büyük bir acıdır.

Pekala başarı başka ne dersenez; elbette 74 Kıbrıs Barış Harekâtını unutamayız. Peki, Kıbrıs Barış Harekâtının mimarı kim? Diplomaside bakarsanız, siyasi kanatta da bakarsanız Bülent Ecevit. Yani Bülent Ecevit'in gerçekten Londra görüşmelerinde olsun, Kıbrıs Barış Harekâtı esnasındaki tutumu davranışı, tam millidir ve Kıbrıs tarihine ismini elbette altın harflerle yazdırmıştır. Bunun da altını çizmemiz lazım.

Tabii ben de bir genç kurmay yüzbaşı olarak o dönemde Genelkurmay Karargâhında görevliydim Kıbrıs Barış Harekâtı esnasında. Dolayısıyla hem Bülent Ecevit'i rahmetli, hem de dönemin Genelkurmay Başkanı Semih Sancar'ı yakinen tanıma fırsatı buldum. Tabii elbette Bülent Ecevit ne kadar mimarıysa, bu işin ikinci mimarı da Türk Silahlı Kuvvetleridir ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin o dönemde komutanı olan Semih Sancar'ı da unutmamamız lazım.

Biraz da Kıbrıs Adasının önemine değinelim. Şimdi elbette Kıbrıs Adası iki açıdan önemli; bir, Kıbrıslı Türklerin, yani kardeşlerimizin güvenliği, refahı, geleceği bizim sorumluluğumuzda. Birinci önemli nokta bu, ama Kıbrıs'ın önemi sadece buradan gelmiyor. Kıbrıs'ın Türkiye açısından da önemi var. Bazen bunları bazıları görmek istemiyorlar. Efendim nedir?

İşte 70 kilometre, ne olacak, ne stratejik önemi var? Bakınız Kıbrıs'ın önemini Türkiye'ye olan mesafesiyle değerlendirmeye kalkarsanız, büyük bir cehalet örneği verirsiniz. Yani Kıbrıs'ın stratejik önemi 70 kilometrelik bir yakınlıkla değerlendirilemeyecek şekilde farklı bir boyuttadır.

Bakın yine değerli rahmetli Cumhurbaşkanlarımızdan Fahri Korutürk ne demiştir Kıbrıs'la ilgili hatırlayalım. Dedi ki, "Kıbrıs'ın bütünüyle Türkiye'ye muhasım bir gücün kontrolüne geçmesi demek, Türkiye'nin denizlere açık bir ülke olmasının engellenmesidir." Söyleyen kim? Fahri Korutürk, Deniz Kuvvetleri Komutanımız, sonra Cumhurbaşkanımız.

Şimdi bu aslında diğer bir anlamda, siz Kıbrıs'ı muhasım bir devlete... Yani şimdi ne dersenez deyin, Kıbrıs'ta Kıbrıs Rum kesimi hâkim olursa, bu Türkiye'ye çok dostane politika mı yürütecek? Böyle düşünürseniz çok yanılırsınız, mümkün değil. Hele onların istediği gibi, Yunanistan'a ilhak edilmesi -ki, söz konusu olamaz- ama öyle bir şeyi düşünün. Orada size dostane bir politika izleyecek bir devlet mi olacak? Bu demektir ki, Türkiye'nin Anadolu'ya hapsedilmesi demektir, bu kadar basit.

Tabii bir de şunları dikkate almamız lazım. Bakınız, Kıbrıs'ın Türkiye açısından önemi, Doğu Akdeniz'deki Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin korunması açısından da fevkalade önemlidir; hem askeri boyutu var, hem ekonomik boyutu var. Ekonomik boyutu dediğiniz zaman, bakınız o bölgede bir Ekonomik Münhasır Sahalar konusu var, doğalgaz konuları var, biraz evvel de bahsedildi; İsrail Kıbrıs Rum kesimiyle beraber işbirliği yapıyor. Ama Türkiye'nin bu konuda ne yaptığını bilmiyoruz. Bir söz de çıkmıyor, karşı bir şey de çıkmıyor. Ama bunların acısını, bu sessizliğin acısını belki yıllar sonra hissedeceğiz ve anlayacağız.

Bir de bizim için çok önemli olan bir nokta var. Kıbrıs Adasının hele hele Yunanistan'ın kontrolüne girmesi demek, Türk-Yunan dengesinin ortadan kalkmasıdır. Yani zaten Ege'de ciddi sorunlarımız var. Ege de ayrı bir konu, soru-cevaplarda olursa belki değinme şansına sahip olabiliriz. Bir de düşünün

ki, Kıbrıs'ın onların... Zaten ha Kıbrıs Rum yönetiminin kontrolünde olsun, ha Yunanistan'ın kontrolünde olsun; aslında o ikisi aynı şey, fark etmiyor, aynı amaçları aynı hedefleri olan toplumdaki bahsediyoruz.

Dolayısıyla şu sözü her zaman söyledim, yine de söylüyorum: Kıbrıs sadece Kıbrıslı Türklerin meselesi değildir. Bazıları öyle zannediyorlar, Kıbrıs sadece Kıbrıslı Türklerin meselesi midir? Hayır, Kıbrıs sadece Kıbrıslı Türklerin meselesi değildir, Türkiye'nin güvenliği de söz konusudur. Dolayısıyla burada son söz her zaman Türk Milletinde ve Türk Parlamentosunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde olmak mecburiyeti var.

Çok kısa olarak, Kıbrıs'ta eğer gerçekten adil kalıcı bir çözüm isteniyorsa, bunun ana parametresinin neler olması lazım? Onlara da değinip, konuşmamı tamamlamak istiyorum.

Bir, iki eşit egemen halka ve devlete dayalı bir çözüm olması hayati önemi haiz. Buradan rahmetli Rauf Denktaş'ı tekrar yad ediyorum, saygıyla anıyorum hatırasını. Onun üzerinde en hassasiyetle durduğu temel noktalardan bir tanesi buydu. Yani Kıbrıs'ta eğer bir çözüm olacaksa, bu iki eşit egemen halka ve devlete dayalı bir çözüm olacak. Bu ne demek? Biraz karışık bir şey söylüyoruz belki, ama bu şu demek: eğer bir çözüm olduktan sonra çözüme ulaşırsa, Kıbrıs'taki Türk Devletinin başkanı, kurucu devlet olarak o yasaları o antlaşmaları imzalaması lazım ve sonra da mutlaka ve mutlaka o anlaşmaların ilk önce Kıbrıs'taki parlamentodan geçmesi ve kayda geçirilmesi lazım. Bu fevkalade önemli; çünkü neticede bir federal devlete gidiyorsunuz.

Biliyorsunuz genellikle federal devletler, bağımsız devletlerin kendi rızasıyla birleşmesiyle olur ve genellikle de federal devletler aynı zamanda istedikleri anda bu federal devletler ayrılma hakkına sahip olmaları lazım. Ama siz eğer bu anlaşmalarda kurucu devlet olarak, Kıbrıs'taki kurucu Türk devleti olarak var olduğunuzu bu anlaşmadan evvel bazı belgelere koyamazsanız ve bu anlaşma Kıbrıs Cumhuriyeti'nin devamı gibi bir yapıya sahip olursa, geleceğiniz riske girer; bu fevkalade önemli olan hususlardan bir tanesi.

Şimdi Garanti Antlaşmaları dediğiniz zaman, Garanti Antlaşması, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü ve güvenliğini garanti altına alıyor. Yani bu uluslararası ilişkilerde bir ülkenin bağımsızlığı, toprak bütünlüğü, siyasi bütünlüğü, güvenliği, anayasasının korunması, bir noktada...

Şimdi mevcut Garanti Antlaşması bize bu hakkı veriyor. Hatta 3.maddesi, Türkiye'nin gerektiği zaman tek başına bu amaçları sağlamak için adaya müdahalesine de yetki veriyor; bu çok önemli, Garanti Antlaşması. Peki, şu anda Garanti Antlaşmasıyla ilgili neler düşünülüyor? Onlara ben şu anda değinmeyeceğim, soru-cevaplar üzerinde bu konulara sorarsanız, şu anda durum nedir ortada, nasıl olması lazım? O bölüme bırakmak istiyorum.

İttifak Antlaşması unutuluyor. İttifak Antlaşmasıyla biz orada Türk askerini bulunduruyoruz. İttifak Antlaşması kalkarsa Türk askerini tutamazsınız, Türk askerini Adada tutan uluslararası vesika İttifak Antlaşmasıdır ve Garanti ve İttifak Antlaşmaları aynı zamanda Kıbrıs Anayasası'nın, ekidir; yani anayasal güce sahip Antlaşmalardan bahsediyoruz, fevkalade önemlidir.

Diğer önemli bir konu, AB müktesebatının uygulanması; şimdi bana sorarsanız Türkiye bir gün AB üyesi olacak mı? Ben Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olabileceğini hiç zannetmiyorum.

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olması, gerçekten şu anda bir hayalden fazla ileri gidecek bir nokta değil. Mevcut verilerin, göstergelerin, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olmasını biraz hayalci bir noktaya götürdüğü kanaatindeyim. Şimdi Türkiye'nin AB üyesi olamayacağı bir ortamda, Yunanistan AB üyesi, Kıbrıs Rum Kesimi AB üyesi, bir de çözüm buldunuz, çözüme evet dediniz!.. Şimdi burada eğer Kıbrıslı Türkleri Avrupa Birliği müktesebatına karşı koruyucu tedbirler almazsanız, bakın Avrupa Birliği müktesebatı kullanarak Kıbrıslı Rumlar Avrupa Birliği, Kıbrıs Türklerini çok yakın bir

zamanda azınlık statüsüne getirir. Hiç bundan şüpheleniz olmasın. Bu nedenle hep Türkiye bunun üzerinde ısrarla durmuştur. Demıştır ki, Türkiye AB üyesi oluncaya kadar -ki, olması bana göre çok zor- mutlaka bazı derogasyonların olması lazım ve bu derogasyonların da birincisi hukuk olması lazım; bu da çok önemli bir nokta.

Şimdi diğer son kritik noktalardan bir tanesi ki, en önemli noktalardan bir tanesi, iki kesimliliğin korunması ve güçlendirilmesi; iki kesimliliğin korunması ve güçlendirilmesi denildiği zaman, sadece olaya lütfen nüfus açısından bakmayınız. Sadece nüfus değil, mülkiyet de önemli. Burada Birleşmiş Milletler kriterlerine göre sarı nüfus çoğunluğu kavramı var. Yani sarı nüfus çoğunluğu şu: Yüzde 51'i bile sarı sayamazsınız, yani yüzde 51'den daha yükseklerde olması lazım. Bu Birleşmiş Milletler'in bir parametresidir. Soru- cevaplarda sorulursa bu konulara daha detaylı gireriz. İki kesimliliğin korunması ve güçlendirilmesi için sarı olarak hem nüfus çoğunluğunu, hem de mülkiyet çoğunluğunu kendi yöneteceğiniz bölgede elinizde bulundurmanız mutlaka ve mutlaka zorunlu...

Şu andaki görüşmeler bu konuyu dinamitliyor. Şu andaki yürütülen görüşmelerdeki hususlar, iki kesimliliği ve bırakın güçlendirmeyi, dinamitliyor. Detayına isterseniz sonra girelim.

Son konu toprak ve harita düzenlemesi: Şimdi toprak ve harita düzenlemesi denildiği zaman şu önemli; siz Garanti ve İttifak Antlaşmaları çerçevesinde güvenlik konusunda bir anlaşmaya varmadan - Bakın burasını tekrarlamak istiyorum. - Garanti ve İttifak Antlaşmaları artık bu çerçevede güvenlik konularında bir anlaşmaya varmadan, ana prensiplerde anlaşmadan toprak konusunu tartışmaya girerseniz büyük hata yaparsınız, stratejik hata yaparsınız ki, şu anda neredeyse yapılmak istenilen de bu. Bunun da detayına isterseniz soru-cevaplarda gireyim.

Dolayısıyla bize göre kalıcı ve adil bir barış istiyorsanız, bunun büyük ana parametreleri var. İki eşit egemen halka ve devlete dayalı bir çözümü mutlaka düşünmeniz lazım, Garanti ve İttifak Antlaşmalarının sulandırılmaması lazım. Bakın, Garanti Antlaşması kalabilir, ama sulandırılırsa berbat olur. Dolayı-

sıyla Garanti ve İttifak Antlaşmalarını, onu da soru-cevaplara detayını bırakayım. AB müktesebatının birincil hukuk haline getirilmesi çok önemli, iki kesimliliğin korunması ve güçlendirilmesi çok önemli, toprak ve tabii ki harita düzenlemesi de önemli parametrelerden bir tanesi.

Efendim hepinize teşekkür ediyorum.(Alkışlar)

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Sayın Başbuğ'a çok teşekkür ederim. Birkaç cümleyle katkıda bulunup, Sayın Elekdağ'a hemen sözü takdim edeceğim kabul buyurursa.

Sayın Başbuğ Kıbrıs'ı temsilen Rum kesiminin tek başına Avrupa Birliği'ne girmesinin ne kadar yanlış olduğunu haklı olarak ifade etti ve bizim de yeterli tepkiyi vermediğimizden söz etti. Ben de hukuki bir ekleme yapayım kendilerine. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurucu anlaşmaları olan Zürih ve Londra anlaşmalarıyla kurucu anayasasında, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Türkiye ve Yunanistan'ın üye olmadığı uluslararası örgütlere giremeyeceği yazılıdır. Buna rağmen Avrupa Birliği'ne Türkiye üye olmadığı halde girmesi ve Türkiye'nin buna rıza göstermesi kabul edilemez.

Hemen arkasından bakın şu tarihi olayı, maalesef bizim açımızdan hiç de olumlu olmayan şu tarihi olayı hatırlamamız lazım. Kıbrıs'ın tamamını temsilen Rum Kesiminin üyeliği Mayıs 2004. 29 Ekim 2004'ü takip eden gün, Türkiye'de bütün gazetelerde zafer manşetleri atıldı. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişi kutlandı. Bakın, Kıbrıs'ın girişi Mayıs 2004; 29 Ekim 2004'te ise, yani Cumhuriyet Bayramımızda Türkiye bir törene katıldı. Tören Avrupa Birliği Anayasası'nın imza töreniydi, Türkiye aday adayı ülke olarak bu belgeye imza attı. İmza attığı yerde tam arkasında, Türkiye Cumhurbaşkanı ve Başbakanın durduğu yerin tam arkasında Türklere karşı ilk haçlı seferini başlatan Papa X. Innocenzo'nun heykeli vardı ve az ötede de Kıbrıs Bayrağı duruyordu. Yani Türkiye, bu imzayı attığı yer ve bulunanlar itibariyle aslında Değerli İlker Başbuğ Beyefendinin "Zürih ve Londra büyük başarıydı" diye haklı

İLKER BAŞBUĞ'UN
KONUŞMASI

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

KIBRIS'TA SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

olarak tespit ettiği o başarıların, o görüntüyle, o diplomaside verilen bana göre yanlış mesajla maalesef gölgelenmesine uygun bir zemin hazırladı...

Bugün Rumların ne istediğini yine üzülererek söylüyorum, Türk kaynaklarından okuyamıyoruz. Türkiye’de çıkan gazetelerde hiçbir şey yok. Ama bunları yabancı basından takip ettiğimizde, en azından İngilizce kaynaklardan okuduğumuzda, ben size kısacık söyleyeyim, bunları tartışmaya esas olması bağlamında. Türk tarafından yüzde 7’ye yakın toprak istenmekte ve tartışılmaz bir koşul olarak ne hikmetse aslında insanların pek de yaşamadığı Karpaz talep edilmekte, Zafer Burnu dahil. Oysa demin izah edildi, Kıbrıs Türkiye’nin Anadolu’nun bir devamı ve İskenderun Körfezinin bir devamı. Geçen sene Türkiye Barolar Birliğinde yaptığımız ve gündem bile değil diye herkesin yadırgadığı bir ortamda yaptığımız yuvarlak masa toplantısında, Türkiye’nin önemli jeologları bize tarihi bir bilgiyi açıkladılar. Ama maalesef bunu da gazetelerde görmüyoruz.

O bilgi şu: “Ey Kıbrıs Türkü, Kıbrıs’ta birleşme olmazsa, Doğu Akdeniz’deki petrol ve doğalgaz yataklarından sadece Rumlar yararlanacak, sen fakir kalacaksın; sen zaten Kıbrıs Türkü değil Kıbrıslısın” diye kandırılırken, asıl fosil kaynaklı enerji yataklarının Kıbrıs Karpaz Burnuyla İskenderun Körfezi arasında olduğu söylendi. Dolayısıyla “sen fakir kalma, zenginliğe ortak ol” denilerek kandırılan Kıbrıs Türkü, kendisine ait büyük olan bir servetten vazgeçmeye zorlanmakta. Bunların tamamını TBB sayfasında da yer alan ve bu gün burada girişte sizlere dağıttığımız “Kıbrıs Son Söz Söylenmedi” başlıklı kitapta bulabileceksiniz.

Bir başka husus, yine bu bağlamda tartışılmasında fayda gördüğümüz için arz ediyorum, mülkiyet sorunu. Mülkiyet sorunu siyasi sorunla ve nüfus sorunuyla doğrudan ilgilidir. Girit’i burada hatırlamak lazımdır. Girit bağımsızlığını kazanırken, asla Yunanistan’a bağlanmayacağı gibi sözler vardı ve Girit bağımsızlığını kazandığında nüfus Türklerin lehineydi. Girit Meclisinde çoğunluk Rumlarda değildi. Ancak kısa süre

içerisinde Türkleri, Türkiye'nin ya da Osmanlı'nın garantisi olmadılarından yararlanan Rumlar göç etmeye zorlayarak, Girit Meclisi'nde çoğunluğu aldılar ve Balkan savaşı ortamından da yararlanarak 'Girit'in Yunanistan'a bağlanması' kararını çıkardılar.

Şimdi nüfus mübadelesinde karşımızdaki oyun şu değerli dostlarım: Yine Rum basınıni takiben öğrendiğimiz bilgiler. Rumlarla Türkler arasındaki mülkiyet sorununun devamının bireysel bazda çözümlenmesi talep edilmekte. Bireysel olarak, yani devletler çıktıktan sonra insanları ve dolayısıyla halkları karşı karşıya getirecek mülkiyet sorunu büyük bir kıyım demektir. Buna şöyle cevap verilmekte: Avrupa Birliği içindeki bir devlette asla böyle kıyımlar olmaz. Avrupa Birliği'nin 10 sene sonra nerede olacağı, olup olmayacağı belli değil. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pek çoğunda ırkçı, popülist siyaset şu anda tırmanışta ve Avrupa Birliği, daha doğrusu Avrupa'nın tam göbeğindeki Bosna'ya ve Arnavutların, Bosnalıların katliamına Avrupa Birliği'nin ses çıkarmadığı da daha hafızalarda. Dolayısıyla Türklere yönelik bir katliamda, Türklere yönelik bir baskıda ve kıyımda Avrupa Birliği'ne güvenip, "Türklerin garantörlüğüne ihtiyaç yoktur, Türk askeri dışarı çıkmalıdır" denilmesi, tamamen bir oyun.

Öte yandan, kişilerin, sermayenin, malların ve hizmetlerin serbest dolaşımının esas olduğu Avrupa Birliği'nde; Rumlara getirilen 'Türk tarafından mülk edinme kısıtlamalarının', Almanlara, Polonyalılara, Çeklere, Fransızlara getirilmeyeceği de ortada... Dolayısıyla ikincil yoldan Rumların bir süre sonra, Türkler göç ettirilerek, mülkiyette çoğunluğu ve dolayısıyla da nüfusta çoğunluğu ele geçirecekleri planlanmakta!.. Bunların tamamı Girit'te oldu; şu anda bunlar Filistin'de İsrail Yahudi yerleşkeçiler tarafından gerçekleştiriliyor. Bunlar için devletlerin kurduğu özel ve gizli büyük fonlar var ve Kıbrıs'ta da bunların olacağını bugünden söylemek herhalde kehanet değil.

Sayın Şükrü Elekdağ'a sözü veriyorum. Sağ olun efendim. (Alkışlar)

Şükrü ELEKDAĞ (Emekli Büyükelçi): Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Cindoruk, değerli dinleyiciler, aziz dostlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Kıbrıs'ta Son Söz Paneline konuşmacı olarak davet edilmedi bir imtiyaz olarak görüyorum. Bana bu imkânı veren Sayın Sadi Somuncuoğlu ile Sayın Feyzioğlu'na teşekkür ediyorum.

İlk önce Kıbrıs'taki müzakerelerde şu anda neler olduğunu, neler cereyan ettiği konusu üzerine odaklanacağım. Şimdi bildiğiniz üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle Güney Kıbrıs Rum Kesimi arasında İsviçre'nin Mont Pelerin kasabasında başlayan barış müzakereleri, Rum tarafının ayak sürümesi nedeniyle bir ilerleme kaydedemedi. Yabancı basından öğrendiğimize göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'nın toprak konusunda özlü tavizler vermesine rağmen, Rum tarafı görüşmeleri kesintiye uğrattı.

Gelelim yabancı basına sızan ve tekzip edilmemiş bilgilerden, Güney Kıbrıs Rum yönetiminin Türk tarafına federal bir sistemde taraflara siyasi eşitlik sağlayan temel kurumlarla, hak ve yetkileri içermeyen bir çözüm şeklini dayattığı anlaşılıyor. Müzakerelerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye açısından son derece olumsuz bir çözüm içeren Kofi Annan planı temelinde yürütülmekte olması endişe verici. Kendilerini Hellenizm ideolojisi perspektifinden, Kıbrıs Adasının tek sahibi olarak gören Rumlar, Avrupa Birliğini de arkalarına almak suretiyle, Annan planının öngördüğünden çok daha olumsuz şartları Türk tarafına dayatma çabası içinde oldukları anlaşılıyor.

Kıbrıs Türkünün büyük önderi Rauf Denktaş, Kıbrıs'ta adil dengeli ve kalıcı bir çözümün olmazsa olmaz şartlarının; bir, siyasi eşitlik; iki, eşit egemenlik; üç, iki kesimlilik ilkeleri olduğu prensibini vazetmiş ve bu ilkeleri Birleşmiş Milletlerde tescil ettirmişti. Rum tarafının halen yapmak istediği, bu ilkeleri ortadan kaldırarak, adanın kuzeyi üzerinde mutlak egemenlik kurmak ve Kıbrıslı soydaşlarımızı Kıbrıs Rum Devletine yamanmış azınlık statüsünde bir topluluk düzeyine indirgemektir.

Mont Pelerin'de yapılan müzakerelerde, Rum tarafının bu amacının bir kere daha açıkça ortaya çıkmasına rağmen, Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı ve Türkiye görüşme sürecinin kesilmemesinde ısrarlı olmuşlar ve müzakereler bir süre de bu Montrö'de devam etmiştir. Bilahare Amerika'nın İngiltere'nin ve Avrupa Birliğinin de araya girmesiyle, Birleşmiş Milletler gözetiminde müzakerelerin Cenevre'de yeni bir format çerçevesinde devamı üzerinde mutabakata varılmıştır.

Bu yeni müzakere formatına göre, önce 9 ile 11 Ocak tarihlerinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Güney Kıbrıs Rum yönetimi arasında ikili müzakereler yapılacak, sonra da 12 Ocak tarihinden itibaren Kıbrıs toplum milletleriyle üç garantör ülkeden, yani Türkiye Yunanistan ve İngiltere'den oluşan beşli konferans toplanacaktır. Beşli konferansın ucu açıktır. Yani taraflarca istenildiği kadar uzatılabilecektir.

Cenevre toplantılarının birinci aşamasında Cumhurbaşkanı Akıncı ve Güney Kıbrıs Rum yönetimi lideri Nikos Anastasiadis toplum liderleri olma sıfatıyla masaya oturacaklar ve halledilmemiş sorunlara çözüm arayacaklardır. 11 Ocak'ta da birbirlerine toprak konusunda haritalar sunacaklardır. Bunu takiben 12 Ocak'ta başlayacak beşli konferansın gündemini Türkiye ve KKTC Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti açısından hayati önemde olan güvenlik ve garantiler konusu teşkil edecektir.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, 7 Aralık 2016'daki basın toplantısında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Cenevre'deki beşli konferansa katılacağını açıkladı. Arkadan da, "doğru adımların atılması halinde Kıbrıs meselesinin çözümünde çözüme çok yaklaştığımızı ifade edebilirim" dedi. Hemen belirtiyim ki, ben Sayın Cumhurbaşkanının bu konferansa katılmasını son derece tehlikeli buluyordum. Zira Kıbrıs Rumları Yunanistan açısından bu konferansın tek bir amacı vardır. Bu da sahte bir Kıbrıs barış anlaşması vaadiyle Türkiye'yi garanti anlaşmasını tasfiye etmeye ve aradaki Türk askeri varlığına son vermeye ikna etmektir. Türkiye'nin ulusal çıkarları ise, söz konusu iki anlaşmayla Kıbrıs'ta elde etmiş ol-

duğu garanti hak ve yetkilerin hiçbir şekilde sulandırılmaması ve olduğu gibi muhafaza edilmesini zorunlu kılmaktadır.

Durum böyle iken, Türkiye'nin vazgeçilmez ve hayati nitelikteki garanti ve hak yetkilerini müzakereye açmak akla ziyan bir siyasi hatadır. Ankara'nın böyle fahiş bir hata yapabileceğine inanmayabilirsiniz, bu tarzda kuşkularınız olabilir. Ancak bu konuda Güney Kıbrıs Rum yönetimi lideri Anastasiadis'in Yunan basınına verdiği beyanatlar ne Ankara ne de Lefkoşa tarafından tezip edilmiştir. Anastasiadis, bu beyanatlarında, imzalanacak anlaşmada "Türk askerinin çekilmesine ilişkin takvim ve garantilerin kaldırılmasına ilişkin düzenlemelerin yer alacağını" söylemiştir.

Ayrıca Anastasiadis konferans sırasında kendisine sorulan "Türk askerinin geri çekilmesi için öngörülen dört senelik takvim işlerken, örneğin iki sene sonra Türkiye'nin geri adım atması halinde Kıbrıs Rum Devletinin elinde bunu önleyecek bir koz olacak mı?" sorusuna şöyle cevap vermiştir. "Zaten işte biz bu yüzden Birleşmiş Milletlerden bu konuda çok güçlü bir karar çıkarmayı da hedefliyoruz."

Değerli dinleyiciler, evvelce Kofi Annan planına destek veren AKP iktidarının hatasından hiç ders almadığı, şimdi de aynı hatalı şekilde hareket ettiği anlaşılıyor. Bu durum şu soruyu akla getiriyor. Yöneticilerimizin kararlarını aklın terazisinde tartmadan vermek gibi bir özürleri mi var? (Alkışlar)

Bakınız, Türk askerinin adadan çekilmesiyle garanti ve ittifak anlaşmalarının feshedilmesi konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Demokrat Parti Genel Başkanı ve eski Başbakan Yardımcısı Serdar Denktaş ne söylüyor? Bakın şunları söylüyor. Diyor ki, "Türk ordusunun aradan çekilmesi, Kıbrıs'ın Giritleşmesidir. Biz Kıbrıs Türkleri her şeyimizi kaybederiz, ama Türkiye de kaybeder."

Değerli dinleyiciler, Türkiye'nin güvenliği açısından Kıbrıs Adasının hangi devletin kontrolü altında bulunduğu yaşamsal önemdedir. Kıbrıs Türklerinin ve Türkiye'nin Kıbrıs üzerindeki hak ve etkinliklerini kaybetmeleri halinde, bunun çok

önemli siyasi ve stratejik sorunları olacaktır. Söz konusu anlaşmaların feshedilmesi, anında Enosisi tetikleyecek ve Kıbrıs'ın tamamına el koyan Rumlar, Yunanistan'la entegrasyona gireceklerdir. Atacakları ikinci adım, Girit, Rodos ve Kıbrıs deniz yetki alanlarını birleştirmek suretiyle, Güneyden Anadolu'yu kuşatmak olacaktır. Buna ilaveten eğer Ege'de karasularını 6 milin üzerine çıkardığı takdirde, Ege bir Yunan gölüne dönüşecek ve Yunanistan'ın Türkiye'yi hem batıdan, hem de Güneyden çevreleme stratejisi gerçekleşmiş olacaktır.

Bu şekilde Çanakkale önündeki Limli Adasından başlayarak İskenderun Körfezine kadar uzanan bir stratejik kuşak Türkiye'yi çevreleyecek ve Anadolu'nun tüm ikmal yollarını kontrol altına alacaktır. Bunun da Karadeniz ve Ege kıyılarından hareket edecek Türk gemileri Akdeniz'e çıkmak için Yunan karasularında seyretmek mecburiyetinde kalacakları için, Atina'nın kontrolüne tabi olacaklardır. Atina arzu ettiği takdirde, Ege hava sahasını ve uluslararası sularını Türk savaş uçaklarıyla savaş gemilerinin manevralarına da kapatabilecektir.

Bu nedenledir ki, Ankara Yunanistan'ın Türkiye'nin yamsalsal çıkarlarına zarar verecek böyle bir harekete girişmesini, yani Ege'de karasularını 6 milin üzerine çıkarmasını 'casus belli', yani savaş nedeni sayacağını 1975'de ilan etmişti.

Sayın Orgeneral İlker Başbuğ bilgi verdi, ancak ben garanti ittifak anlaşmaları üzerinde bir nebze daha durmak istiyorum. 1959 garanti anlaşması, adadaki iki toplumla Türkiye Yunanistan ve İngiltere arasında akdedilmiştir. Adada statükonun muhafazasını öngören bu anlaşmanın 2.maddesiyle, imzacı taraflar Kıbrıs'ın "tümüyle veya bir bölümüyle herhangi bir devletle hiçbir şekilde siyasi ve ekonomik bütünleşmeye girmeyeceğini taahhüt ederler." Yani garanti anlaşması, adanın taksimini, Enosisi önler.

1959 ittifak anlaşması ise, Türkiye Yunanistan ve İngiltere'ye garantör devletler olarak, Kıbrıs'a karşı saldırılar ve tehditleri durdurma hakkını verir. Burada dikkat edilecek bir husus var. 2.madde aynı zamanda Türkiye'ye, kendi güvenliğini koruma

hakkını da veriyor. Bu madde Türkiye'ye Kıbrıs'tan ülkemize yönelebilecek tehdit ve tehlikeleri kontrol altında tutmak hakkını veriyor. Garanti ve ittifak anlaşmalarının kaldırılması halinde, Türkiye bu hakkını ve aynı zamanda Kıbrıs'taki askeri varlık bulundurma hakkını tamamen kaybedecektir.

Bu noktada Kıbrıs Rum Kesimiyle Yunanistan'ın beşli konferansla ilgili bir düzenbazlıklarına temas etmek istiyorum. Bildiğiniz gibi beşli konferansa Türkiye Yunan toplum liderleriyle, garantör devletlerin yani Türkiye Yunanistan ve İngiltere'nin temsilcilerinin katılması öngörülüyordu başlangıçta. Rumlarla Yunanistan şimdi bu konferansı uluslararası bir konferansa dönüştürmek ve bu suretle velinimetleri olan Avrupa Birliğinin ve aynı zamanda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi daimi üyeleri olan Amerika'nın Fransa ve Rusya'nın da konferansa katılmasını sağlamaya çaba göstermektedirler.

Rumlarla Yunanistan'ın hesabı, tamamen kendilerini destekleyen devletlerden oluşan bir konferans ortamında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye üzerinde ağır baskı kurmak suretiyle önerilerini kabul ettirmektir. Türkiye'yle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bu tuzağa düşmemeli. Kendilerine karşı Rum ve Yunanlılarla birlikte hazır bir cephe oluşturacak bu kompozisyonda bir uluslararası konferansa katılmayı kesin olarak reddetmelidirler.

Değerli dinleyiciler, konuşmamın başında Kıbrıs Türkünün büyük önderi Rauf Denktaş'ın, Kıbrıs sorununa bulunacak bir çözümün kalıcı olması için mutlaka siyasi eşitlik, eşit egemenlik ve iki kesimlilik ilkelerine dayanması gerektiğini vurguladığını belirtmiştim. Kıbrıs Türk basınında sızan haberlere göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Akıncı, Rum tarafıyla sürdürdüğü müzakerelerde Rum tarafının baskısına boyun eğerek, iki kesimlilik ilkesini çığneyen önerileri kabul etmiştir. Kısa bir süre önce Cumhurbaşkanı Akıncı'yla görüşen Gazeteci Vedat Yerener, Akıncı'ya şu soruyu yöneltmiş: "Müzakerelerde sizin kabul ettiğiniz maddelerden birine göre, 40 ilâ 60 bin arası Rum Türk bölgesine yerleşecek ve seçmen olacaktır. Bu durumda 190 bin olan Türk sayısı zaman içinde eriyecek ve

temsil edilmeleriyle 10 yıl sonra güçleşecektir zorlanacaktır. Bu nasıl kabul edilir?" Soru bu. Akıncı'nın verdiği cevap şöyledir: "Evet, öyle bir madde var, ama o kadar Rum gelmez."

Değerli dinleyiciler, Ankara'nın ve onun telkinleriyle hareket eden Akıncı'nın Rum tarafının amaç ve emellerini hâlâ anlayamamış olmaları akla durgunluk veriyor. İki kesimlilik ilkesinden geri adım atıldığında, Avrupa Birliğinde geçerli olan seyahat yerleşme ve iş kurma hakkı Kıbrıs'ta da geçerli olacak ve Rumlar bu haktan da yararlanarak Kuzeye yerleşebileceklerdir.

Bakınız bu gerçeği gören Birleşmiş Milletler temsilcisinin müzakereler sırasında kendini tutmayıp, "bu düzenleme sonucunda yakında kuzeye yerleşecek Rumların sayısı Türklerinkini aşacaktır" dediği ifade edilmektedir. Rumların adadaki demografik yapı konusundaki görüşlerini de Türk tarafına kabul ettirdikleri, Kıbrıs Türk basınına aksetmiştir. Haberlere göre Cumhurbaşkanı Akıncı, Türklerin nüfusunun Rumlarınkinin dörtte biri olmasını ilke olarak kabul etmiş ve 803 bin kişilik Rum nüfusuna karşılık, 220 bin kişilik Türk nüfusuna razı olmuştur.

Aziz dostlarım, hemen belirteyim ki, nüfus artışının sınırlandığı bir anlaşma yapılması akla ve sağduyuya ters düştüğü kadar, insan haklarına da aykırıdır. Bu nüfus kompozisyonuna ilişkin mutabakat, bir kısım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı açısından da çok büyük zorluklar yaratacak niteliktedir. Zira azami Türk nüfusu olarak kabul edilen sayı, yani 220 bin, halen adada bulunan Türklerle yurtdışında yaşayan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının yaklaşık üçte biri kadardır.

Kıbrıs uyuşmazlığının temelinde, Yunanistan'ın ve Rumların Enosis hedefi, yani Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı mücadelesi vardır. Enosis bugün hâlâ Rumların ve Yunanlıların gerçekleştirmek için yanıp tutuştukları bir davadır. 1963'te Kıbrıs Türklerini yok ederek Enosisi gerçekleştirmek amacını güden Akritas planı, günümüzde hem Türkiye'yi yönetenler, hem de Kuzey Kıbrıs'taki Akıncı tipi siyasetçiler unutmuş görünüyor.

Oysa ne Türkiye, ne de Kıbrıs Türkleri Akritas planını unutmamalı. Çünkü Kıbrıs'a istikrar ve huzur getirecek bir çözüme, ancak geçmişin deneyimleri ışığında oluşturabiliriz. Bu nedenle ben kısa bir parantez açarak, Akritas planından söz etmek istiyorum. Bu plan Kıbrıs Cumhurbaşkanı Baş Piskopos Makarios ve İçişleri Bakanı Yorgates ile EOKA terör örgütü lideri Grivas tarafından hazırlanmış ve 30 Kasım 1963' de uygulanmaya konulmuştu.

Planın ne olduğu gerçekte katliamdan üç yıl sonra 21 Nisan 1966 tarihli Pafros adlı Yunan gazetesinde açıklandı. Bu korkunç plan, Sırp'ların Bosna'da sürdürdükleri etnik temizlik planının aynısını Türklere uygulanmasını öngörüyordu. Plan gereğince, katliama Kıbrıs Türklerinin devlete baş kaldırmasının Rum halkı tarafından bastırılması süsü verilecekti. Türklerin yerleri ev ev, sokak sokak, köy köy tespit edilmiş ve hangi Rum'un hangi Türkü öldüreceği de tespit edilmişti. O dönemde Türkiye bir hayli karıştı. Anımsadığım kadarıyla 1963 Kasım'ının son günlerinde rahmetli İsmet İnönü bir hükümet buhranını önlemeye çalışıyordu. Başbakan Menderes'in trajik kaderinden sonra, Türkiye'nin dünyadaki imaj o sırada kapkaraydı.

O Menderes ki, yine o Fatin Rüştü Zorlu ki, Türkiye'nin stratejik planlarını korumak ve Kıbrıs Türklerini Rumların zulmüne teslim etmemek için önce Taksim tezini öne sürdüler. Sonra da Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ve garanti anlaşmasıyla ittifak anlaşmasının mimarlığını yaptılar. O tarihlerde sadece Türkiye değil, Amerika da çok karıştı. Washington Kennedy cinayetinin travmasını üstünden atamamıştı. Bu ortamda meydanı boş bulan Makarios 1960 anayasasını değiştirerek, Türk toplumunun veto hakkını ve anayasal haklarını tamamen ellerinden almayı ve onları azınlık statüsüne indirgemeyi içeren etnik temizlik planını 1963 Kasım sonunda uygulamaya koymuştu.

Dile getirildi, bundan sonra da Kıbrıs Türkünün 11 yıllık uzun soluklu direniş ve özgürlük mücadelesi başladı. Bu mücadelede Kıbrıs Türkü büyük kahramanlık gösterdi, çok şehit verdi. Ben o şehitlerle kahramanların anısına ve Kıbrıs Türk-

lerinin efsane lideri Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın önünde saygıyla eğiliyorum. (Alkışlar)

Amerikalı siyaset bilimi profesörü Pierre Oberling benim aziz dostumdu, kaybettik. Onun yazmış olduğu bir kitap var, The Cyprus Tragedy. Bu eserinde Pierre Oberling Akritas planının uygulanmasında yüzlerce Kıbrıs Türkünün nasıl öldürüldüğünü, binlercesini evlerinden nasıl sürüp kaçırdıklarını ve nasıl işkence ırza geçme, açsız susuz tutulma, terörize edilme gibi insanlık dışı muamelelere maruz bırakıldıklarını bütün detaylarıyla anlatır.

Yine tanıdığım bir devlet adamı olan Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı George Ball, 1964'de Kıbrıs'a gittiği zaman, Rumların Türklere karşı besledikleri derin düşmanlıktan etkilenerek şunu söylemişti: "Makarios Kıbrıs'ı kendi özel mezbahası haline getirmek istiyor." Bunu söyleyen George Ball. Bir din adamı ve yazar olan bu kişi, yazmış olduğu kitabında, Makarios yönetiminin 1963'te Noel arifesinde Türklere karşı başlattığı katliamı, 1572'de Katolik Fransızların kutsal bir günlerinde Protestanlara karşı uyguladıkları toplu kıyıma benzetiyor.

Yeri gelmişken burada belirtiyim. Time Dergisinin uzun süre Türkiye muhabirliğini yapmış olan David isimli gazetecinin bundan 30 sene önce yazmış olduğu bir kitap var, O kitapta, Kıbrıs sorununa batı dünyasının Hıristiyan Müslüman çatışması perspektifinden baktığını, bu nedenle Kıbrıs Türklere karşı hiçbir zaman adil bir yaklaşım benimseyemediğini vurgular.

Değerli dostlarım, bunları Rumlara karşı kin ve nefret hislerini kamçulamak için belirtmiyorum. Sadece politik sorunların dinsel bağnazlıktan kaynaklanan nefretle körüklendiği zaman, günümüzde uygar geçinen batılı toplumların Ortaçağ barbarlığını geride bıraktıklarını anımsatmak istiyorum, amacım bu. (Alkışlar)

Sözlerime son vermeden birkaç noktanın altını çizmek istiyorum.

Değerli dinleyiciler, Kofi Annan planı Kıbrıs'a çözüm değil, karmaşa ve felaket getirecek bir plandı. Dengeli, kalıcı, eşitlikçi, adil ve işlerliği olan bir yönetim sistemi yaratmıyordu. Korumasız ve güvencesiz bıraktığı Türk toplumunu da Rum tarafına teslim ediyordu. Cenevre'de sürdürülecek olan ayın 9'undan itibaren Kıbrıs müzakereleri, Annan planı esas alınarak yürütülmektedir. Bu husus Cumhurbaşkanı Akıncı tarafından açıklanmıştır. Yabancı basına verdiği beyanatlarda bu hususu söylemiştir.

Akıncı'nın Ankara'nın onayını almadan müzakereleri Annan planı bazında yürüteceği düşünülemez. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Lideri Anastasidais'in açıklamaları, Rum tarafının tutumunu Kıbrıs Türklerine Annan planının çok daha gerisinde kalan özgün tavsiyeler dayatma kararlılığında olduğunu yansıtıyor. Anastasidais bu tutumunu, önerilerin kabul edilmezse masadan kalkmaya hazır olduğu izlenimini yaratarak ve moral üstünlük duygusuyla hareket ettiğini yansıtan beyanatlara vermek sıfatıyla ortaya koyuyor.

Şimdi ben soruyorum. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ve Türkiye'nin ulusal çıkarlarına aykırı olan Annan planı temelinde başlatılan bir müzakere sürecinden, kalıcı dengeli ve adil bir çözüm beklenebilir mi? Akli başında hiçbir siyasi lider bu soruyu evet diye yanıtlayamaz. Bu bakımdan ben Cenevre konferansının Kıbrıs Adasında gerçek ve sürekli barışı sağlayacak bir çözüm üretebileceği kanısında değilim.

Bu nedenle Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'a naçizane bir telkinim olacak. Cenevre'deki toplantıya gitmeyiniz. (Alkışlar)

Çünkü sizden istenecek olan sahte bir barış anlaşması vaadi karşılığında, garanti ve ittifak anlaşmalarının içinin boşaltılması sulandırılması ve askeri varlığımızın adadan çekilmesi olacaktır. (Alkışlar)

Sayın Cumhurbaşkanı, Türkiye'nin bu konuda taviz vermesi çok ağır bir vebaldir. Türkiye'nin savunmasına vurulacak çok ağır bir darbedir. Sayın Cumhurbaşkanı, Kıbrıs soru-

nunun ortaya çıkmasından sonra Kıbrıslı soydaşlarımıza ve Türkiye'ye yönelebilecek çeşitli tehditler, Türkiye'nin adadaki askeri varlığından ve garantiyle ittifak anlaşmalarından doğan müdahale hakkının sağladığı caydırıcılıkla önlenebilmiştir. Bu bakımdan söz konusu caydırıcılıktan vazgeçmek, hem Kıbrıs Türk varlığının geleceğini, hem de Türkiye'nin hayati ulusal güvenlik çıkarlarını tehlikeye atar.

Benim anlayamadığım bir husus daha var. Avrupa Birliği tarafından Kıbrıs Türklerine ağır bir ticari ambargo uygulanmaktadır. Bu çok büyük haksızlığa ilaveten, Kıbrıs Rumlarının baskısıyla 6 Kasım Avrupa Birliği tarafından müzakereye kapatılmıştır. Bu durumda ben soruyorum, Türk tarafının böyle baskı ve tehditler altında ezilerek başladığı bir müzakereden dengeli ve adil bir çözüm çıkar mı? Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin müzakere için ön şart ileri sürerek, ambargonun kaldırılmasını ve fasılların aşılmasını istemesi müzakereden önce gerekmez miydi? Ankara'nın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine bu yolda hareket etmeyi tavsiye etmesi gerekmez miydi?

Sözlerimi Kirpiler üzerinde yapılan bir deneyim sonuçlarını sizlerle paylaşarak bitireceğim. Deney kirpilerin toplumsal güdülerini saptamak için yapılmış. Bu amaçla bir kirpi sürüsü çok soğuk bir odaya konulmuş. Kirpiler soğuktan korunmanın yolunu ilk önce birbirlerine sokulmakta bulmuşlarsa da, dikenlerinin birbirlerini şişlemeye başlamasıyla bunlar vazgeçmişler ve birbirlerinden uzaklaşmışlar. Ama soğuk onları tekrar birbirlerine yaklaştırmış. Fakat bu sefer yine canları yanmış ve ayrılmışlar. Fakat sonuçta kirpiler hem soğuktan korunmalarını sağlayacak, hem de birbirlerinin canlarını yakmayacak bir mesafede kalmak suretiyle sorunlarına tam olmasa da bir çözüm bulmuşlar.

Kıssadan hisse, Kıbrıs Türkleriyle Kıbrıs Rumlarının birbirleriyle iç içe yaşamaları zordur. Kıbrıs'a en iyi çözüm, tarafların birbirlerine ne çok yakın, ne de çok uzak olacakları iki bağımsız devletin oluşturacağı konfederal bir sistemdir. (Alkışlar)

ŞÜKRÜ
ELEKDAĞ'IN
KONUŞMASI

Ben 42 yıldır Kıbrıs sorununa aradığımız çözüme kalıp olarak seçtiğimiz federasyon modelinin, adanın sosyolojik gerçeklerine uymadığı kanısındayım. Ayrıca Rum tarafı, federal model kisvesi altında hep dünyayı da aldatarak, üniter bir sistem dayatıyor. Türkiye bundan sonra çözümü konfederal sistem bağlamında aramalı. Ama müzakerelere hiçbir zaman ambargo kaldırılmadan da oturmamalı.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- İnsan her zaman 93 yıllık bir çınarın yanında oturma onuruna erişmiyor. Böyle bir kişiden ciltler dolusu kitaba değer bilgileri alma imkânına da sahip olamıyor. Lütfettiniz, çok teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Sayın Elekdağ'ın bahsettiği "Annan planı gerçekleşseydi, yani hayata geçseydi ne olurdu?" sorusuna, birkaç cümleyle izin verirseniz ben de değineyim. O dönemde rahmetli Rauf Denktaş talimat verdiler beni çağırdılar. Çağırma sebebi iki nedeni vardı; bir, en yakın dava arkadaşlarından biri olan rahmetli Prof.Dr.Turhan Feyzioğlu'nun torunuyum, eskiden beri tanır. İkincisi de, İngilizce bilen, ceza hukuku bilen birine ihtiyaç duymuşlar, Metin olsun demiş ve ben de konunun mutfağında çalıştım. Annan planının müzakerelerinde içeride mutfakta çalıştım ve Sayın Denktaş'ın da sofrasında zaman zaman oturma şerefine eriştim ve onları dinledim, çok şeyi dinledim plan yürürken ve bu kahraman kişinin öfkesine, kırgınlığına ve isyanına şahit oldum.

Bütün bir ömrünü adadığı Kıbrıs Türkünün davasının, Ankara'da nasıl karşılık bulmadığını gördükçe nasıl öfkелendiğini, derdini anlatamamaktan duyduğu çaresizliği ve yine de mücadele azmini birebir yaşadım. Eğer Annan planı iki tarafça da onaylanıp referandumda geçmiş olsaydı, yani Rumlar şımarıklık edip daha da fazlasını hemen almak istemeselerdi, bakınız 2009 yılında adadaki Türk askeri çekilmiş olacaktı. Çünkü planda bu öngörülüyordu. Kıbrıslı Türk memurların yüzde 85'i memuriyetten çıkarılacaktı, planda bu vardı ve Kıbrıs Tür-

kü topraklarına yerleşmiş 160 bin Rum sebebiyle kısa sürede azınlıkta kalıp, göçe zorlanıp, Avrupa Birliği ülkelerine gönderilip, adadan uzaklaştırılacaktı.

Şimdi Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması değil mesele; ister Yunanistan'a bağlansın, ister Kıbrıs Rum kesiminin tek başına hâkimiyet kurduğu bir devlete dönüşsün fark etmiyor, fiilen Yunanistan'ın zaten eline geçmiş oluyor. Bugün de bize büyük devletlerin küresel güçlerin dayatmak istediği planda, bire dört nüfus oranı var, Sayın Elekdağ'ın da ifade ettiği gibi. Bir Türk'e dört Rum... Peki Türkler... Bakın, bu dahi düşünülmüş. Türkler daha hızlı çoğalırsa ne olacak? Bu durumda çözümü, tabii çoğalmayı yasaklayarak değil, ada dışından Kıbrıs'a Rum getirmekle ve Rum bulamazlarsa Yunanlıyı Rum diye çevirmekle bulmuşlar; yani Rum basınının ifade ettiği bu. Ve tabii bu Sayın Elekdağ'ın haklı olarak belirttiği üzere, yüz binlerce Kıbrıs Türkünün adaya dönememesi anlamına geliyor. Çünkü bugün adada kalan Kıbrıs Türkü gidenden daha az. Yani ada çok göç vermiş durumda. Tüm dünyada yüz binlerce Kıbrıs Türkü şu an vatanından uzakta yaşıyor. Malını mülkünü satmış, dışarıda ve bunların Kıbrıs'a dönememesinden söz ediliyor.

Şimdi biz burada tabii küresel güçlere, bölgesel güçlere öfkeleniyoruz haklı olarak. Ancak bir yanlışı yapmamayı diliyorum. Bugün siyasi iktidarın her şeyi üst akla havale edip, işin kolayını bulup, kendi hatalarını temize çıkarmaya çalıştığı gibi, bizlerin küresel güçler şöyle, küresel güçler böyle diyerek bir öfkeyle kendi ülkemize kendimizi hapsedmeyi doğru bulmuyorum. Mustafa Kemal 20.Yüzyılın başında, o günün bütün büyük devletleriyle bilfiil savaşmış ve milli mücadeleyi kazanır kazanmaz ise, o devletlerin müttefiki olmak için gereğini yapmıştır.

Bu gereklerin içinde, Türk Milleti'ni çağdaş milletler ailesinin eşit bir ferdi haline getirecek devrimler vardır ve yüzünü demokrasiye dönmek vardır, hukuk devletinin tesis edilmesi için gerçek anlamda vatandaş kavramının yaratılması vardır. Bunun için Medeni Kanun vardır, bunun için Ceza Kanunu vardır, yani hukuk devrimi vardır ve eğitimde devrim vardır.

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Dolayısıyla Mustafa Kemal Atatürk küsmek yerine, o ailenin gururlu bir ferdi olmak için mücadeleye başlamıştır ve asıl milli mücadelenin de bu olduğunu söylemiştir.

Şu halde biz batıya kızıp ve küsüp, kendimizi yalnızlığa itmek yerine, kamu diplomasinin de vazgeçilmez koşulu olan çağdaşlaşmayı, çoğulcu, katılımcı demokrasiyi kurmayı, hukukun üstünlüğünü sağlamayı başarmak zorundayız. Aksi takdirde dünyada yalnız kalmamız kaçınılmazdır. Hukuk deyince, şimdi sözü tekrar Sayın Başbuğ'a vereceğim.

Bugün önemli bir gün, bugün aynı zamanda Türkiye'de bir hukuk adına utancın yıllar önce yaşandığı bir gün. Sayın Başbuğ'un bir hukuk skandalıyla zindana gönderildiği ilk gün. (Alkışlar)

Daha o gün hâkim cübbesi giymiş sözde (!) hukukçular, belki peşin hükümlerini vermişlerdi, ama daha o gün Türk Milleti Sayın Başbuğ'u ve Sayın Başbuğ gibi yüzlerce kahramanı vicdanında çoktan aklamıştı. Ben Sayın Başbuğ'a oraya giderken şunu söylemiştim: "Buraya bir şerefli asker olarak giriyorsunuz, çıkarken Türk Milleti'nin kanaat önderlerinden biri olarak çıkacaksınız" demiştim. (Alkışlar)

Sanıyorum yanılmadım. Ben sözü tekrar Sayın Başbuğ'a vermek istiyorum. Bazı eklemeler yapmak istiyor bugüne dair. Buyurun efendim.

İLKER BAŞBUĞ'UN
KONUŞMASI

İLKER BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı): Teşekkür ederim. Türkiye'nin milli davası olan Kıbrıs konusu, önümüzdeki hafta İsviçre'de uluslararası bir platformda konuşulacak, değerlendirilecek. Şimdi peki, bu konuda ben Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki arkadaşlarla da konuştum, basına medyaya yansıyan bilgiler dışında resmi açıklamalar yok. Ne görüşülecek, ne yapılacak?

Şimdi o kadar önemli bir konu olan milli davada, ben Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bu konuda neler düşündüğünü de duymadım. Bilmiyorum, belki ben duymamış olabilirim.

Yani İsviçre'de yapılacak bu görüşmelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin görüşleri ne? Temel noktalara yönelik neler söylüyorlar, neler düşünüyorlar? Ben şahsen duymadım. Bilmiyorum duyanınız var mı? O zaman bu bir noktada bilinçli olarak yapıyor; bilgi verilmiyor topluma. Türkiye'de de bilgi verilmiyor, Kuzey Kıbrıs'ta da bilgi verilmiyor; bu fevkalade önemli bir nokta.

Şimdi gelelim İsviçre'de yapılacak toplantılar bazında tehlikeli mayınlar nerede? Sayın Büyükelçim çok güzel değindi, ben de bu konulara ilişkin bir-iki değerlendirme yapmak istiyorum.

Şimdi tabii ilk önce en önemli olan konu, garanti ve ittifak anlaşmaları... Garanti ve ittifak anlaşmaları üç devletin konusudur bir kere, bunu bir bilmemiz lazım, hatırlatmamız lazım bazılarına. Bu üç devlet kimdir? Türkiye, İngiltere, Yunanistan... Hal böyleyken, basına çıkan açıklamalarından okuduğumuz kadarıyla, çünkü resmi bir açıklama yok; KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Akıncı, bu garanti ve ittifak anlaşmalarıyla ilgili diyor ki: "İki husus da yanlıştır". Neymiş bu yanlış olan? Bir, sıfır asker, sıfır garanti düşüncesi yanlıştır. İki, "...noktası ve virgülünün de değişmez olduğu, yani garanti ve ittifak anlaşmalarının noktasının ve virgülünün değişmez olduğu, yani biz bu konuları tartışamayız" demek de yanlıştır. Sayın Akıncı bu konunun muhatabı sen değilsin, bir kere bunu bir açıkça ifade edelim. Bu garanti ve ittifak anlaşmaları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Başkanının konusu değil. Bu konu Türkiye'nin ana konusu, bu konu Yunanistan'ın ana konusu, bu konu elbette İngiltere'nin ana konusudur. (Alkışlar)

Sayın Akıncı böyle konuşuyor, ben Türkiye Cumhuriyeti Devleti yetkililerinden bu konuya ilişkin bir cümle duymadım; bu fevkalade yanlış bir husus. Devam ediyor diyor ki, efendim Yunanistan artık ben garantör olmayı düşünmüyorum, Kıbrıs Rum tarafının da garantilere ihtiyacı yokmuş, "ama bizim var" diyor. Yani Kuzey Kıbrıs'ta bizim Türklerin ihtiyacı var. Yani sunu getirmeye çalışıyor: Garanti anlaşmasını değiştirelim, maddelerini altüst edelim, garanti ve ittifak anlaşmaları sadece

Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan Kıbrıslı Türkleri kapsasın. Bu da fevkalade yanlış bir yaklaşımdır.

Diğer bir ifadesi, belirli sayıda asker kalsın. Evet, belirli sayıda asker kalsın, 15 yıl sonra ama 2033'te tekrar bunları gözden geçirelim. Garanti ve ittifak anlaşmaları gerçekten Kıbrıs konusunun en önemli temel direklerinden birisidir. Buradan ben Sayın Akıncı'ya şunu söylüyorum, şunu ifade ediyorum. Bakınız, eğer siz bu garanti anlaşmaları ve ittifak anlaşmalarının noktası ve virgülüyle bugün oynarsanız, yarın bu anlaşmalar biter, ortadan kalkar. Bu kalkma durumunda da ne Kıbrıslı Türklerin güvenliği söz konusu olur, ne de bundan sonra neler olacağı kestirilebilmesi söz konusu olur.

Buradan dolayısıyla şu çağrıyla özellikle yapmak istiyorum ben de: Bu garanti ve ittifak anlaşmalarıyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti Devletinin nedir politikası, ne düşünüyorlar? Acaba Sayın Akıncı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ona söylediği bir düşüncüyü mi aksettiriyor? Yoksa bu düşünce sadece Sayın Akıncı'ya mı ait? Bilmiyoruz, ama tekrar şunu ifade etmek lazım. Garanti ve ittifak anlaşmalarının noktasıyla virgülüyle oynarsanız, o anlaşmalar elinizden kayar gider ve Kıbrıs da kayar gider.

Bakın, garanti ve ittifak anlaşmaları her şeyin dışında, Türkiye Cumhuriyeti Devletine tek taraflı olarak, tek başına Kıbrıs'a müdahale hakkını dahi veriyor bu anlaşma. Siz bunu eğer müzakereye açarsanız, çok tehlikeli bir yolun başlangıcına gidirsiniz.

Şimdi önümüzdeki hafta yapılacak toplantıların iki kademede olacağı düşünülüyor anladığımız kadarıyla. İlk önce iki toplum beraber olacaklar, sonra da bir konferans deniliyor, galiba 12 Ocak'ta yanılmıyorsam. 12 Ocak'taki bu toplantıya üç garantör devlet, artı iki toplum, bir de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeleri de katılacak gibi bir bilgi var. Ne kadar doğru, ne kadar yanlış bilmiyorum. Bu da anlaşılması çok zor bir olay; yani şimdi bu garanti ve ittifak anlaşmaları üç devletin konusu, bu konuların görüşüldüğü bir toplantıya Birleşmiş

Milletler Güvenlik Konseyi üyeleri niye katılıyor? Basit, sonuç ortada, Türkiye'ye baskı sağlamaktır, baskı unsuru olmaktır. Belki de orada önerecekleri çarelerden bir tanesi, işte biz Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi olarak karar veriyoruz veya size bu konuda destek veriyoruz. Belki Birleşmiş Milletler Barış Gücünü tamamen, yine var da güçlendirerek vesaire hal tarzları güdecekler.

Şimdi bu toplantının 9-10-11'de iki toplum arasında olması, sonra 12 Ocak'ta konferansa dönüşmesi ve bu konferansta özellikle güvenlik konularının ki, bunlar garanti ve ittifak anlaşmalarının görüşülmesi tartışılması anlamına geliyor. Buna Türkiye Cumhuriyeti Devletinin en üst seviyede katılmasını ki, Sayın Şükrü Elekdağ ifade ettiler Sayın Büyükelçi, çok doğrudur, ben de yüzde yüz katılıyorum, bu tuzaktır. Yani bu İsviçre'de yapılacak toplantılar Kıbrıs konusunda bir tuzaktır. Sizi taviz vermeye, sizi zorlamayı deneyeceklerdir. Dolayısıyla ben de özellikle 12 Ocak ve devamında yapılacak toplantılara Türkiye Cumhuriyeti Devletinin en üst seviyede katılmasının doğru olmadığı kanaatini taşıyorum . (Alkışlar)

Diğer önemli bir konu, bakınız toprak ve güvenlik konusu birbirinden ayrılmaz. Toprak ve güvenlik konusu dediğiniz zaman, karşınıza garanti ve ittifak anlaşmaları çıkıyor. Şimdi anladığımız kadarıyla çelişkili ifadeler var. Fakat sanki 9-10 özellikle 11'inde Türk tarafının, iki tarafın da toprakla ilgili düşüncelerini ve haritalarını sunacağı ifadeleri var. Şimdi siz garanti ve ittifak anlaşmalarını tartışmadan, tartışılması bile belki doğru değil, ama o konu görüşülmeden toprak konusuna girerseniz, haritalar konusuna girerseniz, bu da fevkalade stratejik bir hata olur, çok büyük yanlış olur. Orada zaten Türkiye devamlı taviz vermeye zorlanıyor. Annan planında toprak hususunda ilk olarak %29,2'ye gelinmişti; sonra bu zorlamalarla işte %30,8'e çekilmişti. Şimdi bilgiler doğruysa, yine %29,2 ama Rum tarafının %28'in üzerinde toprak istediği şeklinde bilgiler var.

Ama burada önemli olan şu: Siz garanti ve ittifak anlaşmalarının noktasına virgülüne dokunulmayacağını garantisini al-

madan, toprak konusunun tartışmasına girerseniz büyük hata yaparsınız. Burada önemli olan budur. Garanti ve ittifak anlaşmalarını garantiye almadan, bozulmayacağını anlamadan, görmeden toprak konusuna girer ve taviz verirseniz, burada çok büyük stratejik bir hata yaparsınız, çok yanlıştır.

Şimdi Güzelyurt hep tartışmada, Annan planında da tartışma konularından bir tanesiydi. Şimdi bir de Karpaz'ı çıkartılar doğruysa, basından anladığımız kadarıyla... Karpaz niye çıktı? Nedeni çok açık; Doğu Akdeniz Suriye'ye böyle burun gibi uzanan bir parça. Acaba Karpaz'ın Rum tarafına verilmesini istemenin altında başka nedenler mi var? Onu da çok iyi düşünmek lazım.

Bu arada diyorlar ki, Güzelyurt ve Karpaz'ı siz bize verin, biz bu bölgelerde size özel bölge, federal bölgeler filan verelim. Bunlar aldatmacadır, bunlar tamamen iki kesimliliğin yok edilmesine sizi götürür.

Son olarak şuna da değinelim; iki kesimlilik çok önemli. Şimdi yine açık kaynak bilgilerine göre, Kıbrıslı Türklerin hâlihazırdaki nüfusu 220 bin civarında hesap ediliyor. İşte bunun yüzde 20'sine tekabül eden bir rakam kadar Kıbrıslı Rumların kuzeye gelmesi. Yani bu da 44 bin civarında... Annan planında da aynıydı. Dolayısıyla bu bir noktada Annan planının bir devamı gibi gözüküyor. Şimdi bunun yanında, özellikle iki kesimlilikte geriye götüren, Annan planından bile -ki, beğenmediğimiz- geriye götüren önemli bir nokta var. Bakınız, Annan planında bu yoktu. Annan planı daha doğrusu şöyleydi. Deniliyordu ki, güneydeki Kıbrıslı Rumlar, işte bu yüzde 20, 44 binin dışında, sadece kuzeye geçici kalma ve tatil yapma nedeniyle gelebilir. Annan planında öyleydi. Şimdi ne deniliyor? Şimdi diyor ki, sınırsız sayıda Kıbrıs'ın her yerine gelebilir, iş kurabilir, kalma ve mülk sahibi olma hakkına sahip olabilir.

Şimdi bazı akli evveller diyorlar ki, efendim ne olacak? İşte bu iş kurabilme, kalma, mülkiyet edinme önemli değil, oy hakkı veremez. Yanlış! Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bu konuda kararı var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı

diyor ki, bireylerin yaşadıkları, hizmet aldıkları bölgelerde, o hizmeti veren, uygulayan otoritenin seçimlere katılma hakkı vardır. Siz bu Kıbrıslı Rumların kuzeye kalıcı şekilde gelmelerine izin verirsiniz, yani onlara kalma hakkı verirsiniz, en kısa zamanda... Görülsün bu konu, bu çok önemli, Kuzey Kıbrıs'ta Kıbrıslı Türkler azınlık durumuna düşer, hemen ertesi gün düşer. Annan planında bile güneyden gelecek Kıbrıslı Rumların kuzeye gelmesi yıllara sariydi. Sayın Büyükelçi hatırlar, yıllara sariydi. Şimdi bu plan ne diyor biliyor musunuz? Anlaşma imzalandı, ertesi gün bu 44 bin kişi hemen gelecek. Bu berbat bir şey; yani özellikle iki kesimlilik, iki toplumluluğu siz öldürsünüz, hele sınırsız sayıda gelirse. Bu söz konusu olamaz yani, bunun bence düşünülmesi bile fevkalade yanlış bir şeydir.

Bir de bu görüşmelerde anladığımız şu var. Daha önce Kıbrıs görüşmeleri Birleşmiş Milletlerin kriterlerine göre yürütülüyordu. Beğenirsiniz beğenmezsiniz, ama gene de genelde bazı kriterler tespit edilmişti. Burada Sayın Rauf Denktaş'ın da çok büyük emeği var. Şimdi bunlardan bir tanesi, mesela bu iki toplumluluk iki kesimlilikte, bölgelerde toplumların sarıh nüfus ve mülkiyet çoğunluğuna sahip olmasıydı; bu fevkalade önemli bir konu.

Şimdi sıkca 'dört özgürlük' sözünü duyuyoruz. Dört özgürlük nedir? Avrupa Birliği müktesebatı... Ne görüyoruz? Özel bölgeler olsun. Ne görüyoruz? Yasal ikamet olsun, kalma hakkı olsun. Yani konu biraz Birleşmiş Milletler çerçevesinden Avrupa Birliği çerçevesine doğru kaydırılmaktadır.

Netice olarak şunu söylemek uygun olur. Cenevre'de görüşülecek çözümün parametreleri ve bu parametreler sonucunda muhtemel çıkabilecek bir sonuca bakmak gerekirse, bir kere şunu hiç unutmayın. Sonuç Annan planından bile kötü olur. Bu çok net, Annan planından bile kötü bir çözümle karşı karşıyasınız. O günlerde hatırlayın 2004'te, Türkiye bu konularla yatıp kalkıyordu ve bu konulara olan hassasiyeti ortadaydı, şimdi ne yazık ki o hassasiyetten hiç eser yok. Ama bu parametreler içindeki bir çözüm, ifade ettiğim gibi sizi Annan planının çok çok çok gerilerine düşürüyor.

İLKER BAŞBUĞ'UN
KONUŞMASI

Netice olarak şu: Yunanistan Avrupa Birliği üyesi, Kıbrıs Rum tarafı Avrupa Birliği üyesi; eğer Kıbrıs Rum tarafı bir çözüme evet diyorsa, yine unutmayın o çözüm şudur: Kıbrıslı Türklerin en kısa zamanda azınlık statüsüne düşürülmeleri planıdır.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Efendim sözler çok net, mesajlar çok net. Bir şeyin de altını bir kere daha çizelim. Kıbrıs'ta "çözüme doğru gidilirken" şu yaptığımız toplantı dışında ve birkaç ay önce Barolar Birliğinde yapılmış yuvarlak masa toplantısı dışında hiçbir faaliyet yok. Koskoca bir millet, Kıbrıs'ta ne olduğu konusunda tamamen karanlıkta bırakılmış durumda. Bu böyle olmaz. İşte toplantımızın sanıyorum en önemli noktası da bu; tek oluşu üzücü, çok üzücü...

Dış politikada malum etkili olabilmek için, önce doğru bir dış politikanız olması lazım. Doğru dış politika için, dış politika uzmanlarını, Dışişleri uzmanlarını suçlamak yerine ya da küçük görmek yerine uzmanlıklarına saygı duymak gerekiyor. Gerçekten de bizim hariciyemiz ve bizim Silahlı Kuvvetlerimiz pırlanta idi. Hâlâ üstünün tozu şöyle bir alındığında, altında iyidir, halâ sağlamdır. (Alkışlar)

İkincisi, etkili bir dış politika için ekonomik gücünüzün olması lazım. Yani üretmeniz lazım, tasarruf etmeniz ve üretmeniz lazım. İnşaat yapmakla etkili dış politika oluşturabilecek bir ekonomik güce ulaşamıyorsunuz. Üçüncüsü de, dış politikada hiç kuşkusuz "ben haklıyım lütfen hakkımı teslim et" denilmiyor. Silahlı Kuvvetlerinizin çok güçlü ve caydırıcı olması gerekiyor.

Bu üç ölçüt açısından Türkiye'nin dış politikasının ne kadar etkili olduğunu ben takdirinize bırakıyorum. Yalnız şunu söylemek istiyorum. Bugün Türkiye'ye "gel garantörlükleri ve ittifak anlaşmasını müzakere edelim, öyle noktasına virgülüne dokunulmaz olur mu? Elbet orasından burasından dokunu-

labilir” diyenler, acaba İngiltere’ye “üslerden vazgeçecek misin?” diye sormayı akıllarının ucundan geçirdiler mi? Ya da geçirebilirler mi? (Alkışlar)

Neden? Çünkü İngiltere’nin dış politikasının etkili olmasını sağlayan ölçütlerde büyük bir eksiklik yok. Nitekim kendisine garantörlükten vazgeçmeye razı mısınız?” diye sorulduğunda, İngilizler “benim meselem değil, isterseniz herkes vazgeçiyorsa ben de geçerim” diyor. Ama üslerin tartışılmasına izin dahi vermiyor. Bunu unutmayalım.

Şimdi izin verirseniz ben çok sık Kıbrıs’a gidip gelen biriyim ve şahsen gurur duyduğumuz, ama Türkiye açısından da soru işaretleriyle karşılanması gereken bir ilki de yaptık. İlk olarak sadece üç buçuk sene önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Barolar Birliğiyle Türkiye Barolar Birliği arasında resmi ilişki kuruldu biliyor musunuz? Bugüne kadar iki devletin yargısının savunma ayağının en üst iki organının birbiriyle resmi hiçbir teması yoktu. Bu vesileyle biz çok sık birbirimize gidip gelmeye ve birbirimizi bir başka gözle tanımaya başladık. Açık seçik gördüğümüz şu: Kıbrıs’ta Kıbrıs Türkü dönüştürülmekte. Kıbrıs Türkü kendini Kıbrıslı olarak tanımaya zorlanmakta ve böylece bunun öneminin altını şöyle çizmek istiyorum. Türkiye’nin Kıbrıs’taki varlığının temeli olan Türk varlığı dönüştürülmekte.

Biz orada taş a toprağa değil, Kıbrıs Türküne bağlı olarak varız. Bu varlığımız elimizden alınıp, “ben Türk değilim, ben bu milletin parçası değilim, ben Kıbrıs Milletindenim” diyenlerin olduğu, ama buna karşılık Rum tarafının “hayır, ben Rum’um” demeye devam ettiği bir ortamda, ne yazarsanız yazın anlamaya, hangi sağlam anlaşmayı yaparsanız yapın veya statüko-yu devam ettirin, bunun sonu iyi görünmüyor.

O sebeple Türkiye çok uzun yıllardır yanlış yürüttüğü politikasını değiştirmelidir kanaatindeyiz. O da şu: Türkiye, Kıbrıs’a nakit para göndererek, adayı hazırla beslemek yerine, Kıbrıs’ta üretimi sağlamak zorunda. Kıbrıs kumarhaneyle yürümez,

Kıbrıs sadece üniversitelerin sağladığı bir kira ekonomisiyle, esnafa sadece üç kuruş para kazandıran bir ekonomiyle dönmeyiz. Kıbrıs Türkü üretmelidir, Kıbrıs Türkü sanayi üretimi yapmalıdır, tarıma dayalı sanayiye geliştirmelidir. Kıbrıs Türkünün çok basit bir isteği vardır nedense reddedilen; Mersin Gümrüğünün açılması. Mersin Gümrüğünde hakkı olan geçişi dahi alamayan Kıbrıs Türkü, üretmek yerine Türkiye'den hazır gelen parayı tüketmeye mecbur kılınmaktadır. Dolayısıyla adanın geleceğinin ne olacağını bilmemekten kaynaklanan belirsizlik umutsuzluğa dönüşmekte; bu umutsuzluk "birleşelim kurtulalım" a evrilmektedir. "Birleşelim kurtulalım" ise, Kıbrıs Türkünün toprağından sökülüp, eline bir pasaport verilip Avrupa ülkelerine göçe zorlanması, Kıbrıs Adası'nın da bir Rum adasına dönüştürülmesidir.

Dolayısıyla Cenevre'ye giderken Türkiye illa gidecekse, burada bu şartlarla yani Kıbrıs Türkünün eşitliği şartlarıyla bir anlaşma olmazsa, "...ben Kıbrıs'ta Kıbrıs Türkünün refahını sağlayacak bütün ekonomik tedbirleri koşulsuz alıyorum, sizi de asla umursamıyorum" diyecek kararlılığa sahip olmalıdır. (Alkışlar)

İnanınız bu kararlılığı gösterdiğinde, Türkiye'nin dış ilişkileri de rayına girecektir. Şimdi sözü, belki ekleyecekleri vardır, Sayın Elekdağ'a vereceğim, ama kısa bir hatırlatma yapayım: Mustafa Kemal Atatürk'ün Kıbrıs'tan çok daha büyük bir nüfus sorununu mübadele yöntemiyle çözmesi sayesinde bugün Anadolu'da huzurlu yaşıyoruz ve Türkiye Cumhuriyeti'nin onuruyla, gururuyla çağdaş devletler ailesinin bir ferdi olmasını Mustafa Kemal Atatürk sağladığı için, 1934'te bizzat Venizelos mübadelenin mimarı olarak Atatürk'ü Nobel Barış Ödülüne aday göstermiştir. Dolayısıyla bizim çıkışımız, her zaman ve her zaman Atatürk'ün ışıklı yolundadır. Ne zaman sıkılırsak, ne zaman bunalırsak, bir çözüm arama yoluna girersek çözüm oradadır, hazırdır. (Alkışlar)

Sayın Elekdağ, eklemek istediğiniz bir husus var mıdır? Sorulara mı geçelim?

Şükrü ELEKDAĞ (Emekli Büyükelçi)- Çok güzel konuşunuz. Benim esas konuşmak istediğim husus da bu ekonomi konusuydu, onu da ayrı olarak ele alacaktım. Fakat siz çok güzel, dört başı mamur bir konuşma yaptınız, bana hiçbir şey bırakmadınız. Bütün söylediklerinizin altına imzama atıyorum.

Yalnız söyleyecek şey şu: Türkiye, Kıbrıs konusunda müzakerelere eli kuvvetli olduğu zaman oturmalı. Bugünlerde elinin kuvvetli olduğunu söyleyemeyiz. Yani uluslararası alanda ağırlığı olduğu, elinin kuvvetli olduğu ve elinde bazı kozlar olduğu dönemde oturmalı. Bu dönem buna uygun değil. Yani bunu unutmayalım.

İkincisi, işaret edildi burada. Kıbrıs'ta bir kimlik zafiyeti başlamış durumda, doğrudur. Çok dikkatli bir üslupla o iş açıklandı. Bu kimlik meselesinin, bu zafiyetin mutlaka önüne geçmek lazım; bu kimlik zafiyeti temelde tabiatıyla ekonomik açıdan adanın cansız olmasına bağlanıyor.

Ekonomi konusunda yapılacak çok şeyler var. Daha önce bu Mersin Gümrüğü açıldı, ondan sonra tabiatıyla Avrupa Birliği'nden işte Yunanlılar ve Kıbrıs Rumlarının tepkileriyle birtakım baskılar geldi, kapatıldı. Fakat şimdi Avrupa Birliği ile işbirliğimizi dikkate aldığınız zaman, oradan gelecek eleştirilerin de bu konuda o kadar kuvvetli olamayacağı ve Türkiye'yi o kadar etkilemeyeceğini düşünmek lazım. Onun için bu Mersin Gümrüğünü çok üsluplu bir şekilde, ilk önce bir açmak lazım. Çünkü Kıbrıs ekonomisinin can nefesi, ancak oradan gelecek alıp satma meselesi, yani bu Kıbrıs ekonomisini canlandırır bir ölçüde. Ancak Mümkün değil, hukuken mümkün değil. Çünkü Avrupa Birliğinin bu konuda almış olduğu bir karar var. Bir tüzük var, efendim bildiğiniz gibi Mali Yardım Tüzüğü var, bir de... Pardon affedersiniz, ticari alanda bir tüzük var. Bu tüzükler elimizi kolumuzu bağlıyor.

Fakat bu konuyu da bir değerlendirmek lazım muhakkak ki; eskiden tabiatıyla Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz daha değişikti, bugün çok daha değişik. Bugünün şartları içinde bunu ele almak lazım. Fakat bu işi Avrupa Birliği adaylık statüsün-

ŞÜKRÜ ELEKDAĞ'IN
KONUŞMASI

den kopmaya kadar da götürmemek lazım. Çünkü bu adaylık statüsü bize halâ ticari ve mali alanda, uluslararası alanda bir şey sağlıyor, bir markalık veriyor bize. O markayı şu sırada kaybetmek, ekonomimizin de böyle sıkışık olduğu bir anda kaybetmek doğru değil.

Fakat bütün bunları bir adam akıllı düşünmek ve böyle söylediğim gibi anlayışta mübaşir olmadan, bu tam ortaklık değil de Kıbrıs ekonomisi canlanacak şekilde Türkiye'nin Kıbrıs'taki bazı ürünlere pazar olması konusunu ele almak gerekiyor muhakkak ki.

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturma Başkanı)- Efendim çok teşekkürler, fevkalade istifade ettik ayrı ayrı görüşlerinizden. Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi izninizle ben bir bildiri okumak istiyorum. Bu bildiri şu: Kıbrıs'ta son sözü kim söyleyecek? İşte bunun bildirisi. Burada okumamın sebebi, oylarınıza sunacağım. Biz birlikte Türk Milleti değil miyiz? Türk Milleti'nin burada oyuna sunmak istiyoruz biz de bu bildiriyi.

Kısaltarak okuyacağım izninizle.

"Biz Türkiye'yle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, tek millet iki devletiz ve bu gerçek artık tüm dünyaca idrak ve kabul edilmelidir. Bize dayatılmak istenen planlar, adadaki Türk varlığını yok etmeye yöneliktir.

Şu halde Cenevre'de sürdürülecek görüşmelerde, aşağıdaki hususlara mutlaka dikkat edilmesi zorunludur. KKTC'nin Kıbrıs Adası üzerindeki egemenlik hakları hiçbir koşulda ortadan kaldırılamaz. Kıbrıs'ın geleceğini tehlikeye atabilecek hiçbir konuda asla taviz verilemez. İki kesimli, iki toplumlu, iki kurucu devletin siyasi eşitliğine dayalı konfederal bir Kıbrıs'ı oluşturmaya çalışmalıyız. Kıbrıs Türklerinin veto haklarından vazgeçmeleri söz konusu bile olamaz. Garantörlük hiçbir şekilde tartışmaya açılmaz. Türk Silahlı Kuvvetlerinin adadaki varlığının sona erdirilmesi düşünülemez. Akritas ve İfestos etnik temizlik planları, Batı Trakya Cumhuriyeti ve Girit örnekleri

hiçbir zaman unutulmamalıdır, Annan planı ve devamındaki kopyaları bu gözle mutlaka incelenmelidir. KKTC tapularının geçerliliği tartışma konusu yapılmamalıdır. Mülkiyet sorunu, toplu göç yaşanmış ülkelerin hiçbirinde uygulanmamış bir şekilde bireysel yöntemle çözülmeye zorlanmaktadır; bu iki toplumu birbirine kanlı bir şekilde düşürecek planın bir parçasıdır. Şu halde bireysel çözüm asla kabul edilemez.

Sonuç olarak diyoruz ki, daha fazla gecikmeden konu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bir an önce ele alınmalıdır. Kıbrıs'ın Girit gibi elden çıkmasına yol açabilecek ve başta Dr. Fazıl Küçük, Rauf Denktaş ve diğer binlerce isimsiz kahraman ve şehitlerimizin kemiklerini sızlatacak bir sonuca Türk Milleti razı olmayacaktır. Buna neden olanlar, tarih önünde yargılanaacaktır. (Alkışlar)

1974'ten bu yana Kıbrıs'ta barışın hâkim olması, Türkiye ve Türk Silahlı Kuvvetleri sayesinde. Evet, Kıbrıs'ta mevcut durum sürdürülebilir değildir. Bu sebeple her çaba Kıbrıs'ta her iki toplumun eşit özgür ve güvenli biçimde yaşayabilecekleri bir anlayışla hayata geçirilmelidir. Ancak Kıbrıs sorunu derken, 34 yıllık Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığı tartışma konusu dahi yapılmamalı, artık kabullenilmelidir.

Şehit kanıyla sulanmış Kıbrıs topraklarının, masa başında Rumlara verilmesini kabul etmiyoruz. Kıbrıs Türk Halkının azınlık olarak Rumlara eklenmek istenmesini reddediyoruz. Kıbrıs Türk Halkını, ne Rum'un ne AB'nin insafına terk ederiz. Türkiye toplumlar arası görüşmelerin bu defa da sonuç vermemesi halinde, Kıbrıs görüşmelerine son vereceğini ve KKTC ile ekonomik anlamda entegrasyona gitmenin yollarını mutlaka bulacağını kararlılıkla açıklamak zorundadır. (Alkışlar)

Milli çıkarlara duyarlı Türk Milleti ve Devleti adına karar verenlere hatırlatıyoruz. Ege'de kıyılarımıza yüzme mesafesindeki 18 adayla 135 kayalığın Yunanlılarca işgaline sessiz kaldınız. Kıbrıs konusunu da bu hukuksuz saldırı çerçevesinde değerlendiriyoruz. Unutmayalım, ülkelerin kaderini büyük

KIBRIS'TA SON SÖZİ!.. KİM SÖYLEYECEK?

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

ölçüde coğrafyaları belirler. Ancak tarihinden ders almayı beceremeyen ülkelerin coğrafyalarını başkaları çizer. (Alkışlar)

Türk ülkesini hiçbir zaman harita başında harita mühendisleri çizmemiştir, çizdirtmeyiz." (Alkışlar)

Kabul edenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. (Alkışlar- Bildirinin tam metni kitapçığın sonundadır)

Şimdi sorulara geçiyoruz, bir yarım saat kadar soru-cevap yapacağız. İlk soru için; buyurun efendim...

*KIBRIS'TA SON SÖZ!
KİM SÖYLEYECEK?*

SORULAR

Seçkin Ahmet ÇAKIR- Sakarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü son sınıf öğrencisiyim. Öncelikle Sayın Feyzioğlu teşekkür ediyorum sözü bana verdiğiniz için. Emekli Büyükelçim Elekdağ ve Emekli Genelkurmay Başkanım Sayın Başbuğ, sizi sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Elekdağ benim size bir sorum var ilk olarak. Annan planı geçmişte Kıbrıslı Türkler tarafından yüzde 65 veya yüzde 75 oranıyla kabul edilmişti. O tarihte kabul edilmesinin -ki, daha ağır şartlar var şimdi- bu zamanda da böyle bir referandum gidilse yine kabul edilir mi sizce? Bunu sormak istiyorum.

Diğer bir sorum Sayın Başbuğ'a olacak, emekli Genelkurmay Başkanımız Başbuğ, sizi tekrar sevgiyle selamlıyorum. Yaşamış olduğunuz süreçte o düzmece davalardaki duruşunuzdan bir adım olsun taviz vermediniz. Bunun için size ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Orada yapmış olduğunuz mücadeledede, ben de bizzat katılma şansına sahip olmuştum. Yine olsa yine tabii ki de hep bütün Türk gençleri olarak geleceğiz, hiç endişeniz olmasın.

Benim size biraz konunun dışında olacak, ama başka bir sorum olacak. Bugün Türk Özel Kuvvetleri dönüştürülme çabası içerisinde. Bugün içerisindeki birçok komutanlar tasfiye ediliyor ve KPSS 50 puanla Türk Özel Kuvvetleri'ne girme şansı sağlanmaya başlandı. Şu anda başvurular alınmakta. Bunu nasıl yorumluyorsunuz? Şöyle yorumlar var; geçmişte Saddam'ın ikinci bir ordusu vardı Cumhuriyet Muhafızları diye. Bugün de Tayyip'in ikinci bir ordu kurulması çabası içerisinde olduğu söyleniyor. Buna katılıyor musunuz? Devletin en düşük yerlerine bile 50 puanla alınmıyor KPSS'yle, ama dünyanın en iyi ordusuna -hatta NATO'dan tescillenmiş bu- 50 puanla subay-astsubay alınmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

İlker BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı)- Şimdi 2004'te Annan planı sürecine dönersek, denilenlere katılıyorum. O dö-

SORU-CEVAP

nemde özellikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti Hükümeti, bu Annan planının Kıbrıslı Türkler tarafından kabul edilmesi, evet oyu verilmesi yönünde büyük bir propaganda faaliyeti yürüttü, doğrudur.

Burada iki faktör var. Bunlardan bir tanesi, işte o süreçte Türkiye'nin AB ilişkileri, yani görüşmeyle ilgili, bir başlangıç tarihi alınması konusu vardı. O dönemlerde ve özellikle iktidar partisi için AB ilişkileri hayati önemi haizdi; bu etken bir faktör. Şimdi bu pek yok bu faktör, bir kere onu öyle görelim.

Ama esas önemli olan, belki de bunu kitapta yazdık, ama belki de ilk defa söylüyorum veya söyleyeceğim. 2004 Annan planı sürecinde, bizim Dışişleri Bakanlığımız çok riskli bir hareket tarzını kabul etti. Riskliydi, çok büyük riskliydi. Bence pek de doğru değildi. Nedir o riskli hareket tarzı? Dediler ki veya değerlendirmeleri öyleydi, Rum tarafı hayır diyecek kesin. O halde biz evet diyelim ve bunun faydasını alalım. Bu tabii çok riskli bir hareket tarzı, ya aksi olursa? Bu da o özellikle 2004'te yüzde 65'e varan evet oyunun çıkmasında önemli bir faktördü. Dışişleri Bakanlığının, hatırlar Sayın Büyükelçim de, oyun planı Kıbrıs Rum tarafının hayır diyeceği tezine veya hipotezine dayanıyordu. Bu riskli, ya olmazsa!

Dolayısıyla bu iki faktör bir noktada o yüzde 65'in alınmasında büyük etken oldu. Bugün bu faktörler yok ve ben de katılıyorum. Eğer bir çözüm olur da, bir referanduma gidilirse, ben kolay kolay Kıbrıslı Türklerin buna çoğunlukla evet diyeceğini pek düşünmüyorum, o şekilde değerlendirmiyorum.

İkinci sorunuza gelince, konu Kıbrıs'la ilgili değil, ama Kıbrıs kadar önemli bir konu. Çünkü Türkiye'nin bekasıyla ilgili bir konu ve hatta daha açık söyleyeyim, Kıbrıs'tan daha önemli bir konu. Ama Türkiye'de bu konunun önemini daha anlayanlar yok.

Mustafa Kemal Atatürk ne demiştir? "Bir ordunun kıymeti komuta heyetinin kıymetiyle ölçülür." Yani ordu demek komutan demek, komutan demek ne demek? Subay demek. Şim-

di bu konu fevkalade önemli. Şimdi 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra, burada da bir ironi mi dersiniz bir benzetme mi dersiniz? Bakın, Kıbrıs'ta 74'de Nicos Samson'un yaptığı darbe de 15 Temmuz'dur, Türkiye'de geçtiğimiz Temmuz ayında yaşanan darbe tarihi de aynı tarih. O da bilemiyorum, belki de tarihin bir cilvesi...

Şimdi bu başarısız darbe girişiminden sonra OHAL ilan edildi ve OHAL kapsamında hükümet kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Kanun hükmünde kararnamelerin bir bölümü, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapılanmasıyla ilgiliydi ki, bu konulara yanılmıyorsam Türkiye'de ilk defa ben açık şekilde değindim. Hatırlarsanız, 1 Ağustos 2016 günü CNN'de yaptığımız programda bunlara değindim.

Şimdi çok konu var. Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili birden fazla konu var. Ama üzülererek görüyorum ki, kamuoyu da ve bu konuyla ilgili olan kişiler de o konuların içinde en önemli konunun daha halâ farkında değiller. Ben bunu 1 Ağustos'ta da söyledim, son kitabımızda da var. Geçen gün yine bir televizyon programında da söyledim. Bakın, şimdi hep bazı güncel konuları veya kamuoyunda çok öne çıkan konuları önemsiyoruz, diğer üzerinde durulmayan konuların önemini bilmiyoruz. Tabii bunu da yetkili, ilgili ve bilgili kişilerin kamuoyunun dikkatine sunması lazım.

Şimdi mesela bir GATA konusu. Tabii ki büyük yanlış, ama herkes bunu konuşuyor. Tamam, doğru GATA konusu. Bugün özellikle terörle mücadelede çok ciddi sorunlar var. Efendim işte Genelkurmay, Kara Kuvvetleri ve Milli Savunma Bakanlığı arasındaki ilişkiler bu dönem... Fakat değerli dinleyiciler, burada esasında en önemli konu şu. En önemli konu bana sorarsanız ki, ben bunu defalarca kamuoyuyla da paylaştım. Bu kanun hükmündeki kararnamelerle Milli Savunma Üniversitesi'nin kurulmasıdır. En önemli konu bana sorarsanız budur ve hayatidir, Türkiye'nin bekasıyla ilgilidir ve açık söylüyorum Kıbrıs'tan daha önemli. Çünkü Türkiye'nin bekasına yönelik hayati tehdit içeren bir konudur bu konu.

SORU-CEVAP

Sorsam burada bu Milli Savunma Üniversitesiyle ne yapılıyor? Ben çok net cevap alabileceğimi zannetmiyorum. Çünkü bu konu... Ben üç defa bu konuyu dile getirdim, ama halâ daha pek gündeme geldiği kanaatinde değilim.

Bakın ne oluyor? Milli Savunma Üniversitesi kuruluyor. Milli Savunma Üniversitesi'nin başına bir rektör atanıyor. A olur, B-C olur, ben onun üzerinde durmuyorum. O rektör kime bağlı direkt olarak? Milli Savunma Bakanı'na bağlı. Peki, Milli Savunma Üniversitesi'nin altında neler var? Neler var biliyor musunuz? Kara Harp Okulu, Hava Harp Okulu, Deniz Harp Okulu. Subaylarınızı yetiştiriyorsunuz. Biraz evvel ne dedik? Bir ordu subaydır dedik. Şimdi Harp Okulları Milli Savunma Üniversitesi'nin altında. Ne var bunun altında başka? Kara Harp Akademisi, Deniz Harp Akademisi, Hava Harp Akademisi. Bu da Milli Savunma Üniversitesi'nin altında. Birisi subay yetiştirecek, kime? Kara Kuvvetlerine, Hava Kuvvetlerine, Deniz Kuvvetlerine. Öbürü ne yetiştirecek? Kurmay subay yetiştirecek, işte komuta heyeti diyoruz. Kime yetiştirecek? Kara Kuvvetleri, Deniz ve Hava Kuvvetlerine. Bu üniteler buraya bağlandı. Tarihsel üniteler bakın, Harp Okulu dediğiniz zaman 1834'de kurulan bir müesseseden bahsediyoruz. Kara Harp Akademileri dediğimiz zaman 1848'de kurulan bir tarihsel yapıdan bahsediyoruz.

Diyebilirsiniz ki, nedir burada sorun? Sorun şu: Bu Harp Okulları ve Harp Akademileri üzerinde ne Kuvvet Komutanlarının, ne Genelkurmay Başkanının hiçbir yetkisi ve otoritesi yok. Bu dünyanın hiçbir yerinde olmaz. Ben bunu Amerika'ya da gittiğimde, orada özellikle Milli Savunma Üniversitesi'nde de konuştum, anlattım. Dediler, böyle mi? Böyle bir şey olmaz. Yani dedim ki, şimdi sizin West Point -Harp Okulu Amerikalıların-, bunu alalım West Point'i Kara Kuvvetlerinin filan Genelkurmay'a da bağlı olmasın, bir Bakan'a bağlı bir yere verelim. Mümkün değil dediler, böyle şey olmaz.

Bakın, bir Amerika'da bir de Türkiye'de istisnai bir durum var idi. Amerika'da devam ediyor. Türkiye'de de istisnaiydi. Kara Harp Okulu, bizde hep Kara Kuvvetleri Komutanına bağ-

lıdır. Deniz ve Hava Harp Okulları eğitim komutanlıklarına bağlıdır; bu önemli.

Şimdi peki nedir sonuç? Sorun çok doğru kardeşim, şimdi Kuvvet Komutanlarının, özellikle Kara Harp Okullarına giren öğrenciler üzerinde hiçbir yetkisi kontrol vesairesi yok, emir komuta zincirinin içinde değil. O Kara Harp Okulundaki veya Deniz-Hava Harp Okulundaki öğretim konusuna direkt müdahale etme durumu yok. Harp Akademileri de aynı şekilde, Kuvvet Komutanlıkları ve Genelkurmay tamamen zincir dışındadır bırakıldı.

Ben bunu geçen de söyledim bir yerde, televizyonda söyledim herhalde. Dedim ki, dünyada bir örnek gösterin, Harp Okulunun, Kuvvet Komutanına bağlı olmadığı bir devlet gösterin. Biz de diyelim ki, varmış peki diyelim. Bu olmaz. Yani şimdi siz bir kuvvete subay yetiştiriyorsunuz, ama diyorsunuz ki Kara Kuvvetleri Komutanına, sen bu subayların ne seçimine ne niteliğine karışma, eğitim öğretimine karışma, ben seçeyim, oturayım eğiteyim sonra sana vereyim, ondan sonra sen bunu kullan. Bu benim uykularımı kaçırın konu ve burada bağırıyorum, açık söylüyorum. Ama kimse farkında değil bunun.

Eğer bu düzen değişmez ise, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin uzun vadede geleceğini göremezsiniz. Bu ne demektir? Bu coğrafyada bu orduyu yok ederseniz, Türkiye'yi yok edersiniz, beka sorunuyla ilgili bir konudur ve fevkalade yanlıştır. Burada çağırıyoruz bağırıyoruz, ama maalesef sesimize yankı olmuyor. Bu fırsatı verdiğin için özellikle ben teşekkür ediyorum, çünkü çok önemli bir konu.

Bakın şunu da söyledik. Birisi 1834'de, birisi 1848'de kurulmuş, 2016 yılına kadar gelmiş kurumlar. Bu orduyla kimlerin sorunu oldu. Abdülhamit'in de oldu... Abdülhamit bile ne Harp Akademisini kapatmayı düşündü, ne Harp Okulunu kapatmayı düşündü. Böyle şey olur mu? Olmaz böyle şey.

Şükrü ELEKDAĞ (Emekli Büyükelçi)- Annan planı tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisine gelse kabul edilir mi? Bana sorulan soru bu zannediyorum.

SORU-CEVAP

Zannetmiyorum. Platon “akıl kutsaldır” demiş. Herhalde aradan geçen zaman zarfında akıllandık biraz. Bu işin bir değerlendirmesini yaptık. O bakımdan bizde de bir nebze akıl kaldığını düşünüyorum ve bundan dolayı da kabul edileceğini tahmin etmiyorum. (Alkışlar)

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Tam bu soruya ilişkin izin verirsiniz üstadım. Şöyle; Annan planının Türk tarafınca kabul edilmesinin arkasında, Türkiye'nin yoğun propagandası vardı o tarihte ve rahmetli Denктаş'ın “beceremediler, becermeye güçleri de yetmez” itibarsızlaştırması için çok büyük uğraşlar vardı. Denктаş çözüme karşı direnen Kıbrıs Türkünün refahının karşısında anlamsızca bir inat içinde olan bir eski tip devlet adamı olarak gösteriliyordu. Bir tarafta yeni Türkiye'nin çıkışı ve onun karşısında da yeni bir Kıbrıs'ın doğuşu gibi bir algı yaratılmak istenmişti.

Şimdi Kıbrıs'ta konuştuğum güvendiğim siyasetçiler, bir kısmı yakın dostum, havanın çok farklı olduğunu. Bu defa Rum tarafının “keşke evet deseydik” diye ders alıp, Türk tarafının ise “evet çıksaydı Rumlardan, bugün biz burada yaşamıyorduk artık” diye bir bilinçlenme içinde olduğunu gösteriyor. Ama elimizde kamuoyu yoklaması maalesef yok. Benim yok en azından.

Şükrü ELEKDAĞ (Emekli Büyükelçi)- Bir ekleme yapabilir miyim? Sayın Profesör Feyzioğlu tam anlamıyla haklı. Ben zannediyorum sorunuzun yarısına cevap verdim, şimdi tamamlayayım ben de.

Sayın Feyzioğlu'nun söylediklerine tamamen katılıyorum. O zaman ben de Meclisteydim ve yakından gördüm ki, Ankara Kuzey Kıbrıs üzerindeki toplumumuz, soydaşlarımız üzerinde çok kuvvetli propaganda yaptı ve muhakkak bu Annan planına destek verin şeklinde oldu bu propaganda. Bu propagandanın sonucundadır ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kabul etmiştir Annan planını o zamanlar ve desteklemiştir. Esasında kabul etmiş demeyelim, desteklemiştir. Ben bugün böyle bir şeyin olacağını zannetmiyorum.

Ahmet Zeki BULUNÇ (KKTC Emekli Büyükelçi-Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi)- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin emekli büyükelçisiyim, şu anda Başkent Üniversitesinde öğretim görevlisiyim.

Söylenilenlere çok ekleyecek bir şey yok, çok doğru tespitler var ve çok ciddi tehditlerin karşısında olduğumuz açık bir gerçek. Ama birkaç konuda ben kısa bir katkı yapmak istiyorum.

Bir kere her şeyden önce bugünkü görüşme süreci, Sayın Büyükelçimiz Elekdağ'ın da belirttiği gibi, yeni bir formatta devam ediyor. Bu formatı kabul etmek, Türkiye'nin az önce de ifade edildi, bir tuzağa düşürülmesidir. Bir başka ifadeyle, manevra yeteneği olmayan hızla akan bir kanalın içinde bizi bir yere sürükleyen bir süreci yaşatma yöntemidir. Bunu İsviçre'deki çıkmaza girdiği söylenen görüşmelerden sonra, abartılı değil, ama üç-beş gün içinde Kıbrıs'ta hemen anlaşmaya varılmıştır.

Benim bir kanaatim vardır. İsviçre'de görüşmeler tıkanmamıştır. Belli mutabakatlara varılmıştır. Ama varılan mutabakatlardaki tavizler çok büyük tavizlerdir. Örneğin, toprağın ilan edilmesi, örneğin garantilerin tartışılma meselesi, örneğin beşli konferans değil uluslararası konferansa dönüştürülmesi. Mesela kopmuş gibi gösterilerek, Kıbrıs'a taşınmıştı. Kıbrıs da aman kopma olmasın devam edelim diyerek, yeni bir yöntemle devreye girmişti. Bu yöntem nedir? Bizim Sayın Cumhurbaşkanı Denktaş'ın başından beri karşı çıktığı bir yöntemi bize kabul ettirmişlerdir. İki masa kurulmuştur. Birinci masa, sözde iç meseleler tartışılacak, yani 9 ilâ 11'i arasında. İkinci masa, dış mesele, yani güvenlik, yani garantiler tartışılacak. Bu yapıyı dikkate aldığımızda, bir kere açıkça biz masaya mağlup olarak oturacağız eğer bu koşullar kabul ettirilirse; birinci nokta bu.

İkinci nokta, bizi ısrarla niye bir görüşmeye sürükleyip bir anlaşmaya varmak istiyorlar? Çünkü Zürih ve Londra anlaşmalarını ortadan kaldırıp, yeni bir isteği gerçekleştirmek için. Bu bizim için en büyük tehlike. Sayın konuşmacılar çok detaylı bir şekilde bunları anlattılar.

SORU-CEVAP

Bugün geldiğimiz nokta, tartışılan nokta, bizim 1974 öncesine yani 1963-74 arasındaki döneme götürecek bir tartışma süreci değildir. Gerçekte bizim götürülmek istendiğimiz süreç, 1960 öncesi süreçtir. Yani garanti ve ittifak anlaşmalarının olmadığı, Zürih Anlaşmasıyla Türklerin Kıbrıs Türk halkıyla, Rumların Rum halkı olarak eşit iki egemen ortak şekilde kurdukları yapıyı ortadan kaldırmak istiyorlar. Bugün yapılmak istenen, gerçekte ilk kez Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetiyle Kıbrıs Türk Halkının uluslararası anlaşmalarla kazanmış olduğu hak ve statülerin tartışıldığı bir süreçten, iki devlet iki egemen halk, iki kesimlilik tartışmalarının ötesinde, çökmemiş olan, devam eden ve Rumların kabul ettiği Rumların temsil ettiği kabul edilen Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Anayasasında, Anastasiadis'in ifadesiyle "evrimleştirilmek yoluyla" bir siyasi çözüme götürmeye çalışılmasıdır. Yani anayasal bir çözümü bize dikte ettiriyorlar. Uluslararası anlaşmalar düzeyinden, anayasal düzeye bizi getiriyorlar. Anayasaların da ileride nasıl değiştirebileceğini hepimiz çok rahat ortaya koyabiliriz.

Son bir husus şudur bizim için. Ben şöyle bir benzetme yapıyorum, bu konuda da çalışmalarım oldu. Lozan Türkiye için neyse, Zürih Anlaşması, garanti ve ittifak anlaşması Kıbrıs Türk halkı için odur. Bu temel çürütüldüğü zaman Kıbrıs'ta hiçbir dayanağımız, hiçbir beklentimiz ve geleceğimizin olmayacağını konuşmacılar zaten bütün yönleriyle ortaya koydular.

Bunu güçlendirecek iki açıklamayı sizlere söylemek istiyorum. Çok basit, Yunanistan Dışişleri Bakanı bir açıklama yapmıştı, çok süre geçmemiştir. "Kıbrıs'ta biz, Kıbrıslı perdesini açtığı zaman Türk Bayrağını görmeyeceği bir çözüm istiyoruz" bu kadar net. Bende fotoğrafı var, demecini verirken arkada bu ifade var. Beşparmak Dağında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bayrağının görüntüsü vardır. Rum rahatsız oluyor o bayraktan. Peki, Anastasiadis ne demiştir? "Biz yurdumuzu işgal pislighinden kurtaracak bir çözüm istiyoruz, bunu sağlamaya çalışıyoruz." Yani bizim için Kıbrıs'ta düşünülen yapı, açıkça budur.

Dolayısıyla bugün tartışılması gereken husus, belirtilenlerin yanında, biz bu görüşmelere bu koşullarla katılacak mıyız katılmayacak mıyız? Bana göre bu görüşmelere asla katılmaması lazım. Görüşmelere bir koşulla katılınabilir. Sayın Elekdağ söyledi, ben ona bir artı daha koyuyorum. İki eşit taraf, yani Rum Devleti adı ne olursa olsun ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti olarak masaya oturmamız lazım. Bu masada anlaşabilirsek anlaştık, anlaşamazsak taraflar masaya oturdukları statüyle oradan kalkar. Denктаş Beyin başından itibaren savunduğu temel tezlerden biri budur.

Bir son nokta atladım, onu eklemek istiyorum. Efendim bizi Cenevre'de götürmek istedikleri süreç beşli konferans değildir. Bizi Cenevre'de götürmek istedikleri süreç, uluslararası konferanstır ve burada bir tehlike söylenmemiştir, eklemek istiyorum. Bu uluslararası konferansa Rum tarafının iddia ve tezlerine göre anlaşmalara taraf olduğu için Kıbrıs Cumhuriyeti'ni de temsilen Dışişleri Bakanının katılmasıdır. Çok büyük bir tehlike, neden? Bırakalım diğer ülkelerin varlığını, farz edelim ki bu görüşmeler çıkmaza girmiştir. Biz masaya bu statüyle Rumları kabul edip oturursak ve görüşmeler çökerse, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti özellikle Türkiye, 3 Mart 1964 186 sayılı Kararı bir başka boyutuyla onaylamış ve Kıbrıs Rum tarafını Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyetini, Kıbrıs devleti ve cumhuriyeti olarak kabul etmiş olacaktır. Bu tehlikeye de dikkat çekmek istedim.

Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Umut ediyoruz. Anket çalışması var mı biliyor musunuz efendim? Sayın Büyükelçi... Varsa somut bilgi, bizimle paylaşırsanız mutlu oluruz.

Ahmet Zeki BULUNÇ (KKTC Emekli Büyükelçi-Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi)- Yaklaşık 20 gün kadar önce, belki 15 gün de olabilir. Diyalog Gazetesinin adına yapılmış olan Türkiye'de şu anda tam ismini hatırlayamayacağım, tanınmış bir kamuoyu araştırma şirketi bir araştırma yapmıştır.

SORU-CEVAP

Çıkan sonuç, garanti ve ittifak anlaşmalarının mutlaka olması gerektiği eğilimini ortaya koyan oran yüzde 90'ın üzerinde; iki kesimliliğe, olmamasına karşı yüzde 80'in üzerinde, yüzde 85 civarında onay vardır. Yani mutlaka iki kesimli iki devletli bir yapı olması lazım ve yeni göçlere karşı kesinlikle hayır diyen büyük bir eğilim vardır. Dolayısıyla Güzelyurt bölgesinde de bundan oldukça eski sayılan, beş-altı ay kadar önce yapılmış olan bir anket çalışması vardır ve imza toplanmıştır. Güzelyurt'un verilmesine karşı bir kesin tavır vardır.

Ben Sayın Başkanı ve Sayın Büyükelçimin değerlendirmelerine aynen katılıyorum. 2004 yılındaki Kıbrıs Türk halkı bugün yoktur ve kesinlikle evet demeyecek bir eğilim vardır. Dolayısıyla Kıbrıs Türk halkı bir kere daha oyuna gelmeyecek bir düzeydedir. Bizi bekleyen en önemli tehlike veya açmaz, yine Türkiye'den oraya yönelik yapılabilecek ciddi baskılardır. (Alkışlar)

Bir de şunu da söylemek gerekir. Kıbrıs'ta bugün 300 bine yakın nüfus vardır. Bu nüfusun yarı yarıya bile, en iyimser tahminle düşündüğümüzde yarısı Türkiye'den gelmiş olan vatandaşlarımızdır, göçmen vatandaşlarımızdır. Maalesef onların önemli bir kısmı da Türkiye'de etki altında kalabilecek nüfusu oluşturmaktadır. Bu da belirleyici bir tehlike olarak olabilir. Fakat onlar dahi şu anda Kıbrıs'ta yeni göç yaratacak, mülkiyet meselesini öngörüldüğü şekilde çözecek ve dört özgürlüğün serbest olduğu bir Kıbrıs'ta yaşamak istemiyorlar. Onun için hayır diyebilecekleri güçlü bir ihtimaldir.

Teşekkür ederim efendim.

SALONDAN- Ben bundan 10 sene evvel Kıbrıs'tan bir konferans vermek içi çağrıldım. Konu, Girit'i nasıl kaybettik, Kıbrıs'ı nasıl kaybediyoruz?" idi. Gitmeden üç gün evvel, yani Kıbrıs'ta konuşmamdan üç gün evvel milli eğitim müdürlüklerine uğradık Kıbrıs'ın ve Kıbrıslı Türk talebelerine okutulan tarih kitaplarına baktım. Tarih kitaplarında Türk tarihinden tek satır yoktu, 74 harekâtından da tek bir cümleyle bahsediliyordu.

Konuşmamın sonunda şunu söylemek mecburiyetinde kaldım. Kıbrıs'ta bizi destekleyen tek bir Kıbrıslı Türk bile kalmasa, biz Kıbrıs'ı bırakmayacağız. (Alkışlar)

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- İsimleri de kayda geçmek için söylerseniz, bunlar basılacak.

Prof. Dr. Hasan SERDAROĞLU- Tıp profesörüyüm, 1974'de bir komando birliğinin doktoruydum. O gün adaya ilk inen birliklerden birisi benim birliğimdi. Bütün hareketi yaşadım, daha sonra da askerliğimi orada bitirdim.

Askerliğim sırasında Türkiye'den gelen, Türkiye'den oraya getirilen Türklerle Kıbrıslı Türklerin bağdaşması, kaynaşması konusunda bazı teşebbüslerim gayretlerim oldu. Belki bütün bunlardan dolayı da devlet beni kahramanlık ve üstün yararlılık madalyasıyla taltif etti. (Alkışlar)

Şimdi o zaman 10 yaşının üstündeki Kıbrıslı Türklere sorduğunuz, dinlediniz zaman, Kıbrıslı Rumların ne kadar barbar olduğu, ne kadar korkunç büyük bir cefa ve eza içerisinde Kıbrıslı Türklerin yaşadığını kulaklarınızla dinler ve şaşırırsınız. Daha sonra Kıbrıs'la ilgilenmeye başladım. Yerli ve yabancı birçok kitaplar okudum, Sayın Elekdağ'ın da belirttiği gibi hakikaten Rumların gösterdiği barbarlığı çok az milletin gösterdiğini gördüm ve hissettim.

Şimdi Kıbrıslı Türklerin son yüzyıldan beri en rahat ettiği dönem Kıbrıs Barış Harekâtından sonraki dönemdir. Bu iki kesimli dönem Kıbrıslı Türkleri, güvenlik bakımından, emniyet bakımından, insanca yaşam bakımından rahat ettirmiştir. Annan planı, büyük Ortadoğu planının arkasından gelmiştir. Büyük Ortadoğu planının Annan planına etkisinin olmadığı hiç kimse söyleyemez. Annan planının ana gayesi, iki kesimliliği ortadan kaldırmak, aynı zamanda mülkiyet sorunu...

Sayın Feyzioğlu bahsettiler, biraz daha bahsetmelerini kendilerinden rica edeceğim. Mülkiyet sorunu var. Şu anda Rumların üstüne tapulu Türk kesimindeki binaların tekrar Rumlara gideceği ya da onlardan satın alınacağına ilişkin çeşitli madde-

SORU-CEVAP

ler var. Eğer bu maddeler ortaya çıkarsa, konulursa ve kabul edilirse, eğer Türk kesimine 50-60 bin Rum getirip yerleştirilirse, büyük Ortadoğu planının başka ülkelerde yaptığı gibi orada da korkarım ki sükûnet ortadan kalkacak, tekrar savaşlar başlayacaktır. Benim en büyük korkum o.

Annan planı sırasında Türkiye'nin tutumuna bakıyorsunuz, gerçekten sayın konuşmacıların belirttiği gibi, ben de defalarca kendisiyle görüşme imkânını buldum. Sayın Denктаş sadece bir Kıbrıs kahramanı değil, büyük bir Türk Devlet Adamıdır. (Alkışlar)

Maalesef üzülererek ifade edeyim ki, Annan planı sırasında Türk Hükümeti bu kahramanı bu bilge kişiyi, bu büyük devlet adamını itibarsızlaştırmak için akla hayale gelmedik işler yaptı. Annan planının kabul edilmesi konusunda da Türkiye Hükümeti gayret gösterdi ve nihayet Türkler orada Annan planını kabul etti.

Sorum: O sıralarda bizim basınımızın da Annan planının kabul edilmesi konusunda bazı kalemlerinin "Kıbrıs bizim için bir prangadır, Avrupa topluluğuna girmemiz için en büyük engeldir" gibi yazılar yazdıklarını da biliyoruz. Diliyorum ki, bugün o zihniyet değişmiştir. Yoksa önümüzdeki toplantıdan hiçbir ümidim yok. Biliyorum ki, bu zihniyet mutlaka değişmiştir.

Sayın Feyzioğlu, şu mülkiyet konusunu bir parça açabilir misiniz lütfen? Sorum bu. Gerçekten en önemli, en büyük çıbanbaşlarından birisi bu mülkiyet sorunu olacak.

Teşekkür ederim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Hemen cevap vereyim. Maalesef açamam mülkiyet sorununu, zaten bu cevap yeterli olmalı. Çünkü kimse bilmiyor. Mülkiyet sorunu ki, nüfus gibi, siyasi etkiler gibi, böyle bir birleşmede herkesin bilmesi ve tartışması gereken en temel hususlardan birisi, ama kime sorarsanız farklı cevap alıyorsunuz. Bir bilinmezle bir milletin kaderi değiştirilmek isteniyor, bu durum kabul edilemez bir durumdur..

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Ne yazık ki İzmir Adliyesinde bir terörist saldırı haberi geldi. Ölü yaralı bilmiyoruz şu anda...

SALONDAN- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Efendim önce bu anlamlı ve güzel, ülkemizde büyük bir boşluk var, bunu kapayan bu toplantının düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkürü bir borç biliyoruz. Ayrıca, özellikle giriş kısmında başlangıç kısmında ve açık oturum kısmında çok değerli görüşlerini ifade eden konuşmacılara da teşekkürü bir borç biliyoruz.

Tabii benim iki tane sorum var. Bundan önce gönül arzu ederdi ki, burada çoğumuzun öğrendiği ve bilgisini tazelediği konuları Türkiye'de basından öğrenebilelim. Türkiye'deki basının önemli bir bölümü milli ve yerli olmuş olsa, herhalde burada işittiklerimizin çoğunu basından öğrenir ve kamuoyunun yaratılmasında, Kıbrıs meselesi gibi milli bir davada birtakım görüşlerin ortaya çıkmasında yardımcı olurduk.

Biz tersini yaptık. Bir Kuzey Kıbrıs lafıdır gidiyor. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ağıza alamayanlar, Kuzey Kıbrıs diye bir coğrafyadan bahsediyorlar. Bu da doğrusu benim çok dikkatimi çekmişti. Tabii böyle bir toplantıda bu davaya büyük hizmet yapmış olan Dr. Fazıl Küçük'ü ve "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden vazgeçmek şerefsizliktir" diyen büyük devlet adamı Rauf Denktaş'ı saygıyla ve rahmetle anmayı da bir görev biliyorum. (Alkışlar)

Birinci sorum şu efendim. Kıbrıs'tan son yıllarda sürekli asker çekildiği konusunda birtakım duyumlar alıyoruz. Bununla ilgili eğer uygunsa birtakım bilgilerin verilmesi herhalde faydalı olur. İki, askerliğini yapan, yine aldığımız birtakım duyumlara göre, Rum kesiminde askerliğini yapan Rum gençlerine, kullanmış oldukları silah ve mermi teçhizat zimmetle verilmektedir. Tabii ileride kullanmak üzere herhalde barış için değil. Bu milis gücünün gücü hakkında bilgi sahibi olmak isteriz doğrusu. Sadece duyumlarda kalıyor.

SORU-CEVAP

Bunlar herhalde ileride 2017 model bir EOKA'nın yapısını oluşturacaklardır görüşüne sahibim. Bir de tarihi tekerrür ettirmemek gerekmektedir. Oysa bugünkü gidiş, tarihi tekerrür ettirici bir çizgiyi ortaya çıkarmaktadır. Bakınız sınırlar açıldı birkaç sene önce, Kuzeyden Rum kesimine gidenlerimiz oldu, evini barkını orada görmek için gidenlerimiz de oldu ve orada dayak yediler. Tarihi tekerrür ettirmeyeceksek, bugün gerçekleri görerek, ülke çıkarlarını korumanın peşine düşmeliyiz. Konu sadece Kıbrıs Türküyle ilgili değildir, konu Türkiye'yle ilgilidir, Türk dünyasıyla ilgilidir, konu bir demokrasi ve insan hakları kavgasıdır. Bunun başka türlü izahı yok.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

İlker BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı)- Birinci soruyla ilgili olarak belki şöyle bir açıklama getirebiliriz. Bildiğiniz gibi bizim orada Kıbrıs'ta Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı var. Genel olarak bunun yapısı bir kolordu. Zaman zaman ihtiyaca dayalı olarak bazı küçük birlik çekimleri olabilir. Bu özellikle 2015'te terörle mücadele tekrar hızlanınca, bazı küçük birliklerin, ihtiyaç duyulan birliklerin oradan çekilmiş olabileceğini düşünüyorum. Onun dışında büyük birlik çekilmesinin söz konusu olduğunu düşünmüyorum.

Mehmet TÜRKER (ASAM)- Kıbrıs'ta mülkiyetten bahsettiniz, hocam sorum size. Şükrü Elekdağ Hocam da büyüğüm de cevaplayabilir. Biz biliyoruz ki Kıbrıs'ta Osmanlı'nın vakıf medeniyeti var. Niçin biz bu tezi işlemedik? Bununla ilgili bizde yeterli doküman ve bilgiler var. Sayın Sema Sezer Hanımefendi vardı, bizde ASAM'da çalıştı. Bu konuyu niçin irdelemedik? Kıbrıs'ın tamamı bizim, dolayısıyla bırakmayacağız. Kıbrıs'ın haritası da zaten Sayın Başbuğ Paşam söyledi, rahmetli Erbakan Hocayı da unutmayalım; tabii Kıbrıs başarısının zaferinin mimarlarından biri. Üstte ve alttaki kırmızı çizgiler, Nil'den Fırat'a kadar biz bu toprakları kanla aldık ve kanla veririz. Başka sözümüz yok.

Teşekkür ederim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Efendim vakıf arazileri konusunda son derece haklısınız. Ben kısa bir sunuş yapmak adına oraları özetleyerek geçtim. Yazılı takdim ettiğimde var. Örneğin, vermeye pek hazır durduğumuz veya öyle bir algı yaratılan Maraş'ın yarıya yakını Osmanlı Vakıf arazisi. Kıbrıs'ın da önemli bir kısmı Vakıf arazisi ve en azından ben bilmiyorum, bugüne kadar Vakıf konusu ciddi şekilde bir gerekçe olarak kullanılmadı.

Kemal ALEMDAROĞLU- Efendim başta Türkiye Barolar Birliği Başkanını, şahsınızı kutluyorum ve bütün katılımcıları kutluyorum ve Birlikte Türk Milleti Milli Düşünce Merkezi yöneticilerinin hepsini kutluyorum. Böyle anlamlı bir günde, böylesi güzel, doyurucu toplantı düzenlendiği için ve de çok değerli kişilerin burada konuşmacı olarak yer almasından ötürü kutluyorum.

Bugün hiçbir basında Kıbrıs'la ilgili hiçbir düşünceyi görmüyoruz. Çünkü bugün basının yüzde 90'ı diyebilirim, 9'unda başlayacak olan anayasa değişim görüşmeleriyle, yani başkanlık isteği başkanlık doğrultusundaki görüşmelerle hep konuşuyorlar. Televizyonlarda da onu görüyoruz ve nitekim Cenevre'de yapılacak olan görüşme tarihi de ne garip tecellidir ki, aynı tarihe rastlıyor. 9-11 Mecliste büyük görüşmeler var, 12'isinde 13'ünde de o görüşmeler devam edecek demektir. Dilerim bu toplantı sonucundan etkilenirler ve anayasa değişiklik konusunu ertelerler. Türkiye'de bu kadar önemli konular varken, terör bu boyutta iken. Biraz önce de İzmir Adliyesinde terörist bir saldırı yapılmışken, hâlâ başkanlık hırsında bazı kişiler bulunamazlar. (Alkışlar)

Bir başka tarihi gerçekten bahsetmek istiyorum. Kıbrıs konusu hepimizin, özellikle İstanbul Üniversitesi mensuplarının yıllardan beri çok hassas olduğu bir konudur. Ben 1956'da liseyi bitirip İstanbul'a geldiğim günden itibaren öğrenci cemiyetleri içerisinde Kıbrıs konusundaki mitinglere sürekli katılmışımdır. Biraz önce Sayın Meclis Başkanımızın söylediği 58 yılındaki Anıtkabir Meydanındaki mitingde de yer almıştım. Talebe cemiyeti temsilcilerinden biriydim.

SORU-CEVAP

Dolayısıyla “ya Taksim ya ölüm” diyordum o zaman ve 2004 yılında rektör olduğum bir dönemde, Cenevre’de bildiğiniz gibi Desato’nun başkanlığında, yani Annan’ın yardımcısı Desato’nun başkanlığında toplantı yapılıyor. Toplantının ikinci günüydü sanıyorum. Ama ismini yanlış bilmiyorsam başışlasın beni büyükelçi, Ergun Bey, rahmetli Rauf Denктаş’ın müsteşarıydı. Ergun Olgun evet.

Ergun Bey telefon etti ve toplantı hakkında bilgi verdi. Uzatmayayım, toplantı açıkçası bizim heyetle, Dışışleri Bakanı Abdullah Gül ve Mehmet Ali Talat’ın katıldığı toplantı. Abdullah Gül’e demişler ki, Yunanistan Dışışleri Bakanı gelmemiş, o toplantının Desato’nun başkanlığında dört kişinin katılımıyla olacaktı. Birkaç gün dolaşsın Avrupa’da, daha sonra yaparız denilmiş. Sonra Mehmet Ali Talat’ı görünce, sen nereden geldin, niye rahmetli Denктаş niçin gelmedi demişler. O rahatsızdı beni gönderdi, ben de başbakanım. Kuzeyde devlet mi var filan; yani çok kişileri geren, sinir harbi içerisinde bir toplantı.

O akşam da bir iletişim fakültesi öğrencisinin bir Çanakkale belgeseli vardı Lütfü Kırdar Salonunda. Oraya gittim, muazzam bir kalabalık. Arkadaşlar konuşma yaptılar filan. Prof. Dr. Cengiz Kудay da Girit’in nasıl verildiğini anlattı gayet dolu dolu. Arkasından da, “şimdi rektör de galiba Kıbrıs’ı anlatır” dedi. Benim söyleyecek fazla sözüm olamazdı, o Çanakkale Belgeseli içerisinde. Ben de dedim ki, ben zaten sokaktan “ya Taksim, ya ölüm” diyerek gelen bir kişiyim. Görüyorsunuz ki, İstanbul Üniversitesinin her mensubu bu konuda çok hassas. Çünkü Kıbrıs bir basit toprak parçası değil. Sizlerin de biraz önce belirttiğiniz gibi vatandır. Kıbrıs gittiği zaman Türkiye gider. Onun için bunu böyle bilmek gerekir ve şu anda Cenevre’de toplantıya katılan Türk tarafının yöneticilerine sesleniyorum. Sakın ola herhangi küçük bir ödün vermeye kalkmayın, aksi takdirde biraz belki abartmış olabilirim, teröre karşı 35 bin şehit veren Türk Milleti, 100 bin hatta 135 bin şehit vererek Kıbrıs’ı da Yunanistan’ı da alırdı. (Alkışlar)

Tabii belki Sayın Genelkurmay Başkanım beni başışlasınlar, belki menzili fazla tuttum. Ama ben bir rektör olarak cebinde ta-

bancası bile olmayan bir kişi olarak veya emrinde 10 tane askeri bile olmayan bir kişi olarak, o bir yerde duygularımızın ne kadar bu konuda Kıbrıs konusunda duyarlı olduğumuzun ifadesiydi. Tabii gece yarısı MTV'den başlayan bir korkunç bir kampanya; ikinci cumhuriyetçilerle birlikte artık vatan hainliğine kadar varan bir şekilde dillendirdiler. Fakat çok ilginçtir, burası çok önemli; o sabah değil ertesi sabah saat 09.30 gibi bir saatte...

9'ncu Cumhurbaşkanımız rahmetli Sayın Demirel beni aradı. Sekreter "Sayın Cumhurbaşkanı arıyor" dedi. Ben mevcut cumhurbaşkanı sandım, hayır Demirel'miş. Aynen şunları söyledi: "Sayın rektör seni kutluyorum, ağzına sağlık. Hiç çekinme, birisi bunu mutlaka söylemeliydi. Bu Yunan gavuru ne menem bir millettir, ülkedir devlettir ki, yedi düvel her zaman onları destekler ve biz hiçbir zaman savaşta Yunanistan'a karşı kaybetmedik, ama hep masa başında kaybetmişizdir. Ama sizler bunu söylemeye devam edin, hiç de çekinmeyin" dedi. Ruhu şad olsun. (Alkışlar)

Hepinizi kutluyorum, teşekkürler.

SALONDAN- Ben İstanbul Barosu mensubu bir avukat olarak Türkiye Barolar Birliği Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. Sayın Elekdağ'a, Sayın Başbuğ'a çok teşekkür ediyorum.

Şimdi burada Kıbrıs'taki son süreçle ilgili çok önemli bilgiler verildi ve biz bu bilgileri aldık ve çok etkilendik. Türkiye Barolar Birliği'nin bu toplantının tertipçisi, destekçisi olması son derece önemlidir. Bu önemli toplantıyı, Türkiye'deki 79 baronun çatı örgütü olan, üst birliğimiz olan Türkiye Barolar Birliği'nin, ülke içinde olsun ülke dışında olsun saygınlığı, kredisi son derece yüksek bir hukuk kurumunun sahiplenmesi, Kıbrıs meselesinin öneminin de vurgulanmasıdır. Ben kendisine ve değerli tebliğ sunanlara çok teşekkür ediyorum.

Bu tebliğlerden aldığımız mesajın, kuşkusuz ki hepimizin Kıbrıs konusunda birikimi anekdotu, hatırası ve söyleyecekleri vardır. Ama burada verilen mesajlarla dolu olarak bu salondan çıksak daha iyi olur diye düşünüyorum kendi adıma.

Saygılar. (Alkışlar)

SORU-CEVAP

Av. Gültekin SEZGİN- Ben Kıbrıs birinci ve ikinci hareketına bilfiil iştirak etmiş, Kıbrıs gazisi Av. Gültekin Sezgin. Ben sadece soru soracağım, zaten Sayın Hocamızın da dediği gibi saat 17.00 oldu, sayın katılımcıların sabrını taşımak istemiyorum.

Şimdi efendim çok istifade ettik değerli konuşmacıların saptamaları ve ortaya koyduğu fikirlerden. Anlaşılıyor ki, Cenevre'deki görüşmeler bir fiyaskoyla bitecek ki, umarım eğer Türkiye'nin lehine bir karar çıkmayacaksa, inşallah fiyaskoyla biter.

Peki, biz ne yapacağız Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak? 40 yıldır defacto, yani fiili bir durum var. Biz şu anda güçlü durumdayız. Çünkü silahlı bir gücümüz var Kıbrıs'ta ve de Kıbrıs bize çok yakın. 60 mil uzaklığında, yani bir avantaja sahibiz. Bizim bu avantajı iyi değerlendirmemiz lazım.

Sorum şu: Eğer Cenevre'deki görüşmeler fiyaskoyla biterse ve bize emperyal güçler birtakım oyunları, birtakım talepleri dayatmaya kalkarlarsa -ki, şu ortamda zaten hep dayatılıyor- biz ne yapabiliriz? Bir alternatif örnekle söylüyorum. Suriye meselesini örnek vereceğim. Biz Suriye'de çok sıkıştırıldık. Ne yaptık? Denize düşen yılana sarılır kabilinden Rusya'yla bir anlaşmaya yöneldik ve biraz rahatladık. Yani bizi yukarıdan baskıyla sindirmeye çalışan güce karşı biraz rahatladık. Bu konuyu yine Rusya'yla, yani birlikte -ki, Rusya'nın Lazkiye'de Kıbrıs'a yaklaşık 80 mil mesafede bir üssü var. Nükleer gemileri var orada, üstlenmiş vaziyette ve duruma hâkim. Rum kesimi İsrail'le petrol konusunda anlaşmalar yapıyor. Biz de Rusya'yla bu anlaşmaları düşünemez miyiz? Sorum bu.

Gerek Sayın Büyükelçime, gerek Sayın Genelkurmay Başkanına bu soruyu soruyorum. Rusya'yla bu konuda biz bir yakınlaşma gösterirsek, acaba iyi mi olur kötü mü olur?

Teşekkür ederim.

Şükrü ELEKDAĞ (Emekli Büyükelçi)- Efendim çok zor bir soru sordunuz. Şimdi Kıbrıs'a bir operasyon için önce si-

yasi zemini iyi hazırlamak lazım. Eğer biz Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne üye olan beş üyeyi de karşımıza alırsak, çok büyük zorluklarla karşılaşırız. Böylece yapılacak bir operasyondan yarar yerine zarar görürüz. Yani böyle bir operasyonda sadece Rusya'yı yanımıza almak kâfi değil. Zaten Rusya bizim kesinlikle yanımızda olmaz. Çünkü Rusya için Kıbrıs Adası son derece önemlidir. Oraya tam anlamıyla yerleşmek istemektedir. Aynı zamanda orayı kara para aklaması için de bir geçiş yolu olarak kullanmaktadır. Yani bu konuda Rusya'yı yanımıza almayı düşünmek, zannediyorum bir hayaldir.

Böyle bir operasyonun karşısında biz hem Rusya'yı buluruz, hem Amerika'yı buluruz, hem Fransa'yı buluruz, hem İngiltere'yi buluruz. Onun için bu yol yol değil şu anda, düşünebileceğimiz bir yol değil. Ben bunu bir çıkış yolu olarak göremiyorum. Ama söylediğim gibi bu işlere ekonomik açıdan başlamamız lazım bizim ve bunu da böyle değil, gayet dikkatli bir şekilde yavaş yavaş yürütmemiz lazım. Eskisi kadar Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye yapacağı baskılar bu konuda Ankara üzerine etkili olmayacaktır.

Avrupa Birliği'nin bize karşı bu konuda çok büyük bir zafiyeti vardır. Bu zafiyet de şundan ileri gelmektedir. Ticaret Tüzüğü; ticaret konusunda Annan planı hatırlayacaksınız oylanmadan önce, hem Avrupa Birliği hem Amerika Türkiye'ye çok büyük vaatlerde bulunmuşlardır. Sonra bu vaatlerini şimdi unuttular. O bakımdan biz hukuken bu gibi işleri takip etmek, dikkatimizi bu konular üzerinde yoğunlaştırmak durumundayız. Yani operasyon işi şu anda Türkiye için çıkar bir yol değil. Esasen kuvvetlerimizi çok dağıtmış durumdayız, dikkatlerimiz çok dağınık.

Aynı zamanda da ben inanıyorum, ordumuz, çürük kısmı da temizlemiş, daha güçlü daha kuvvetli olmuştur. Bunu hepimiz umut ediyoruz, bunu hepimiz temenni ediyoruz. Ama söylemiş olduğum gibi, şu sıralar böyle bir heyecanı düşünmenin vakti zamanı değil.

Sağ olun.

SORU-CEVAP

İlker BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı)- Sayın Elekdağ'ın görüşüne katılıyorum. Şimdi sorunuz şu mu, doğru mu anladık? Suriye örneğini verdiniz, Rusya'yla anlaşarak Türkiye'nin Kıbrıs'a bir operasyon yapmasını mı soruyorsunuz? Bu mudur sorunuz veya yanlış mı anlaşıldı soru?

Av. Gültekin SEZGİN- Sorum şu: Türkiye'nin bu sıkışık ortamda ve sıkıştırılmış vaziyetten çıkabilmesi için, değişik alternatifleri göz önüne alarak... Batıdan Avrupa Birliği'nden Amerika'dan bize bir yarar yok, devamlı sıkıştırılıyor ve bizden bir şeyler elde edilmeye çalışılıyor bu zayıf ortamımızda. Biz de şu anda Rusya'yla Suriye'de bir ittifak halindeyiz. Orada bir çıkar birliği yapmış gibi gözüküyoruz. Şimdi Rusya zaten hemen hemen Lazkiye Kıbrıs'ın çok yakınında ve orada bir üssü var. Biz de bundan istifade ederek, birtakım görüşmeler sonucunda bu sıkışıklıktan bir şekilde sıyrılamaz mıyız veya hüt da batıya karşı emperyalistlere karşı bu şekilde bir güç elde edebilir miyiz?

İlker BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı)- Evet, tam siz de açık söyleyemiyorsunuz, ama ben o zaman söyleyeyim. Bu Türkiye'nin şu anda yüzde yüz haklı olduğu durumu kaybetmesi olur. Bu, bana göre kesinlikle düşünülmesi bile, söz konusu edilmesi bile doğru olan bir düşünce değil... Çünkü şu anda bakın, biz Kıbrıs konusunda özellikle garanti ittifak anlaşmaları kapsamında ve diğer konularda çok haklı bir noktadayız bir; bütün haklılığımızı berbat ederiz.

İkincisi, şu anda bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak sahip olduğumuz arazi, coğrafya zaten garanti ve ittifak anlaşmaları, Zürih Londra anlaşmalarıyla sahip olduğumuz durumlar bizim için yeterli. Bizim sorunumuz, bu sahip olduğumuz hakları kaybetmeyelim. Biz bunun mücadelesini veriyoruz zaten; herhalde bu yeterli cevap olacaktır.

Belki şu olabilir sizin sorunuza biraz cevap vermek için. Sayın Büyükelçim ondan bahsetti. Mesela dedi ki, Kıbrıs'a gelin konfederasyon konfederal bir yapıyı biz bir hal tarzı olarak sunalım. Bu yeni bir düşüncedir, Türkiye bu federal tip yapıya

karşı, konfederasyon veya konfederal yapıyı Türkiye bir tezi olarak ileri sürebilir ve savunabilir. Bu yeni bir atılım olur.

Av. Gültekin SEZGİN- Efendim ben anlatırken herhalde dikkatten kaçtı. Yani Rum kesiminin İsrail'le yaptığı bu petrol arama anlaşması girişimlerini biz Rusya'yla İskenderun Körfezinde yapamaz mıyız? Ben bunu soruyorum.

İlker BAŞBUĞ (Eski Genelkurmay Başkanı)- O ayrı konu. O zaman demek soru yanlış anlaşıldı. O zaman anlaştık. Bakın Mısır'la yapın, Mısır'la kaybettik o olayı. Şimdi bir İsrail olayı var, bakın İsrail'le ilişkiler sürüyor...Elbette ekonomik münhasır sahalar alanında çok ülkelerle yapabileceğimiz çok konular var ve burada da maalesef çok alan kaybettik. Doğrudur, bu doğrudur.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Şimdi gençlere sözü vereceğim artık. Yalnız beni endişelendiren bir gidişattan izin verirseniz birkaç cümleyle söz etmek istiyorum. Bu da şu: Avrupa'dan ve ABD'den gerekli desteği alamadığını düşünen Türkiye, o kızgınlıkla ve küskünlükle kendisini bir başka kampa yerleştirmeye çalışıyor. Şimdi bu bir kolaycılık. Neden kolaycılık? Biraz önce aslında örneğini vermeye gayret ettim. Bu devletlerle büyük bir savaş, ardından çok daha büyük bir milli mücadele, bir bağımsızlık savaşını vermiş olan Mustafa Kemal, onlardan ayrılmayı değil, çağdaş uygarlık seviyesinin de üzerine çıkarak o ittifakın eşit bir parçası olmayı hedeflemiş.

Evet, Rusya dediğiniz zaman Rusya bir emperyal güç değil mi? Bir romantizmin kimseye faydası yok. Rusya da bir emperyal güç ve üstelik 400 senedir de Türkiye'yle Osmanlıyla dost olmamış bir emperyal güç. Devletlerin dostları düşmanları değil, milli menfaatleri olur. O milli menfaatler çerçevesinde marifet, kendi bulunduğunuz ittifaka kendi milli menfaatlerinizi tanıtmak, takdim etmek, kabul edilmesini sağlamak. Bunun da artık çağdaş dünyada yolu kamu diplomasisi. Kamu diplomasisi demek, hükümeti kazanamıyorsanız kamuyu kazanın, toplumu kazanın, toplumlar kucaklaşsın ki orada dostluk olur. O toplumlar kendi hükümetlerine dayatsın.

SORU-CEVAP

İşte bu sebeple bizim her alanda zirveye çıkmamız lazım, bu sebeple çoğulcu katılımcı demokrasiye gitmemiz lazım. Aksi takdirde kendimize Rusya'nın başını, Çin'in başını çektiği ittifakı model alacak olursak, aylık 20 dolarlık asgari ücrete, örgütlenme hakkının olmayışına, ifade hürriyetinin yok edilmesine ve sömürüye kendimizi açarız. Bu bir hayaldir. Çin'le yüksek teknolojimiz olmadan ve aynı zamanda üç kuruşa üretecek bir emek gücü yaratmadan mücadele etmemiz, rekabet etmemiz söz konusu bile olamaz. Böyle bir ittifakın içinde Türkiye sömürülecek pazar, Çin ve Rusya da yeni sömürgecilere dönüşür. Bunun çözümü, Rusya'nın karşısına NATO ittifakının çoğulcu, katılımcı, hukukun üstünlüğüne sahip bir demokratik ülkesi olarak oturabilmektir ve bu dengeyi sağlayabilmektir. Yoksa ittifaksız bir dünyada yaşamak asla değildir, takdir edersiniz. (Alkışlar)

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Aslında konu biraz reklamla ilgili bir bilginin verilmesini gerektiriyor. Bir vesileyle vakıf olduğum bir husus. Çok iyi reklam ve kötü ürün şirketi batırır. Şimdi Kıbrıs'ta Annan planının müzakereleri sırasında güney tarafının reklamı çok yapıldı ve ardından anlaşma olmayıp kapılar da açılınca, yani Kuzey Kıbrıs ahalisi güneye geçince, reklamlarda gördükleri ürünü aradılar. Onun yerine kendilerinden nefret eden ve âdeta arkalarına bakıp, "siz kuyruklu değil miydiniz, bize öyle tanıtıldınız" diyen ırkçı bir toplumla karşılaştılar. Çünkü ilkokuldan itibaren Türklerden nefret etmeleri öğretilmişti kendilerine.

O yüzden de Kıbrıs küçük bir toplum, bir avuç insan. Bunu 10 kişi yaşadığında, herkes yaşamış gibi oluyor ve duyuyor. Dolayısıyla ben mukayese imkânına sahibim öncesi ve sonrası. Birleşme olsun diye fevkalade hevesli duran arkadaşlarım, kapılar açıldıktan sonra bugün "bunlar bize kesinlikle azınlık gibi davranacak" noktasına bir kısmı en azından geldi. Ama bu durumun da sürdürülemez olduğunu ifade etmek lazım. o

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Oturum Başkanı)- Efendim çok teşekkür ediyorum. Biz salonu şimdi terk etmek zorundayız. Buradan bir kararlılıkla ayrılalım izin verirseniz.

KIBRIS'TA SON SÖZİ!.. KİM SÖYLEYECEK?

Ben ne kadar baskıcı bir yönetim olursa olsun, halkın gücünün karşısında hiçbir gücün duramayacağına inanıyorum, sizin de inandığınızı biliyorum. (Alkışlar) SORU-CEVAP

Bugün burada gerçekleri öğrenmemiz, halkın daha güçlü olmasına katkı sağlayacaktır. Katılım ve katkılarınız için hepimize ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum efendim. (Alkışlar)

*KIBRIS'TA SON SÖZ!
KİM SÖYLEYECEK?*

SONUÇ BİLDİRGESİ

“KIBRIS’ta SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?”

PANEL SONUÇ BİLDİRİSİ

5 Ocak 2017 İstanbul

Halen ülke olarak karşı karşıya bulunduğumuz çok yönlü tehditlere ilaveten, bu günlerde adeta gözlerden kaçırılmak istenircesine sessizce sürdürülen müzakerelerde; doğrudan ‘**ülkemizin güvenliği**’ne ilişkin yaşamsal önemi haiz bir konu olarak “**Kıbrıs Adası’nın geleceği**” belirleniyor.

Bu kritik dönemde; aşağıda imzaları bulunan yetkin kişilerin katılım ve katkılarıyla gerçekleştirilen “**Kıbrıs’ta Son Söz!.. Kim Söyleyecek?**” başlıklı panel, toplumda gerekli farkındalığın oluşmasına katkıda bulunacağı inancı bir yana; konunun öneminin bilinci ve tarihi sorumluluk gereği düzenlenmiştir.

Doğu Akdeniz’de bir uçak gemisi konumunda yer alan Kıbrıs, jeopolitik olarak dünyanın en stratejik noktalarından biridir ve Türkiye; sadece kırk km. uzağında yer alan Kıbrıs ile kendi güvenliği açısından yakından ilgilenmek zorundadır.

Kalkı ki; artık Kıbrıs sorunu, Avrupa-Amerika-Almanya-İsrail, Hıristiyan-Musevi, Müslüman-Hıristiyan, Avrupa-Asya, Batı Akdeniz-Doğu Akdeniz sorunu durumuna gelmiş olup, dünyanın merkezi sayılabilecek bir alanda ikili çekişmeler arasında kalan Kıbrıs adasının alacağı biçim, bir anlamda dünya dengelerinin yeniden kurulmasına yol açabilecektir.

Hal böyle iken; Adaya en yakın ülke olan Türkiye’nin ada ile karşılıklı bağlantıları ve ortak jeopolitik konumu yeterince dikkate alınmadan, adaya en uzak bir konumda bulunan Yunanistan’ın, **Megaloida** ve **Enosis** gibi ırkçı saplantılarla kimi Batılı ülkelerin de desteğiyle Kıbrıs üzerinde mutlak egemenlik peşinde koşması, gerçek koşullara ters, kabul edilemez bir durumdur.

Kıbrıs konusunda yaşanan gelişmelerin ve gerçeklerin Türk milletine, Kıbrıs Türk halkına ve dünya kamuoyuna aktarıl-

ması görev ve sorumluluğuyla; öncelikle vurgulamak ve hatırlatmak isteriz ki; **“Kıbrıs bizim için yavru vatan değil, ana vatandır.** Kıbrıslı Türkler küçük kardeşimiz değil, can kardeşimizdir. KKTC'ye hizmet etmek lütuf değil, asli görevimizdir” . **Biz; Türkiye ile KKTC, tek millet, iki devletiz** ve bu gerçek artık dünyaca idrak ve kabul edilmelidir”.

Bu itibarla; Kıbrıs'ta 48 yıldır devam eden toplumlararası görüşmeler sürrecinde, Rum tarafının nihai hedefinin **‘adadaki Türk varlığını yok etmeye yönelik’** olduğu ve günümüzde de bu hedeften vazgeçilmediği gerçeği ışığında KKTC ve Rum kesimi arasında 9- 12 Ocak 2017 tarihlerinde Cenevre’de sürdürülecek görüşmelerde **şağıdaki hususlara mutlaka dikkat edilmesi hayati önemi haizdir:**

- **KKTC'nin Kıbrıs üzerindeki egemenlik hakları, hiçbir koşulda ortadan kaldırılamaz.**
- **Kıbrıs'ın geleceğini tehlikeye atabilecek (hukuki, ekonomik, sosyal, kültürel vb.) hiçbir ‘taviz’ verilmemelidir.**
- **Çözüm çerçevesinde; “iki kesimli, iki toplumlu, iki kurucu devletin siyasi eşitliğine dayalı konfederal bir Kıbrıs'ı oluşturmak” ...vazgeçilemez kriterlerdir.**
- **Bu noktada; Lozan Anlaşması çerçevesinde oluşturulan Türk-Yunan dengesinde değişikliğe rıza gösterilmemesi yanında, özellikle iki halkın siyasi eşitliğinin gerçek anlamda sağlanabilmesinin ön koşulu olarak Kıbrıs Türklerinin veto hakkından vazgeçmeleri hiçbir şekilde düşünülmemelidir.**
- **“Garantörlük” hiçbir şekilde tartışmaya açılmamalıdır.**
- **“Türk silahlı Kuvvetlerinin adadaki varlığının sona erdirilmesi” kabul edilemez.**
- **Makarios, Grivas, Nikos Samson ve benzerleriyle “Akritas ve İfestos” etnik temizlik planları, Batı Trakya Cumhuriyeti ve Girit örnekleri de hatırlanarak ANNAN PLANI ve kopyalarına azami dikkat edilmelidir.**

- “KKTC tapularının geçerliliği”, hiçbir şekilde tartışma konusu yapılmamalıdır.
- ‘Mülkiyet sorunu’, toplu göç yaşanmış ülkelerin hiçbirinde uygulanmamış bir şekilde, ‘bireysel yöntemle’ yani ‘iki halkın bireylerini karşı karşıya getirerek’ çözülemez. Bu hususta ısrarın, sadece ‘yeniden kavga’ getireceği unutulmamalıdır.

Hatırlayalım, hatırlatalım; Mülkiyet ve tazminatlar konusunda en iyi formülü Atatürk, Kurtuluş Savaşı’ndan sonra Türkiye ile Yunanistan arasında yapılan ‘Nüfus ve Taşınmaz Mal Mübadele Anlaşması’ ile gerçekleştirmiştir ve Yunan Başbakanı Venizelos da bu nedenle Atatürk’ü 1934 yılında Nobel Barış ödülüne aday göstermiştir.

Sonuç olarak;

Bu gün; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 15 Kasım 1983’de rüşünü çoktan ispat etmiş, 34 yaşında, kendi toprakları üzerinde egemen bir devlettir ve Türkiye’nin Kıbrıs üzerine tarihsel hakları vardır.

Bu nedenle ve Kıbrıs Türkü’ne, özellikle genç kuşaklara yaşanabilir, güvenli bir ülke ve gelecek inşa etmek sorumluluğu ile **diyoruz ki:**

- Daha fazla gecikmeden konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde ele alınması, evvelce TBMM’nin Kıbrıs konusunda oy birliğiyle aldığı kararların hatırlatılması ve halkımıza da Kıbrıs’a ilişkin gerçeklerin açıklanması, artık ertelenemeyecek, öncelikli bir ödev olmuştur.
- Zira, ‘Kıbrıs’ın Girit gibi elde çıkması’na yol açabilecek ve bu nedenle de başta Dr.Fazıl Küçük, Rauf Denktaş ve diğer binlerce isimsiz kahraman ve şehitlerimizin kemiklerini sızlatacak bir sonuca Türk milleti razı olmayacaktır. Sorumlular da tarih önünde yargılanacaklardır.
- 1974’den bu yana barışın hakim olduğu Kıbrıs’ta mevcut durum sürdürülebilir değildir. Bu itibarla her çaba, Kıbrıs’ta

KIBRIS'TA SON SÖZ!.. KİM SÖYLEYECEK?

her iki toplumun eşitlik, özgürlük ve güvenlik içinde yaşayabilecekleri bir çözüme yönelik olmalıdır.

- Ancak, Kıbrıs sorunu derken; 34 yıllık KKTC'nin varlığı artık tartışma konusu yapılamaz.
- Şehit kanıyla sulanmış Kıbrıs topraklarının masa başında Rumlara verilmesi hiçbir şekilde kabul edilemez.
- Kıbrıs Türk halkı, azınlık olarak Rum tarafının insafına terk edilemez.
- **Türkiye**, toplumlararası görüşmelerin bu defa da sonuç vermemesi halinde, Kıbrıs görüşmelerine son vererek, **KKTC ile ekonomik entegrasyona gitmelidir.**
- Ulusal çıkarlara duyarlı **TÜRK Milleti** ve Devleti adına karar verenlere hatırlatmak isteriz ki; Ege'de, kıyılarımıza yüzme uzaklığındaki 18 ada ile 135 kayalığın Yunanlılarca işgaline sessiz kalmak, doğru olmamıştır. Kıbrıs konusu da bu '**hukuksuz saldırı**' çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Unutmayalım ki; "**ülkelerin kaderini büyük ölçüde coğrafyaları belirler; ancak, tarihinden ders almayı beceremeyen ülkelerin coğrafyalarını da başkaları çizer**"!...

Saygılarımızla kamuoyunun bilgilerine sunuyoruz.

Hüsamettin Cindoruk
TBMM önceki Başkanı,
Milli Merkez Başkanı

Sadi Somuncuoğlu
Devlet önceki bakanı
Milli Düşünce Merkezi
Genel Başkanı

İlker Başbuğ
E. Genelkurmay
Başkanı

**Av. Prof. Dr. Metin
Feyzioğlu**
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Prof.Dr.İlber Ortaylı
Galatasaray Üniversitesi
öğretim üyesi

Şükrü Elekdağ
E. Büyükelçi

